

लुमन्ति

जीवरत्नया छँनं प्रदानयाःगु भगवान् बुद्धयागु मूर्ति जात्रा यानाः यंकाच्वंगु

१ व २ नं. विहार विहारय् प्रदान याःगु गुलुपाः व
३. नं. १०८ गः वज्राचार्यपिन्त प्रदान याःगु गुलुपाः

जीवरत्न-नानिदेवी स्थापितया स्मृति ग्रन्थ

hLj/Tg j gfgLb]Lof

nbIGt

सम्पादन

भिक्षु तपस्सीधम्म महास्थविर

सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षु

प्रकाशकः

सुरेन्द्ररत्न स्थापित | **चन्द्ररत्न स्थापित**

निलम ताम्राकार (स्थापित) | **गौतमरत्न स्थापित**

बागबजार, भी. आई. पी. मार्ग - २८, छँ ल्याः ४८, यँ ।

फोन नं ४२२३०१, मोबाइल नं. ९८४१- ४५३२८८

hLj/Tg j gfgLb]jLof nblGt -जीवरत्न-नानिदेवी स्थापितया स्मृति ग्रन्थ)

पिथना तिथि : **ने.सं. ११४३ कछलागाः दशमी शनिवार**

(जीवरत्न स्थापितया दकिला व नानीदेवीया खुदँया तिथिसं)

वि.सं. २०७९ मंसिर ३ गते

ई.सं. २०२२ नोवेम्बर १९

बु.सं. २५६६

पिथना : १००० (द्वःछिपाः)

ले आउट : **विपिन कपाली "चिकंमू"**

९८४१८१९२५०

प्रकाशक : **सुरेन्द्ररत्न स्थापित, चन्द्ररत्न स्थापित, निलम ताम्राकार** (**स्थापित**), **गौतमरत्न स्थापित**

मुद्रण : **श्वेतकाली छापाखाना, लगं**

दिवंगत जीवरत्न स्थापित

जन्म : १९९५ पुष

दिवंगत : २०७८/ ८/९

दिवंगत नानीदेवी स्थापित

जन्म : १९९५ माघ

दिवंगत : २०७३/८/७

सम्पादकीय

"छंगु गुलुपाः छंगु मूर्ति लुमना जक वैगु
गुलुपाःरत्न मधायेकं नां पूमवं न्हे छंगु "

जीवरत्न स्थापितया नां कायेमात्र नेपाःया बौद्ध विहारन्यंकं गुलुपाःरत्न कथं नां जाःम्ह परिचित ब्यक्ति खः। उकथं हे नेपाःया थीथी गांगामय् विहारया लागी अक्षोभ्य मूर्तिदाताकथं नं उलि हे परिचित ब्यक्तित्वकथं सकसिन म्हस्यू। नेपाल व विदेशय नेपाःया गुलुपाःया महत्व नापं प्रचार जुइकथं सिजःया गुलुपाः दान याना दीगु व नेपाःया गांगामय आवश्यक थासय् अक्षोभ्य मूर्ति दान यानाः न्हूगु आयम कायम यानाः अभियन्ता कथं सफलता हासिल याना दीम्ह व्यक्तित्व खः। "सब्बदानं धम्म दानं जिनाति " दान मध्ये धम्म दान उत्तम खः धयातःगु बुद्धशिक्षा पायेछि जुइक धर्म थिर यायेत, समाजय शान्ति कायम यायेत दानया अति महत्व दुगुयात ल्वय्क थःगु कमाइया छुं भाग धर्मय् फ्यायेगु कुतः याना दीगु खने दु। गुगु साहुमाहाजन धाःपिंकै खने मदु। थ्व नं जीवरत्न स्थापित नानीदेवी स्थापितपिंके खने दुगु विशेषता खः।

थःमांबौया लुमन्तिइ धर्मकर्म यायेगु प्रथम कर्तव्य भाःपा जीवरत्नया काय्भाजुपिसं बौया नामं थीथी ज्या यानाच्वना दीगु दु। बौया स्मृति ग्रन्थ पिथनेगु यायेमाल धकाः कुतः यानादीगु हे मांबौयात अमर यायेगु ज्या खः। दिवंगत जीवरत्न व नानीदेवीपाखें बुद्ध जुन्मभूमि नेपाः व देसविदेसय् कलात्मक बुद्धजीवन कियाः गुलुपाः प्रदान यानादिल वःथे तुं नेपाःया थीथी जिल्ला जिल्लाय् गांगामय् बुद्धमूर्ति यक्व श्रद्धा तयाः प्रदान यानादिल उगु मूर्ति प्रदान यानादीगु कारणं गांगांमय् भगवान् बुद्धयात पुजा यायेगु, नमन, वन्दना यायेगु संस्कार बृद्धि जुयाः बुद्धया शिक्षा ग्रहण यायेगु वातावरण मौका चूलाःगु जुल।

'न्हायकं दयेकं तुंथिइ ख्वाः स्वयेम्वः' धाये थें जिवरत्न व वयकःया विषयलय् थन हाकनं अलग च्वयाः ब्याख्या यानाः च्वनीगु उपयुक्त जुइमखु ताया।

जीवरत्न स्थापितजुया काय्भाजु सुरेन्द्र स्थापितजुं पटक पटक नाप लानाः जिमि बाःयात लुमंकाः स्मृति ग्रन्थ पिकायेमाल माःगु सम्पादनया ज्याया अभिारा कया बिज्यायेमाल धकाः जिमित अनुरोध याना दीगुयात इलं ब्यस्त जूसां तबि फुगुचाःगु ग्वहालि यायेकथं कुतः यानागु जुल।

जीवरत्न स्थापितं थुयां न्ह्यः पिथनादीगु ३ गू सफुतिइ गुलुपाःया महत्व बारय जक मखु जीवरत्नया थीथी गुण पक्ष व व्यक्तित्वया विषयलय नं आपालं खँत दुथ्यानाच्वंगु दु, अथे जुयाः जीवरत्न जुया लुमन्तिइ पिदनाच्वंगु थुगु स्मृति ग्रन्थय् न्हापा पिदने धुकूगु छुं छुं खँत जक लिसा कयाः न्ह्यथनागु खः। थुगु स्मृति ग्रन्थया लागि च्वयाहयादीगु च्वसुत फुक्कं गुगुं सामान्य भिंकाः दुथ्याकागु दु।

अन्तय् दिवंगत जीवरत्न व नानीदेवी स्थापित लोक कल्याण व धार्मिक सामाजिक सेवाया पुण्यधर्मया प्रभावं वय्कःपिं सुगतिइ व निर्वाणया कामना यासें आयुआरोग्य सुस्वाथ्य व उत्तरोत्तर प्रगतिया कामना याना च्वना।

भिक्षु तपस्सीधम्म महास्थविर
सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षु

पिकाकया थःगु खँ

"बा जिमि न्हिथं लुमंकेमाःम्ह, मां जिपिं प्याथं हे ब्वलंकूम्ह
यःबाः यःमां जिमि संसार, गथे पुले छिमिगु गुणया गुण ॥"

तत्कालीन इलय् जिमि मांबौया जीवनकालय् छगू इलय् जिपिं मचातिनि, छैं मिं नयाः छैं मदयेका च्वनेमाःगु निसें अनेक दुःख समस्या भ्रेले यानाः जिमित मांबौ नं ब्वलंकूगु । जिमित शिक्षादिक्षा बियाः थःगु थासय् जिमत क्वातुक्क तया थकल । बाज्यापिंसं इलय् ब्यलय् थःथःगु गच्छेकथं थाय् थासय् सुकीर्तित तया भ्राःथें जिमि मां व बाःपिंसं नं नेपाः व विदेशय् थीथी विहारय् नेपाःया कलां जाःगु सिजःया गुलुपाः दान यायेगु, नेपाःया गां-गामय् बुद्धमूर्ति दान यायेगु यानादिल । थुगु ज्यां नेपाःया बुद्धशासन चिरस्थाइ जुइगु ज्या जुल धकाः सकसिनं च्वछायाः कदर यानाः न्ह्यथनादीगुयात जिमि थः मांबौ पुर्खापिनि थजागु धार्मिक कुतःया ज्यां जिमि सकल परिवारपिनि गौरवान्वित जुइगु अवसर चूलाःगु जुल । थौं वय्कःपिनिगु लुमन्तिइ स्मृति ग्रन्थ छगू पिथने दःसा छुं गुण पुलेगु ज्या जुइ ला धइगु भाःपाः थुगु सफू पिथनेगु ज्या फक्व कुतः याना च्वनागु जुल ।

थुगु स्मृति ग्रन्थया लागी लुमन्ति च्वसुत च्वयाः अभिब्यक्त यानादीपिं थीथी संस्थााया दुजःपिं श्रद्धेय भन्तेगुरुमांपिं हनेबहःपिं बौद्धविद्धान् भाजुमय्जुपिं व थःथितिपिनि प्रति कृतज्ञता प्वंकूसे सुभाय् देछाया च्वना । लिसें थुगु सफूया लागी सहलह व सम्पादन यानाः क्वातुका बिज्याःपिं श्रद्धेय भिक्षु तमस्सीधम्म महास्थविर (प्रमुख चारुमति बुद्ध विहार, चाबहि) व धर्मपासा सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षु नःघःयात दुनुगलं निसें साधुवाद देछाया च्वना । थुगु स्मृतिग्रन्थया लागि थःथःगु नुगःखँ प्वंकाः श्रद्धा देछानादीपिं सकलसित नं कृतज्ञता प्वंका च्वना । प्रेसया सम्पूर्ण टाइप डिजाइन आदि ज्या यानाः सुन्दरता प्रदान यानादीगुलिं विपिन कपालीजुयात नं दुनुगलंनिसें सुभाय् देछाया च्वना ।

थुकिया पुण्यं दिवंगत जुयादी धुंकूपिं सकल पूर्खापिन्त सुगती व निर्वाण प्राप्त जुइमा लिसें जिवित सत्जीव दाजुकिजा तःकेहेँ, थःथिति, त्वाःबाः व सर्वसत्व प्राणिया उद्धार जुइमा लिसें सकलया आयुआरोग्यया सुख कामना याना च्वना ।   सकसिया शुभ मंगल जुइमा ।

सुरेन्द्र रत्न स्थापित
चन्द्ररत्न स्थापित
गौतमरत्न स्थापित
निलम स्थापित (ताम्राकार)
व सकल छैंजःपिं

च्वसू धलः

प्र.जि.अ.नं. ३८३/०४७
Govt. Regd. No.: 383/047

"सुखा सङ्घस्स सामग्गी"

पान नं. ३०१७१८८३३
PAN 301718833

अखिल नेपाल भिक्षु महासंघ

(ALL NEPAL BHIKKHU ASSOCIATION)

(स्थापित : वि.सं. २००७ | Estd. 1950 A.D.)

१५/२०७९/२५६६

आश्विन ४, २०७९

शुभकामना

बुद्ध, बुद्धधर्म, बौद्ध शिक्षा तथा संस्कृतिमा समर्पित बागवजार निवासी उपासक श्री जीवरत्न स्थापितको वार्षिक पुण्यतिथिको अवसर पारेर उहाँले गर्न भएको सेवा, योगदान र त्यसको उपलब्धिलाई समेटेर "गुलुपाः स्मृति ग्रन्थ" प्रकाशित गर्न लागेकोमा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ ।

उपासक जीवरत्न स्थापितले विभिन्न कार्यक्रम, ज्ञानमाला भजन, प्रवज्या कार्यक्रमहरूमा सक्रिय भूमिका खेल्नु भएको थियो । उहाँ कलात्मक पात्र विभिन्न विहारमा प्रतिस्थापित गर्ने, उपत्यकामा मात्र नभई उपत्यका बाहिरी जिल्ला एवं देशविदेशमा समेत गुलुपाः दान गर्ने दाताको रूपमा सक्रिय हुनुहुन्थ्यो ।

यस वर्ष उहाँको वार्षिकीको उपलक्ष्यमा लुम्बिनीको नेपाल थेरवाद विहारको लागी उहाँ जीवित हुँदा नै बनाई राखेको गुलुपाः दान गर्न लागेकोमा उहाँका छोरा सुरेन्द्र स्थापित सहित परिवारजनलाई साधुवाद छ ।

उहाँले सामाजिक र सांस्कृतिक क्षेत्रमा पनि उल्लेखनीय काम गर्नु भएको थियो ।

म उहाँको सुगति सहित निर्माण लाभको मंगलमय कामना गर्दै स्मृति ग्रन्थको सफलताको लागी शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

भिक्षु धम्मसोभन
....
फाखु विशाल भिक्षु धम्मसोभन महास्थविर
अध्यक्ष, अ.ने. भि. महासंघ

प्रधान कार्यालय : विश्वशान्ति विहार, मीनभवन, नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, नेपाल । फोन: ४१०६९४१
Head Office : Vishwa Shanti Vihara, Min Bhawan, New Baneshwar, P.O. Box: 183, Kathmandu, Nepal
Tel.: +977-1-4106941, E-mail: anba2078@gmail.com

"सर्व प्रकारं जगतो हिताय"

जि.प्र.का.ल.पु.द.नं.: १०२३/०६०/६१

नेपाल परम्परागत बौद्ध धर्म संघ

नेपाल बज्रयान महाविहार

(नेपाली विहार)

(Nepal Vajrayana Mahavihara)

लुम्बिनी, २०७६

पत्र संख्याः

मितिः २०७९ आश्विन २

जीवरत्न-चैलक भिक्षु-गुलुपाः साहुया लुमन्तिइ

जीवरत्न स्थापित धायेवं गुलुपाः साहु अर्थात् देशय् न्यंकभनं व विदेशय् थ्यंक नं सिजःया कलात्मक तग्वःगु गुलुपाः दान यानादीम्ह धकाः नांदंम्हं वय्कःया लुमन्तिइ **जीवरत्न स्मृति ग्रन्थ** पिदना च्वंगु लसताया खँ खः ।

वय्कलं यानादीगु ज्वःमदुगु ज्या गुलुपाः दानया पुण्यं व कीर्ति गुलुपाः साहु धकाः नां दंगु खःसा, वय्कलं गुलुपाः दानया अभियान न्ह्याके न्ह्यः अति श्रद्धेय महागुरू पं.बद्री गुरूजुया मूलाचार्यत्वय् व फणिन्द्र गुरूजुया उपाध्यायत्वय् उगु बखतय् लुम्बिनीइ दयाच्वंगु छगूयां छगू जक न्हूगु चिभाद्यः न्ह्यःने प्रव्रज्या संवर प्राप्त याःपिं श्रद्धेय चैलक भिक्षुपिनिगु पुचलय् छम्ह "चैलक भिक्षु" नं खः धकाः म्हसीके माःगु तथ्य थन न्ह्यथना च्वना ।

श्रद्धेय चैलक भिक्षु श्री जीवरत्न स्थापित गुलुपाः साहुया आपालं धर्म, कीर्ति व पुण्यं वय्कः अमर जूगु दु थें छेंजःपिनिगु व उराय समाजया हे इज्जतय श्रीबृद्धि जूगु दु । वय्कलं यानादीगु सम्पूर्ण धर्म, कीर्ति व विशेष यानाः चैलक भिक्षु जूगु व गुलुपाः व थीथी थासय् बुद्ध मूर्ति दान याःगुया हेतुं वय्कःया च्यूति चित्तं बुद्ध क्षेत्रय् बौद्ध कुलय् प्रतिसन्धि ग्रहण यानाः जाति (पुनर्जन्म) जुइमा, वय्कःया बोधिचित्त पुनर्जागरण जुइमा, बोधिसत्व चर्या याये फयेमा । अन्तय् सम्यक्संबोधि लाभ याये फयेमा धकाः आशिका याना च्वना ।

प्रा. डा. नरेशमान वज्राचार्य
चक्रेश्वर/अध्यक्ष
नेपाल बज्रयान महाविहार/
नेपाल परम्परागत बौद्ध धर्म संघ

कार्यालयः नेपाल बज्रयान महाविहार, लुम्बिनी, नेपाल । सम्पर्क कार्यालय काठमाडौं: पुण्यकर महाविहार, पुण्यबहाः, [illegible], काठमाडौं, नेपाल ।
फोन नं. [illegible], [illegible], E-mail: vajrayan_mahavihara2076@gmail.com

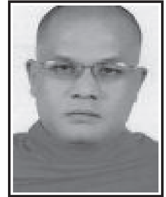
"Manimatta Abhilyma"
Don't wait, Go ahead

चारुमती बुद्ध विहार
Charumati Buddha Vihara

Chief Abbot : Ven. Bhikkhu Tapassi Dhamma

उपासक जीवरत्न सुगती निर्वाण कामना

बुद्ध जन्मभूमि नेपालमा गुलुपाः (पिण्डपात्र) आफ्नै प्रकारको विशिष्ट महत्त्व रहेको जोकोही बौद्धहरू अनभिज्ञ हुँदैन भन्ने कुरा हामीलाई लागेको छ । नेपालको सन्दर्भमा बौद्धहरूलाई गुलुपाः दान गर्दै आउनु भएका श्रद्धावान् बौद्ध उपासक जीवरत्न स्थापितको विशेष स्थान रहेको छ । नेपाल अधिराज्यभर विभिन्न जिल्ला जिल्लाहरूमा र देश विदेशमा गुलुपाः ११२ वटा विभिन्न विहार, गुम्बा, बहाः बही र बौद्ध समितिलाई दान गरि सक्नु भएको थियो, र बुद्ध मूर्ति नेपाल अधिराज्यभर गाउँ गाउँ, जिल्ला जिल्लामा ४२ वटा बुद्धमूर्ति प्रदान गर्नु भएको छ । बुद्धमूर्ति दान गरेर गाउँ गाउँ जिल्लाहरूका जनताहरू, उपासक उपासिकाहरूलाई भगवान् बुद्धलाई वन्दना, नमन गर्ने बानी संस्कार सु-अवसर प्रदान गर्नुभयो । वहाँको दिवंगत/स्वर्गास्थ हुनुभएको वार्षिक पुण्यतिथि गुणानुस्मरण गरि पुण्यानुमोदना गर्दै वहाँप्रति सुगति निर्वाण कामणा गर्दछु ।

भिक्षु तपस्सिधम्म
विहार प्रमुख
चारुमती बुद्ध विहार, चाबहि

Founder President: Charumati Buddhist Mission-Nepal
President : Charumati Gyanmala Sangh (Group)
President : Charumati Stupa (Dhando Chaitya) conservation and development committee
President: World Buddhist Sangha Youth(WBSY) Nepal chapter
Board Member: International Buddhist Forum South Korea

Mailing Address: Charumati Boudha Vihara, Bhagawanthan, Chabahil, Kathmandu-7, Nepal
P.O. Box: 21624, Tel. No: 977-1-4469897, Email: chabuminepal@gmail.com, tapassi_91@hotmail.com

जि.प्र.का.दर्ता नं. १०१२/०६६/०६७

उदाय् समाज

UDAAYA SAMAJ

२४४/५३ चित्तधर मार्ग, असं, न्हाय्कंत्वा:, यें, फोन ४२१६२३३

244/53 Chittadhar Marg, Ason, Nhaykan Tole, Kathmandu, Ph.: 4216233, e-mail: udaayasamaj@gmail.com

पौल्या: ३०४/२०७६/८०

न्हिल्या: २०७९/६/१४

नुगःखँ

छिम्ह छेँया हामा जीवरत्न स्थापित आकाझाकां मदयाः उदाय् समाजया सकल दुजःपिं नुगः मछिन । वय्कः जीवरत्न स्थापित दान बिइगु ख्यलय् तसकं नुगः क्वसाःम्ह ला ख हे खत, वय्कलं अतिकं च्वछायेबहःगु छता दान यानाच्वंगु दु, व खः सिजःयागु तग्वःगु गुल्पाः । गुगु यें, यल, ख्वपया विहार जक मखु स्वनिगलं पिनेया विहारय् नं दान बियादिइगु दु । अथे हे उदाय् समाजया दुने नं उदाय् समाजं दँय्दँसं थकालि हनेगु ज्यायात लसता प्वंकाः थकालिपिन्त वहःनं सियातःगु गुल्पाः देछायेत अक्षय कोष नं तइतयादीगु छगू उदाय् समाजया निंतिं तसकं तःधंगु हःपाः जुयाच्वंगु दु ।

वय्कः जीवरत्न स्थापित मदुगु दकिलाया पुण्यतिथिस छिकपिनि मदयावंपिं मां व बाःयात लुमंकाः वय्कःपिनिगु नामं सफू पिथनाज्या सुथां लायेमा धैगु मनं तुनाच्वना ।

रजनी ताम्राकार

मू छ्याञ्जे, उदाय् समाा

असं, यें

(तिब्बती भाषाबाट अनुवाद गरिएको)

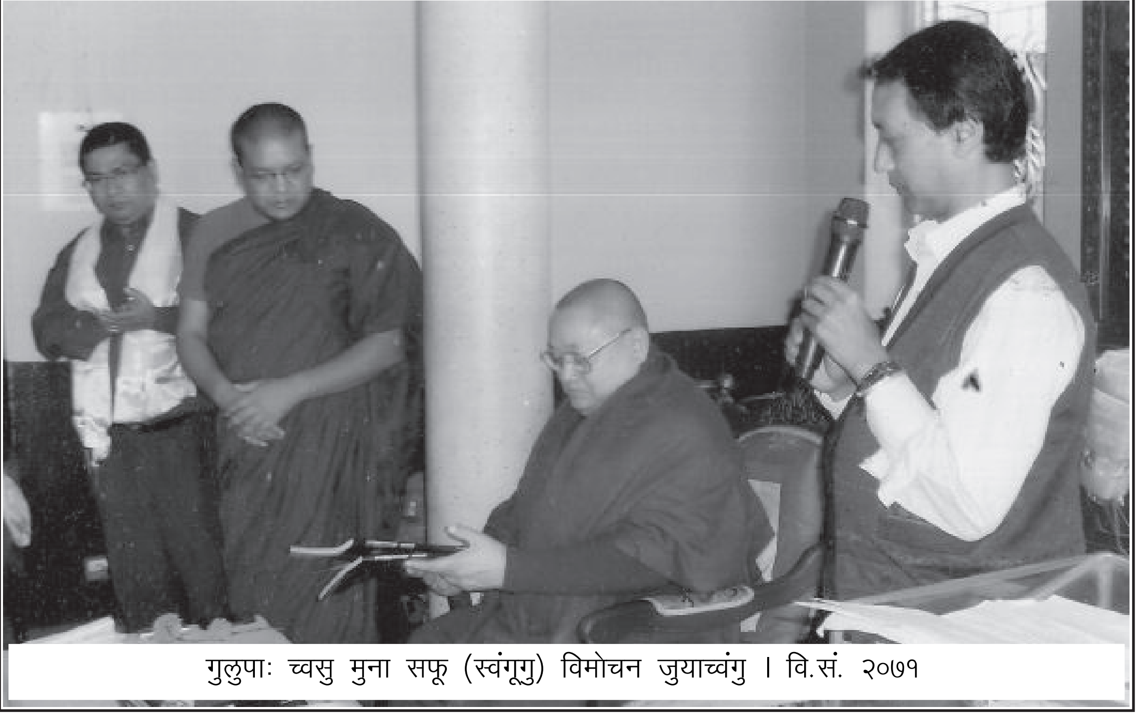
पिण्डपात्रको महत्त्व र यस बारे संक्षिप्त व्याख्या

दुई जना व्यापारी आफ्नो व्यवसायको सिलसिलामा यात्रा गरिरहेको बेला बाटो बिचमा एकजना यात्री भेट हुन्छन् । जस्को वर्णन गरि नसक्नु थियो र केही क्षणसम्म ती दुई ब्यापारी अचम्मीत भए । किन भने, अहिलेसम्म यस्तो व्यक्ति कहिल्यै देखिएको थिएन । अचानक ती दुईजना ब्यापारीले ती यात्रीलाई तपाइँ भगवान् बुद्ध हुनु हुन्छ की मानव भनी प्रश्न राख्नु भो र ती यात्री भगवान् बद्धले– 'म भगवान् र मानव कुनै पनि होइन । म त एक भगवान्को सेवक हुँ' भनी जवाफ दिनुभयो ।

भगवान् बुद्धले यो जवाफ दिई सकेपछि दुईजना ब्यापारी यो नै भगवान बुद्ध हो भनि पूर्ण विश्वासका साथ भगवान् बुद्धलाई आफूसँग भएको केहि चिज चढाउने विचार गरेको थियो । तर भगवान् बुद्धको हात खाली देखेर दुई व्यपारी के गर्ने भनि एक अर्कालाई हेरी टोलाई बसेको थियो । त्यसै बखत यो क्रियाकलाप स्वर्गलोकबाट चार राजा (ग्याल्चेन स्यी) ले प्रत्यक्ष रूपमा देखि रहेको थियो र ती चार राजाहरूले धेरै शप्ताप्दीऔं देखि भगवान् बुद्धलाई पिण्डपात्र चढाउने आशिर्वाद पाएको थियो र उनीहरूले पनि भगवान् बुद्धलाई पिण्डपात्र चढाउँछु भनी आर्शिवाद र चाहानालाई सम्झी प्रत्येक राजाले एक एक वटा पिण्डपात्र त्यही पृथ्वी लोकमा भगवान् बुद्धलाई चढाउन आउनु भयो र सर्वप्रथम (पुग) भन्ने राजाले ढुङ्गाबाट बनेको कालो पिण्डपात्र अर्पण गर्नु भयो र भगवान् बुद्धले सो पिण्डपात्रलाई स्वीकार गरि बाँकी राजाले चढाउनु भएको तिनओटा पिण्डपात्रलाई पनि त्यहि कालो पिण्डपात्रभित्र हाली एउटै रूपमा परिने गरियो र पिण्डपात्र कालो हुनुको कारण पनि त्यहि भनिएको छ ।

यसरी पिण्डपात्र स्वीकारी दुईजना ब्यापारीले चढाउनु भएको दान पनि त्यहि पिण्डपात्रभित्र हाली भगवान् बुद्धले सबैलाई शिक्षा र मार्ग दर्शन गरिदिनु भयो ।

■

गुलुपाः च्वसु मुना सफू (स्वंगूगु) विमोचन जुयाच्वंगु । वि.सं. २०७१

दाताया मनंतुना

स्व. जीवरत्न स्थापित

दयेके हे धाःसा दयेकेफु झीसं
चिउताः मदुसा तनी दुसां झं
दैच्वंक्व ल्यंकेगु, न्हूगु तनेगु
अले मखा धायेथाय् दै झीगु

वै थन जगतय् प्वंगु म्हू चिनाः
जनधन दयेकी दुःख-खुसि छिनाः
अथेसां आखिर वनेमाः सकलें
दयेका तयासां यनेमदु गबलें

पेन्हुया जिन्दगि, निन्हु मचायेक फुइ
निन्हु जक ल्यं दै जब चेतन वइ
थुबले ला भति भिंगु ज्या याये नु
कीर्ति च्वनी थुखे, सुगति उखे दइ

(ने.सं. ११२८ चउलागः आमाइ, वि.सं.२०६५)

(गुलुपाः म्ये सफूपाखें साभार)

जीवरत्न स्थापितको नाम सदा अमर रहनेछ

सोभित महास्थविर
गण महाविहार

भगवान् बुद्धले भन्नु भएको छ–

"यो च ददाति पत्तच्य सहदाय बुद्ध सासने,
सो च भवे समूपन्नजो भोगवाहाति सब्वदा"

अर्थात,

जुत ब्यत्तिले श्रद्धा सहित बुद्ध शासनमा पात्र दान दिने गर्दछ, त्यो ब्यक्ति जन्म जन्मका भाग्यवानी हुन्छ । सोही बुद्ध वचनलाई सिरोपर गरी, विहार विहारमा र धार्मिक स्थलहरूमा नभई नहुने पात्र दान, नेपालका सबै विहारहरूमा र नेपालबाट बाहिर देशहरूमा पनि कलात्मक पात्र दान दिनु भयो ।

दि. जीवरत्न स्थापितज्यूले त्रिरत्न प्रति अति नै श्रद्धावान्, वहाँले आफ्नो अष्टमहाकुशल दान मध्ये एक दान बुद्ध मूर्ति बनाउन लगाएर, जहाँ जहाँ आवश्यकता पर्ने स्थान हेरेर दान गर्नु भयो । धेरै संघ संस्थामा आवद्ध भएर, आफुले सक्दो सहयोग गर्नु भयो । वहाँले गर्नु भएको अनगिन्ति पुण्यले, वहाँ हामी विच नरहे पनि, सेवा गरेको कारणले वहाँको नाम अमर रहनेछ ।

भगवान् बुद्धले भन्नु भएको छ–

रूपं जीवती मच्चानं, नाम गोत्तं न जीवती

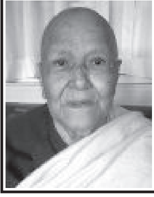
अर्थात्

रूप विनाश भएपनि राम्रो कामले गरेका नाम सँधै रहने छ ।

वहाँको मृत्युले नेपालको थेरवादी बुद्ध शासनलाई ठूलो क्षति पुगेको छ । दि. जीवरत्न स्थापितज्यूको सद्गति र निर्वाणको कामना ।

■

उपासक जीवरत्न

भिक्षुणी धम्मवती
शासन धर्म धम्माचरिय
अग्ग महाग्रन्थ वाचक पण्डित

बुद्ध शासनय् च्वना बिज्याःपिं भिक्षु भिक्षुणीपिनि लागि आधारभूत आवश्यकता वा चतुप्रत्यय मध्ये मदयेक मगाःगु छगू नसा तयेगु थल गुलुपाः नेपाः देय्या थासं थासय् स्थापित विहार व बहाः बहिलय् सलंसः दान यानाः पुण्य सञ्चय यानादीम्ह उपसथ जीवरत्न स्थापित नं थःगु देह त्याग यानाः मेगु लोकय् झाल । वय्कलं गुलुपाः दान यायां थःत "गुलुपाः रत्न"या नामं नं थःगु म्हसीका न्ह्यब्वयादीत ताःलाका दिल ।

थःगु जीवनकालय् थम्हं फुगु कुशल कर्म पिनाः वय्कलं सुनानं लाका काये मफइगु, खुया काये मफइगु पुण्य मुनाः झाल । उगु पुण्य शक्तिं वय्कःया परलोक जीवन सुथां लायेमा, निर्वाणया हेतु तक नं याकनं हे चूलायेमा धकाः कामना याना ।

गुलुपाः जक मखु, वय्कलं नेपाः देय्या थासं थासय्, जिल्ला जिल्लाय् बुद्ध प्रतिमा दान यानाः मनूतय्त पुण्य यायेगु मौका चूलाका ब्यूगु दु । अथे हे गुलुपाःया महत्त्व प्रस्तुत यासें वय्कलं निगू स्वंगू सफूत नं पिकयादीगु जुयाच्वन । थुकथं उपासक जीवरत्नं जनमानसय् गुलुपाःया परिचय न्ह्यब्वयाः बुद्ध शासनय् उकीया महत्त्व थुइका ब्यूगु दु ।

थौं उपासक जीवरत्न स्थापित व वय्कःया जहान निम्हं परलोक जुयादी धुंकल । थः अबु व मामं क्यना थकूगु पुण्य सञ्चय यायेगु लँपुइ वय्कःया काय्, भौ व म्ह्याय्पिं जानाः "मां(बौया लुमन्ति" नांगु सफू प्रकाशन यानादीगुलिं लय्ताः । काय्म्ह्याय् व भौपिं सपरिवारं थः मांबौया अनन्त गुण लुमंकाः वय्कःपिनि पुण्य स्मृतिस पुण्य कार्य यानादीगुलिं वय्कःपिं सकसियानं आयु आरोग्य व मंगल कामना यानाच्वना । बुद्ध शिक्षा अनुसार बुद्ध, धर्म, संघ, मांबौ व गुरुपिनिगु गुणयात म्हसीकाः थःम्हं फुथें कुशल कर्म पिना वनेगु झीगु कर्तब्य खः । कर्तब्य पालन यायेगु हे धर्म पालन यायेगु खः । धर्म पालन याःपिन्त धर्मं रक्षा यायेगु दस्तुर दु ।

उकें भगवान् बुद्धं धया बिज्याःगु दु("धम्मो हवे एक्खतीति धम्मचारी" अर्थात्(सुनां धर्म पालन याइ वयात धर्मं रक्षा याइ । थ्व अमूल्य बुद्ध वचनयात सकसिनं थुइका काये फयेमा, पालन याये फयेमा धकाः आशिका यानाच्वना ।

भवतु सब्ब मंगलम्

२०७९/५/२४

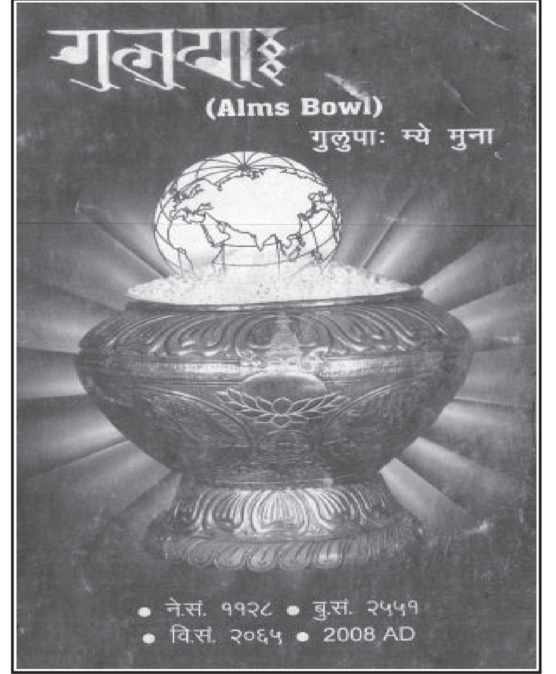
धर्मकीर्ति विहार, श्रीघः नःघः, यें ।

लसता सः

कोण्डन्य

जीवरत्न स्थापितजुया नां न्ह्यःने वयेवं गुलुपाःदाताकथं बिस्कंया म्हसीका न्ह्यःने इवाताहां दंवइ। अथे जुयाः जीवरत्नयात "गुलुपाःरत्न" धयां छुं पाइ मखुत । वस्तुत जीवरत्न उपासकं थीथी भजन-सतः, विहार व गुम्बा अले धार्मिक ख्यलय् दान-प्रदानया भिं-ज्यायात ननावं दिपाः मदयेक न्ह्याका च्वनादीगु धार्मिक लसताया जुल । थुजाःगु भिंज्यां नुगलय् धर्मप्रीति लुयावः । वय्कः गुलुपाःरत्न उपासकया दानमय-साधनामय ज्या स्वनिगलय् जक सीमित मजुसे राष्ट्रब्यापि न्यनावन, अझ देसं पिने तकं थ्यन सा थौं तक करिब ७० गू धार्मिक ख्यलय् गुलुपाः पलिस्था जूगु धर्मप्रीतिं जाःगु लसताया विषय जुल । न्हूगुकथं गुलुपाः सम्बन्धी ज्ञानमाला म्ये मुनाः बःचाधंगु सफू पिदनीगु नं लसताया खँ जुल । नसात्वँसा अले जीवन व जगत सम्बन्धी थीथी कथंया धार्मिक सामाजिक व ब्यावहारिक महत्त्वयात कःघानाः चिनातःगु थुकी दुथ्याःगु

सन्देशात्मक म्ये कविता बांलाः जू, सकल चिनामिपिनिगु कुतः, धार्मिक प्रयत्न च्वछाये बहः ।

दुथ्याःगु प्रत्येक चिनाखँ गुलुपाःया प्रतीकात्मक सन्देश प्रवाहित यानाच्वंगु प्रतीत जू। गुलुपाः, गोलपाः, पिण्डपात्र, पात्र, Alms Bowl वा न्ह्याग्गुकथंया खँग्वः छ्यलातःगु दुसां गुलुपाः गुलुपाः हे खः, उकिया महत्त्व व विशेषता च्वछायेगु आज्जु दयेकाः पिथनेत्यंगु गुलुपाः म्ये मुनाया सम्पादक, प्रकाशक सकलसित साधुवाद ! सुभाय् !

बुद्ध विहार, भृकुटी मण्डप
(गुलुपाः म्ये सफूपाखें, ने.सं. ११२८)

गुलुपाः दानया ख्यलय् थ:त पानावंम्ह

जीवरत्न (गुलुपा:रत्न)

भवानी तुलाधर

भाजु जीवरत्न स्थापित थाय्मदु त्वाः वलाछि कवःया भाजुरत्न स्थापित व हेरालानि स्थापितया दातिम्ह काय्कथं ने.सं. १०५९ पोहेलाथ्व ७ वि.सं. १९९५/९/१३ बुधवाःस जीवरत्न स्थापितया जन्म जुल । वय्कः गुलुपाःरत्न स्थापितया नामं नां जाः । सुनानं मयाःगु ज्या यानाः वय्कलं थःगु नां उदाय् समाजय् सकसिया नुगलय् कियावन ।

गुलुपाः दानया ख्यलय् थःत पानावंम्ह जीवरत्न स्थापित समाजय् मनूतसें याना वनेगु ज्या आपालं दु । थुकथं आपालं ज्यात मध्ये छता निता ज्यात क्वातुक्क जीवनय् यानावन धाःसा हे जक उम्ह मनुखं समाजय् थःत बांलाक म्हसीका बिया च्वनेत ताःलाना च्वनी । समाजय् आपालं ज्यात दःसां नं उगु आपालं ज्याखँय् थःगु ल्हाः वा पलाः तयाजुल धाःसा छता हे क्वातुक ज्या याये थाकुया च्वनी । थुकथंया हे भावनायात आत्मसात यानाः समाजसेवाया ख्यलय् थीथी ज्ञानमाला भजन खलः, विहार, गुम्बा लगायत धार्मिक स्थलय् गुलुपाः दान यानाः थःत गुलुपाःरत्न तकं धायेकेत सफल जुयादीम्ह व्यक्तित्व जीवरत्न स्थापित खः । वय्कलं थःगु जीवनकालय् आपालं धार्मिक बौद्ध थासय् तग्वःगु सिजःया गुलुपाः दान यानादीगु दु । थुगु ज्याखँ तसकं हे प्रख्यात जुयावंगु खः । भगवान् बुद्धया जीवन नाप स्वानाच्वंगु गुलुपाःया थःगु हे कथंया महत्त्व दयाच्वंगु दु । भगवान् बुद्ध व भिक्षुगणपिन्सं गुलुपातय् दान कायेगु ज्या यानावंगु खः । थौंकन्हय्या भिक्षुगणपिन्सं नं गुलुपातय् दान कायेगु याना वयाच्वंगु दु । थुकथं बिचाः याना वनेबलय् गुलुपाः वसपोलपिनिगु जीवनया छगू अंग तकं जुइत ताःलाःगु खनेदु । नेवाः समाजय् दान प्रदानया ज्या न्ह्याकीबलय् गुलुपातं जाकी दान याना वयाच्वंगु दु । न्हापा न्हापा चायागु गुलुपाः खःसा अनं लिपा जुया वःलिसें ली, सिजः व वहःया तकं गुलुपातं जाकी दान यायेगु चलन न्ह्याकाहःगु दु ।

वहःया गुलुपातं उदाय् समाजया सामूहिक पञ्चदानबलय् जाकी दान याना वयाच्वंगु दु । गुलुपाः दाताया रूपय् सकसिनं म्हस्यूम्ह जीवरत्न

स्थापितं दकलय् न्हापां स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलःयात २०५१ साल माघ ७ गते सिजःयागु तग्वःगु कलात्मक गुलुपाः दान यानादीगु खः । अनं लिपा वय्कलं श्रीघःया धर्मकीर्ति विहारयात गुलुपाः दान यानादीगु खःसा अनं लिपा लुम्बिनीया विहारयात गुलुपाः दान यानादीगु खः ।

थुकथं हे हरेक ज्ञानमाला भजन खलःयात गुलुपाः छगः छगः दान यानाः ज्ञानमाला भजन खलःया तकं शोभा बढे यानादीगु दु । थुकथं हे वय्कलं विहार विहारय् व गुम्बाय् तकं गुलुपाः दान यानाः गुलुपाःया महत्त्वयात उजागर यायेगु कुतः यानादीगु खः । वय्कलं थुकथं गुलुपाः दान यायेगु ज्वलय् थःगु जीवनकालय् ८० गलं मल्याक थीथी थासय् गुलुपाः दान यानादीगु दुसा गुलुपाः दानया इतिहासय् ज्वःमदुगु तसकं च्वछाय्बहःगु ज्या जुयाब्यूगु दु । बौद्ध ख्यलय् गुलुपाःया नां काये मात्रं हे आस्था जाया च्वनेगु याः । धाये धाःसा गुलुपाः नाप भगवान् बुद्धयात नं लुमंकेगु ज्या जुयावयाच्वंगु दु । भगवान् बुद्धं थःगु जीवनकालय् आपालं दँ तक गुलुपाः ज्वनाः भिक्षाटन याना बिज्यागु दु । गुकिया सहाराय् हे वसपोलं अन्न प्राप्त याना बिज्यागु खः । थुकथं बुद्धया जीवन नाप सम्बन्ध दुगु वस्तु लोकय् न्ह्याबलें आदरणीय वस्तुया रूपय् स्थापित जुया च्वनीगु स्वभाविक खः ।

गुलुपाः दाताय् थःगु नां दर्ता जुइ धुंकूम्ह जीवनरत्न स्थापितं थःगु क्वातुगु अधिष्ठानं हे आपालं गुलुपाः दान याये सफल जुयादीगु खः । वय्कःया थुकथंया पलाखं यानाः थौं आपालं थासय् वय्कःया कलात्मक गुलुपाः ल्यनाः विहार, गुम्बा, भजन खलः शोभायमान जुयाच्वंगु दु । थौं वय्कः थ्व धर्तिइ मदुसां तवि नं वय्कःया कीर्ति ल्यनाच्वंगु दु । वय्कःया कीर्ति खनेवं हे वय्कः जीवित जुयाच्वंगु लुमना वयाच्वंगु दु । उकिं लोकय् कीर्तिया तःधंगु महत्त्व दु ।

थःत न्ह्याबलें लोकय् जीवित याना तयेत कीर्ति तया वनेमाःगु आवश्यक जूगु खँ वय्कःया योगदानया पलाखं झीत सन्देश बियाच्वंगु दु । गुलुपाः दाताया रूपय् बौद्ध ख्यलय् परिचित जुयादीत ताःलाम्ह मदये धुंकूम्ह जीवरत्न स्थापितया थुगु पुण्यया ज्या ताःलाकेत वय्कःया तिरिमय्जु नानीदेवी स्थापितं नं आपालं हौसला बियाः साथ बियादीगु खः । समाजय् लोककल्याण्या ज्या यायेत मिसापिनिगु तःधंगु भूमिका दयाच्वनीगुलिं मय्जु नानीदेवी स्थापितया हःपालं गुलुपाः दानया ख्यलय् भाजु जीवनरत्न स्थापित सफल जुयादीगु खनेदु । गुलुपाः दाता भाजु जीवरत्न स्थापितं गुलुपाःयात तसकं हे माया मतिना यानाः गुलुपाःया विकास यायेगु मनंतुनाः न्ह्याकूगु थुगु गुलुपाः दान ज्याइवःया ज्वलय् वय्कः थ्यने मफइगु थासय् तकं थीथी माध्यमं गुलुपाः दान यानादीगु दु ।

थुकथंया वय्कःया पलाखं नं वय्कः गुलि तक दुरदर्शि व लगनशील व्यक्तित्व खः धैगु प्रमाणित याःःगु दु । मानव जीवनय् दानया तःधंगु महत्त्व दयाच्वंगु दु । उकिं थःम्हं विशेष कथंया दान याये धैगु मनंतुनाः हे वय्कलं गुलुपाः दान यानादीगु खनेदु । गुलुपाः दान यायेगु ज्वलय् वय्कलं लुम्विनीया थीथी विदेशी विहारय् तकं गुलुपाः दान यानाः गुलुपाःया महत्त्वयात च्वन्ह्याकेगु ज्या यानादीगु दु । थ्व धैगु हे बुद्धया महिमायात तकं लय्तायेकेगु ज्या खः । छाय्

धाःसा सु मनूयात गुगु वस्तु अप्वः प्रिय जुयाच्वनी । उगु वस्तुइ अप्वः ध्यान बिया च्वनेगु ज्या याना च्वनेमाः । गुलुपाःदाता जीवरत्न स्थापित स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलःनाप नं आवद्ध जुया वयाच्वनादीम्ह व्यक्तित्व खः । उकिं हे वय्कलं थाय् थासय् ज्ञानमाला भजन खलःयात गुलुपाः दान यायेत मन क्वसाःगु खः । बुद्धधर्मया विकास यायेमाः धकाः भावना ब्वलंकाः न्ह्यज्यानादीम्ह जूगुलिं हे वय्कलं बौद्ध ख्यलय् थुकथंया गुलुपाः दानया ज्या न्ह्याकादीगु खनेदु । गुलुपाःया महत्त्वयात वाःचायेकाः कोरिया देशं थीथी देय्या गुलुपाः मुनाः गुलुपाः ब्वज्या थें जाःगु तसकं महत्त्वपूर्णगु ज्या नं याये धुंकूगु दुसा उगु ब्वज्याय् गुलुपाः दाता जीवरत्न स्थापितया गुलुपाः ब्वज्या यायेत प्रा.डा. नरेशमान वज्राचार्य मार्फत गुलुपाः नं छ्वयादीगु खः । उकिं याना नेपाःया गुलुपाः कोरियाय् तकं ब्वज्या जूगु दु । उगु छ्वयादीगु गुलुपाः वय्कलं दानया रूपय् छ्वयादीगु खः ।

विश्वय् नेपाःया म्हसीकाया थीथी आधारत मध्ये सगरमाथाया देश व बुद्ध बूगु देय् धकाः दयावयाच्वंगु दु । कलात्मक गुलुपातं यानाः नेपाःयात गुलुपाःया रूपं नं म्हसीकेगु आधार सिर्जना याना वनेमाःगु खनेदु । देय्यात बल्लाका तयेत व अन्तर्राष्ट्रिय ख्यलय् चर्चित याना तयेत नेपालय् आपालं आधारत दयाच्वंगु दु । थुकथंया आपालं आधारत मध्ये आः कलात्मक गुलुपाःया आधार नं छगू कया न्ह्याःवनेफत धाःसा थ्व छगू नं न्हुगु प्रयोग जुयाबीगु खनेदु । उकिं गुलुपाःया विशेषतायात थीथी कोणय् विश्लेषण यानाः थीथी धारणा वा सोच पितबियाः नेपाःयात म्हसीकेगु ज्या याना वनेमाःगु दु । गुलुपाः दाता जीवरत्न स्थापितया थुकथंया अतुलनीय ज्यायात सदा सर्वदा चीरकाल तक म्वाकातय्त गुलुपाःया विषयलय् इलय् ब्यलय् चर्चा परिचर्चा जुया च्वनेमाःगु खनेदु । थुकथं ज्या जुया वनाच्वन धाःसा गुलुपाःया विशेषताया चर्चा जुयाच्वनी नापं गुलुपाः दानया इवलय् जूगु योगदानया नं चर्चा जुयाच्वनी ।

दानया ज्याखँया विशेषतायात हरेक पीढीं चर्चा यायेगु वातावरण ब्वलना च्वनेमाःगु दु । नापं न्हूगु पुस्तापिन्त नं जागरण हयेफइ कथंया ज्याइवःत पितबिया च्वनेमाःगु दु । थुकथं जुया वयाच्वन धाःसा थीथी स्थानय् दयाच्वंगु गुलुपाःया संरक्षण क्वातुक याना च्वनेमाः धकाः हेक्का दयाच्वनी, नापं दान याःगु गुलुपाःप्रति आस्था व श्रद्धा नं ब्वलंका च्वने फयाच्वनी । उकिं न्ह्यागगुं नं ज्यायात कृयाशील याना तयेगु ज्या न्ह्यःने न्ह्याका च्वनेमाःगु खनेदु ।

वय्कः जीवरत्न स्थापितं उलि जक मखु, दकलय् न्हापां उदाय छेँ दंबलय् चन्दादाता स्वरूप उदाय छेँ दनेत नुगः क्वसायेकाः झिद्वः तका उदाय समाजयात ग्वहालि यानादीगु खः ।

मेगु उदाय समाजं लुमंकेबहःगु खँ– उदाय समाजं न्यायेकीगु हना ज्याइवलय् ज्याथजिथि हने ज्याइवलय् वय्कः जीवरत्न स्थापितं प्यम्ह ज्याथःजिथितय्त गुलुपाः देछायेगु ज्या नं याना वया च्वनादीगु दु । ज्याथः जिथि हनेबलय् निम्ह मिजं व निम्ह मिसा यानाः प्यम्हेसित गुलुपाः देछाना च्वनादीगु खः । वय्कः मदुसां वय्कलं स्वना थकूगु वय्कः ज्याय् वय्कःया छेँ परिवारं निरत्नरता बिया वयाच्वंगु दु । थ्व छगू अति हे सऱ्हानीय ज्या जूगुलिं उदाय समाजं वय्कःयात लुमंका च्वंगु दु । ■

थःगु उहः*लय् क्वातुम्ह गुलुपाः दाता जीवरत्न स्थापितया लुमन्ति छ्पुलु

शान्तरत्न शाक्य
(कजि : मेत्तागार धम्म परिवार, यें)

बुद्ध वचन :

(दान बीम्ह, दान काइम्हं थुइकेमाःगु) महापरित्राण सुत्तय् न्ह्यथनातःकथं "मङ्गलसुत्त"या खुगूगु ब्वय् (पालिभाय्)

१) ***दानञ्च धम्मचरिया च ञातकानञ्चसङ्गहो अनवज्जापन कम्मानि एतं मङ्गलमुत्तमं ॥ ६ ॥***

अर्थ छ्यानातःकथं –

दान बीगु, धम्मानुकूल आचरण यायेगु, ज्यातिवन्धु : दाजुकिजा, थःथिति धम्मवन्धुपिं संग्रह यायेगु व निर्दोष (द्वपं मवइगु) ज्या यायेगु – थ्व उत्तम मङ्गल खः ।

२) **अथे हे *"पुब्वण्ह परित सुत्त"*या न्यागूगु ब्वय् – (पालि भाय्)**
"दानं ददन्तु सद्धाय सीलं रक्खन्तु सब्वदा ।
भावना भिरता होत्तु गच्छन्तु देवता गदा ॥ ५ ॥

अर्थ छ्यानातःकथं

सद्धा पूवंकाः सील सदाचार हनाः यानातःगु धम्म दान-पूण्य श्री सम्पत्ति सिद्धया आशा तयाः सकल देवतापिंसं अनुमोदन याना बिज्याहुँ ।

थन दानया विषयय् परित्राण सुत्तय् न्ह्यथनातःकथं मनन-चिन्तन यायेमाःगुलिं लुमंकेकथं ह्यथनागु जुल ।

झीगु नेपाः देय् विशेषतः बौद्धख्यःया दथुइ दान-धर्म यायेगु बानी अतिकं च्वछायेबहः धाःसां ज्यू । धित्तुधिनाः, घ्वात्तुमत्तु घ्वानाः, वं थुलि थ्वं थुलि दान यात धयागु ल्याःचाः तयाः दान याइपिं नं म्हो मजू । चाःचू दान याइम्ह जूसा फस्वयाः स्वयाः, आपाः दान याइम्ह जूसां ख्वाः स्वयाः न्हिलाः दान कायेगु परिपाति नं झीथाय् ब्वलना वयाच्वंगु दु । थुपिं दुःखद् सुखद् पक्षया भुक्तभोगी

---

*उहः क्वातुगु क्वःछिना
ने. निर्णय decision

कथं थःगु मनय् लाःगु घाःया थ्व दसू जक खः । थुजाःगु खायूगु क्षणया अनुभव अनुभूति यक्वसित जूगु दइ/दयेमाः ।

जीवरत्न स्थापित नाप स्वापू

जि छम्ह ल्हासा नेवाःया काय्‌मचा खः । जिमि ल्हासा कुथि सम्भवतः निसःत्या स्वसः दँ न्ह्यः थापना जूगु अनुमान दु । अथे जूगुलिं जिमि पारिवारीक प्रचलन कथं स्वदँय् प्यदँय् पाः हिले कथं ल्हासाय् वनीगु खः । जिमि बाः स्वकः वा प्यकः तक ल्हासा वंगु दु । लिपा बाः मदये धुंकाः जिमि छँय् अंशबन्दा जुइधुंकाः जि मचाल्यायम्ह बैंसय् २०१३ सालय् थःपिनिगु ल्हासा कुथिया ज्या भाला कायेत वनेमाल । कालिम्पोङ्गया लं ल्हासा वना । २०१८ सालं ल्हासां लिहांवया । अनं लिपा ल्हासा 'सँदे' य् वःगु ह्यूपाःकथं ल्हासाकुथि बन्द यायेमाल । थन हे छगू लजगाः कथं भोताहितिइ 'स्टेसनरी सामान', लिपा विशेष यानाः 'आर्टया सामान'या ज्या याना । थ्व हे क्रमय् जिगु सुथय् सुथय् स्वयम्भू चाःह्यू वनेगु बानी जुल । स्वयम्भू ज्ञानमाला भजनय् ल्हासाय् म्हस्यूम्ह विजुलीमान कसाःजुं जितः भजन सतलय् प्यपुनेगु ह्वःताः चूलाका बिसेंलि जि नं छम्ह ज्ञानमाला भजनया जः थें जुल । उबलय् भजनय् न्हू सुधार हयेमाल धयागु ताःतयाः भजनया ल्यायम्हपिं न्ह्यचिलाः सः तयाच्वंगु ई खः । अथे जूबलय् अन नकतिनि नकतिनि जक म्हस्यू तास्यूपिं नाप नं घनिष्ठ स्वापू च्वना वसेंलि ज्ञानमाला भजनय् दकलय् न्हापां गोप्यमत दान-बाकसय् तयाः ल्यज्या यायेगु, ज्ञानमाला भजन सफुतिइ झिंप्यंगू संस्करणंनिसें रञ्जना लिपि दुथ्याकेगु, रञ्जना लिपि जक छ्यलाः "ज्ञानमाला भजन खलः स्वयम्भू" नां ग्वरः ४"×८" या तयेगु । उकी अंग्रेजी आखलं 'ज्ञान' खँग्वःयात (JNNA = ज्ञान) खँग्वः छ्यलागुली 'GYANA' मतः धकाः विरोध जूसां विद्वान्‌पिनिगु सल्लाह कथं तयागु यात महीकेगु ज्या जुल ।

अथे हे ज्ञानमाला सतलय् 'ज्ञानमाला भजन' धकाः न्हापां नां छुना बिज्याःम्ह आचार्य भिक्षु अमृतानन्द महास्थविरया किपा तयागु, ज्ञानमालाय् न्हापां रोष्टम दयेकाः तयागु व ज्ञानमाला भजन सतलय् न्हापांखुसी "खातागा"या प्रचलनय् हयागु आदि ज्या पाखें प्रभावित जुयाः ज्ञानमाला पासा "जीवरत्न स्थापितजुं" जितः नं छगू बांलाःगु ज्या यायेगु सल्लाह बियादिसँ धाःगुलिं 'छिं धात्थें मनं यायेगु खःसा ध्यबा खर्चया चिउताः मतसें ज्या यायेगु खःसा जिं छितः छगू सल्लाह बी, यानादिसँ । छिगु ज्यां ज्ञानमाला भजनयात नं तिबः जुइ धयाः ज्ञानमाला भजन सतः लिक्क च्वंगु न्हूगु गुम्बाय् तयातःगु सिजःया तग्वःगु "गुलुपाः" क्यनाः छिं थजाःगु हे तग्वःगु गुलुपाः छगः ज्ञानमाया भजन सतलय् तयादिसँ' धया । वय्‌कःयात जिगु सल्लाह सल्लाह जक मजुसे "गुलुपाः" दयेकाः ज्ञानमाला भजनयात देछायेगु क्वातुगु 'उहः' हे यानाः पलाः न्ह्याकादिल । गुलुपाः गपाय्‌ग्वःगु दयेकेगु, उकियात कलात्मक यायेगु आदि ज्या वय्‌कःयागु थःगु बिचाः खः । न्हापांगु गुलुपातय् अष्टमङ्गल किइकेगु, स्वयम्भू चैत्य लुं सिइकाः तयेगु, कालिगढ

मालेगु ज्या फुक्क वय्कः थः हे ब्वाँय् जुयाः याःगु खःसां न्हापां वय्कःयात उबहाःया छम्ह शाक्य तिक्खिन्द्र (प्रवजित नां) यात नापलाका बियागु खः । लिपा वसपोलयापाखें सिजःया ज्या याइपिं, बुत्ता किइपिं म्हसीकाः थम्हं मनंतुना थें गुलुपाः दयेकाः दकलय् न्हापां ज्ञानमाला भजनयात भजन सतलय् भजनया नायः (अध्यक्ष) रत्नबहादुर तण्डुकारजुया ल्हातिइ देछाना दिल २०५१ माघ ७ गते ।

दाता जीवरत्नया गुलुपाः दानया मनसुवाः ला पूवंका दिल । तर वय्कलं गुलुपाः दानयात थःगु जीवनया छगू अभिन्न ब्व (अंग) कथं छगःया ल्यू मेगु मेगु यायां तःग्वःगु गुलुपाः जक मखुसे उकी थीथी बुद्धया जीवन नाप स्वापू दुगु चित्रत किइकाः, धम्मपद गाथा किइकाः स्वदेशय् जक सीमित मयासे पिने तापालय्– थाइल्याण्ड, म्यानमार (बर्मा), श्रीलंका, दक्षिण कोरिया, नृत्य मण्डल महाविहार पोर्टल्याण्ड, जापान, मंगोलिया, भारत, अथे हे बुद्ध जन्मभूमि लुम्बिनीया थीथी विहार, गुम्बा, भजन खलःपिन्त यानाः चय्गः गुलुपाः दान यायेगु ज्या क्वचायेकादीगु जुल ।

वय्कःया गुलुपाः दानया पित्याः प्याय्चाः उली जक क्वमचासे नेपालय् छेँय् छेँय् पूजाय् बिज्याइपिं गुरु वज्राचार्यजुपिं सच्छि व च्याम्हेसित स्वचकं जाकि न्ह्यंगु चिग्वःगु गुलुपाः थःगु हे छेँ बागबजारय् दान यानादिल । गुलुपाः दानय् छम्ह न्ह्यलुवाः उपासककथं पिलू झाल ।

जीवरत्न स्थापित बौद्ध धर्मय् जक मखु अन्य धर्मय् नं मन क्वसाःम्ह बहु-आयामिक ब्यक्तित्वया धनी नं खः । वय्कः दान, ग्वहालि, हःपाः, सिरपाः बीगु आदि ज्याय् नं वय्कःया मनं खंगु ज्या कन्हय् मधासे यानादीगु बानी दुम्ह नं खः ।

थःगु जीवन कालय् वय्कलं थःम्हं यानादीगु ज्याया अभिलेखीकरण यायेगु ज्याय् नं वय्कःया मन क्वसाःगु दसु ने.सं. ११११९ स थःगु ख्वीदँ बुन्हिया लसताय् “रञ्जना लिपिं गुलुपाः च्वयाः सफूचा छगू थःगु छेँय् छगू ज्याइवः यानाः पिथना दिलसा ने.सं. ११२२ चउलागाः आमइ “गुलुपाः म्ये” मुनाः ने.सं. ११३४/२००१ गुंपुन्हि झाः १०×१२ इञ्च साइजया सचित्र “गुलुपाः” (ALMS BOWL) तःधंगु सफू भिक्षु कोण्डन्य व सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षुपिनिगु सम्पादकत्वय् पिथना दिल । थुकी आपालं बौद्ध विद्वान् च्वमिपिनिगु नुगःखँ, च्वसुत मुंकाः, दान यानादीगु थाय्बाय्या नां धलः लिसें सचित्र रंगिन किपाः सहितया मेथाय् गनं नं दसि मदुगु सफू पिथना दिल । थुगु ज्यायात आपाःसिनं नं च्वछायादीगु दुसा थ्व सफूया ल्यूनेया देबः पाताय् थीथी बौद्ध देशय् छ्यलाबुलाय् वयाच्वंगु गुलुपाःया किपाः दुगु दक्षिण कोरियाय् जूगु छगू गुलुपाः ब्वज्याया किपाः दु थ्व तसकं मूवंगु ज्या धायेबहः जू । उकिं यानाः वय्कःया गुलुपाः दानया ज्या गुलि मेहनत तूगु परिश्रमपूर्ण धयागु क्यनाच्वंगु दु ।

■

बुद्ध, बुद्धमूर्ति र बौद्ध अभ्यास

तीर्थरत्न शाक्य
लगन, काठमाडौं

भगवान् बुद्ध मूर्ति पूजाको विरोधी हुनु हुन्थ्यो । वहाँले कहिले पनि मूर्ति पूजाको प्रशंसा र समर्थन गर्नु भएन । वहाँको मूल शिक्षा नै अकुशल कर्म कुनै पनि नगर्नु, कुशल कर्म सकेजति अझ बेसि नै गर्नु र आफ्नो मन चित्तलाई पूर्णरूपले शुद्ध पार्ने अभ्यासमा निरन्तर लागीरहनु हो । पूर्ण रूपमा चित्त शुद्ध भई ध्यान लागी सकेपछि प्रज्ञा जाग्छ र सम्पूर्ण दुःखहरूबाट मुक्ति निर्वाण प्राप्त हुन्छ । यो भनेको चतुआर्यसत्यलाई अवबोध गरी आर्यअष्टांगिक मार्ग अभ्यास गरी मनका संयोजनहरूलाई काट्ने अभ्यास हो ।

भगवान् बुद्धले मूर्ति पूजाको विरोध गरे पनि संसारभरमा सबै देवदेवीहरूको मूर्ति भन्दा बढी बुद्धकै मूर्ति बन्ने गरेको पाइन्छ । चाहे विहार, गुम्बा, घर, कोठा सजाउन होस्, चाहे उपहार दिन वा लिन होस्, चाहे बौद्धस्थलको पहिचान स्थापित गर्न होस्, ध्यान एकाग्र गर्ने साधनको रूपमा होस् बुद्धमूर्तिको प्रयोग ब्यापक छ ।

वास्तवमा बुद्ध मूर्ति पूजा गर्नका लागि मात्र बनेको होइन वा बनेको हुँदैन । बुद्धमूर्ति धूप, दीप, अक्षताले पूजा गर्ने बस्तु होइन भन्ने कुरा प्रायः सबै सचेत बौद्धलाई थाहा भएको हुन्छ । मूर्ति पूजा गर्नै हुँदैन भनी बुझ्नु भन्दा मूर्ति पूजा गरेर दुःखबाट मुक्त हुँदैन, बुद्धको शिक्षालाई बुझेर जीवनमा उत्तार्न सकेमात्र दुःखबाट मुक्ति मिल्छ भनी बुझेमा राम्रो हुन्छ । बुद्ध मूर्तिलाई

पूजा गर्नु एक प्रकारले बुद्धप्रति आस्था, श्रद्धा, कृतज्ञता र सम्मान प्रकट गर्नु हो । तर बुद्ध मूर्तिलाई टिका लगाइदिनु, फूलको माला गहना लगाइदिनु भनेको बुद्धप्रति उपहास गर्नु जस्तो मात्र हुनजान्छ ।

जो वास्तवमा बौद्ध दर्शनका ज्ञाता होइन वा बौद्ध साधक होइन उसले अरूको देखासिकिमा वा अरु धर्ममा आस्था राख्नेहरूले गर्ने गरेको क्रियाकलाप हेरेर बुद्धको मूर्तिपूजा गर्यो भन्दैमा बौद्धहरूको आलोचना गरिहाल्नु उपयुक्त नहुन सक्छ । किनकि सबैले आफूले जाने अनुसार बुद्धप्रति श्रद्धा प्रकट गर्ने हो ।

समस्त सचेत मानवका लागि बुद्ध मानवजीवनको आदर्श हो । Role Model हो । बुद्ध जस्तै वा बुद्ध नै बन्ने लक्ष्य लिएर मानव जीवनमा काय, वाक् र चित्तले कर्म गर्न सकेको खण्डमा मानव समाज, घर परिवार लगाएत सम्पूर्ण विश्व नै स्वर्गतुल्य बन्न सक्छ । बुद्धको शिक्षा जस्तो ब्यवहारिक र बैज्ञानिक दुःख मुक्तिको मार्ग अरु शायद कमै होला ।

भगवान् बुद्ध अनन्त गुणहरूले सम्पन्न हुनुहुन्छ । वहाँ बत्तीस लक्षण र अस्सी ब्यञ्जनले युक्त हुनुहुन्छ । मूल कुरा त जीवन र जगत्बारे यथार्थ ज्ञान वहाँले विश्व मानव समाजलाई सिकाउनु भयो । त्यो हो अनित्य दुःख र अनात्मको ज्ञान । यसरी नै दुःखको पहिचान गर्न सिकाउनु भयो, दुःखको मूल कारण बताउनु भयो, यसै जुनिमा सम्पूर्ण दुःखबाट मुक्ति संभव छ भन्ने कुरा सिकाउनु भयो र दुःख मुक्तिको मार्ग देखाउनु भयो । त्यो मार्गमा हिंडाएर दुःख मुक्तिको अवस्थामा पुर्याइदिएर ब्यवहारिक रूपमै आफ्नो शिक्षाको सार्थकता प्रमाणित पनि गरेर देखाईदिनु भयो । यो भनेको चतुआर्यसत्य र आर्य अष्टांगिक मार्गको ज्ञान हो । विश्वका महान वैज्ञानिकहरू समेत बुद्धलाई धर्तिमा जन्मेका मानवहरूमध्ये सबैभन्दा महान बिचारक मानी बुद्धप्रति नतमस्तक हुन्छन् ।

यस्ता महामानव बुद्ध सशरीर आम्रा अगाडी अब हुनुहुन्न । भगवान् बुद्धको ब्यक्तित्व, अनुहार, शरीर, रूपरंग, पहिचान कस्तो थियो भन्ने कुरा केवल चित्र वा मूर्ति हेरेर थाहा पाउनु पर्ने अवस्था छ । त्यसैले मनमा बुद्धप्रतिको छाप बसाउन, मनले बुद्धको परिकल्पना Visualization गर्न पनि आँखा अगाडि बुद्धमूर्ति हुनु अति आवश्यक छ । त्यसैले बुद्धप्रति श्रद्धा, आस्था र विश्वास राख्ने सबैले आ-आफ्नो निवासस्थानमा बुद्धको चित्र वा मूर्ति सानो वा ठूलो स्थापना गर्ने गरिन्छ ।

बुद्ध मूर्तिको दर्शन गरेर हामी मनमा कुशल संवेगहरू उत्पन्न गर्नुका साथै निम्नलिखित लाभहरू हासिल गर्न सक्छौं ।

१. शान्त, सौम्य, करूणाले ओतप्रोत, बुद्धको अनुहार हेरेर जो कोहीलाई पनि मनमा धर्मसंवेग, आनन्द र शान्तिको अनुभूति उत्पन्न हुन्छ ।
२. बुद्धको मूर्ति दर्शन गर्दा हामीले पढेको, सुनेको बुद्धजीवनीका महत्त्वपूर्ण घटनाहरू, बुद्धले गर्नुभएको त्याग, तपस्या र दिनुभएको ज्ञानका कुराहरू, धर्म र संघका कुराहरू

हाम्रो मनमा पुर्नजागृत भएर आउने हुन्छ ।

३. बुद्धको प्रायः सबै मूर्तिहरू ध्यान मुद्रामा हुन्छ । यसबाट ध्यानको महत्त्व उजागर हुन्छ । बुद्ध भैसकेपछि पनि बुद्धले धेरैजसो समय यात धर्मदेशना गरेर यात ध्यान गरेर बिताउनु हुन्थ्यो । यसबाट हाम्रो जीवनमा ध्यान अपरिहार्य छ भन्ने कुरा बुझ्न सकिन्छ ।

४. चालीस प्रकारका शमथ ध्यान विधीहरू मध्ये एउटा बुद्धानुस्मृति ध्यान हो । यो भनेको मनको आँखाले बुद्धलाई देखीरहने वा बुद्धको रूप रंग गुणमा मन एकाग्र गरी टिकाईराख्ने ध्यान हो । मनले बुद्ध झल झल देख्नका लागि पहिला त आँखाले बुद्धलाई देख्नु पर्यो । त्यसैले बुद्ध मूर्ति शमथ ध्यान गर्ने साधन पनि हो ।

५. बुद्ध चित्र, बुद्ध मूर्ति निर्माण गर्नु एउटा धर्म अभ्यास पनि हो । किनभने यसबाट धेरैले धर्मसंवेग उत्पन्न गर्ने अवसर पाउँछ, ध्यान एकाग्र गर्ने अवसर पाउँछ, बुद्ध मूर्ति अवलोकनबाट पाइने फाइदाहरू पाउँछन् । बुद्धको ध्यान मनमा नआइकन कलाकारले बुद्धमूर्ति वा चित्र निर्माण गर्न पनि सक्दैन । बुद्धको ध्यान गर्नु आफैमा पुण्यकार्य भैहाल्यो । त्यसैले बुद्धमूर्ति निर्माण कार्य पनि एउटा धर्म अभ्यास हो । त्यसैले कतिपय बौद्ध समुदायको पेशा नै बुद्धमूर्ति निर्माण वा बुद्ध चित्र लेखन हुन पुगेको छ ।

६. आफूले निर्माण गरेको बुद्ध चित्र वा मूर्तिको माध्यमबाट अरु धेरैले मनमा शान्ति प्राप्त गर्ने, बुद्धानुस्मृति शमथ ध्यान गरी आध्यात्मिक उन्नति गर्न पाउने भएकोले पनि बुद्ध मूर्ति निर्माण गर्नु भनेको अरूलाई पुण्य गर्न सघाउनु हो । अरूलाई पुण्य गर्न सघाउनु पनि आफैमा पुण्यकार्य भैहाल्यो ।

तसर्थ बुद्धमूर्ति संसारभर धेरै लोकप्रिय छ, अन्धश्रद्धावश पूजा गर्नका लागि होइन । बुद्धमूर्ति हेरी दान, शील, क्षान्ति, वीर्य, ध्यान र प्रज्ञापारमिताको अभ्यास गर्नका लागि बुद्धमूर्तिको उपयोग गर्ने हो । महापरिनिर्वाण हुनु केही समय अगाडि बुद्धले भिक्षु आनन्दलाई भन्नुभएको थियो– *'धूप, दीप, नैवेद्यले पूजा गर्दैमा तथागतलाई सत्कार र पूजा गरेको ठहरिन्दैन । जसले धर्म अनुसार आचरण गर्दछ, उसैले तथागतलाई पूजा गरेको ठहरिन्छ ।'*

बुद्धमूर्ति कहिलेदेखि बन्न थालियो भन्ने सम्बन्धमा बुद्धकै समयमा पाँच फीट अग्लो श्रीखण्डको बुद्धमूर्ति सर्वप्रथम राजा उद्दयनले बनाएको वा बनाउन लगाएको विश्वास गरिन्छ । त्यस्तै दोश्रो बुद्धमूर्ति राजा प्रसेनजीतले सुनको बनाएको वा बनाउन लगाएको विश्वास गरिन्छ । तर यी कुराहरूको ऐतिहासिक प्रमाण भने फेला पार्न सकिएको छैन ।

सम्राट् अशोकले पनि नागराज महाकालको हातबाट बुद्धमूर्ति बनाउन लगाएको थियो भन्ने गरिन्छ । यसको पनि प्रमाण भेटिएको छैन ।

अशोक कालीन पुरातात्त्विक उत्खननन्हरूमा अशोकले बुद्ध, धर्म, संघको प्रतीकका रूपमा कमल, साँढे, हात्ती, धर्मचक्र आदिको निर्माण गरेका प्रमाणहरू मात्र भेटिएका छन् । बुद्धमूर्ति भेटिन सकेको देखिन्दैन । ऐतिहासिक बुद्धमूर्ति सर्वप्रथम सम्राट् कनिष्कको समय सन् ७८-१०१ तिर निर्माण भएको देखिन्छ ।

बुद्ध, धर्म र संघप्रति श्रद्धा, आस्था र विश्वास राख्नेहरू बुद्ध चित्र, बुद्ध मूर्ति आदि निर्माण गरी गराई आफूले श्रद्धा राख्ने गरेको विहार, गुम्बा, ब्यक्ति वा संघ संस्थालाई दान वा उपहार दिई आफूले आफैलाई धन्य र गौरवान्वीत भएको महशुस गर्ने गर्छन् । यस्तो धर्मचित्त भएका दाताहरू मध्ये एकजना लोकप्रिय बौद्ध उपासक काठमाडौंको बागबजार निवासी स्व. श्रीजीवरत्न स्थापित हो । वहाँले २०५१ साल माघ संक्रान्तिको दिनदेखि तामाको ठूलो कलात्मक पिण्डपात्र गुलुपाः विभिन्न बौद्ध बिहार, गुम्बा, ज्ञानमाला भजन खलः र अन्य बौद्ध संस्थाहरूलाई दान गर्ने पुण्यकार्य अभियान कै रूपमा सञ्चालन गर्नुभयो । सयौंको संख्यामा गुलुपाः दान गरेका स्व. जीवरत्न स्थापित गुलुपाःरत्नको नामले पनि नेपाली बौद्ध समाजमा लोकप्रिय हुनुभयो ।

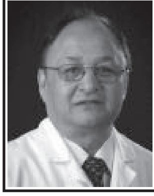
पछि वहाँले महशूस गर्नुभयो कि नेपालका ग्रामीण भेगका कतिपय बौद्ध बिहार, गुम्बा र अन्य बौद्ध संस्थाहरूले पनि एउटा सुहाउँदो बुद्ध मूर्तिको अभाव झेलीरहेका छन् । तसर्थ त्यस्ता बुद्ध मूर्ति आवश्यक परेका संस्थाहरूलाई बुद्ध मूर्ति दान गर्न पाएको खण्डमा धेरैको कल्याण हुने कुरा महशूस गर्नुभयो । यही बिचारबाट प्रेरित भएर २०६६ साल ज्येष्ठ २ गतेबाट तीन फीट उचाईको सेरामिकको बुद्ध मूर्ति दान गर्ने कार्य शुभारम्भ गर्नु भयो । जीवनको अन्तिम घडिसम्म यसलाई निरन्तरता दिनुभयो र आफ्नो जीवनकालमा ४१ वटा बुद्धमूर्तिहरू विभिन्न बौद्धसंस्थाहरूलाई दान गर्नुभयो । वहाँले मनमा राख्नुभएको तर वहाँको जीवनकालमा गर्न नसकेको केही संस्थाहरूलाई बुद्धमूर्ति दान गर्ने कार्य वहाँका छोराहरूले दान गरी स्वर्गीय पिताका अधूरो रहेको काम पूरा गरिदिएका छन् । वहाँले दान गर्नुभएका बुद्धमूर्तिहरूको पूर्ण विवरण यही स्मृतिग्रन्थमा छुट्टै प्रकाशित भएको देख्न सकिन्छ ।

Art of giving is art of living भन्ने गरिन्छ । बुद्धको शिक्षामा दानको ठूलो महत्त्व छ । दानमा त्यस्ता बस्तु दिनु पर्दछ जसबाट सयौं हजारौंले पुण्य गर्ने प्रेरणा र मौका प्राप्त गरोस् । गुलुपाः दानकार्यबाट सम्बन्धित बौद्ध संस्थालाई धार्मिक गतिविधिहरू गर्न आर्थिक श्रोत मिलेको छ भने दाताहरूलाई साना साना रकम गुलुपाःमा दान गरी पुण्य प्राप्त गर्ने अवसर मिलेको छ । त्यसरी नै बुद्ध मूर्ति दानकार्यबाट विहार गुम्बामा आउने उपासकहरूले बुद्ध मूर्ति दर्शन गरी मनमा धर्मसंवेग उत्पन्न गर्ने र बुद्धको शान्ति र करुणाको सन्देश र शिक्षा प्राप्त गर्ने अवसर प्राप्त गरेका छन् । त्यसैले स्व. जीवरत्न स्थापितलाई बौद्ध समुदायका सबैले साधुवाद सहित सुगतिको कामना गरौं । साधु । साधु ।। साधु ।।।

हलिमय् गुलुपाःरत्नया

गुलुपाः

केशरमान ताम्राकार
शिकागो, अमेरिका

नेपालभाषां भन्तेपिंसं भिक्षा फया काइगु थलयात गुलुपाः धाइ । पालि भासं थुकियात पिण्डपत्र धाइ । अथे हे संस्कृत भासं पिण्डपात्र धाइसा अंग्रेजी भासं Begging Bowl वा Alms Bowl धाइ । खला गुलुपाःयात हलिंया थीथी देशय् थःथःगु भाय् कथं थीथी नामं संज्ञा बियातःगु दु ।

गन गन भगवान् बुद्धया प्रतिमा दइ अन अन झीसं गुलुपाः छगः नं खना च्वनी । भगवान् बुद्धं थ्व हे गुलुपाखय् फयाः भिक्षा कायेगु यातसा व हे परम्परा आःतक नं भन्तेपिंसं गुलुपाखय् भिक्षा फया कायेगु यानाच्वंगु दु । पञ्ज्रांबलय् दान काःवइपिं शाक्य गुरूजुपिन्त नं गुलुपाखं दान बीगु नं चलन दु । अथे हे भन्तेपिन्त नं गुलुपाः छगलं दान बीगु नं याना वयाच्वंगु दु । थथे गुलुपाः दान बीगु ज्वलय् धर्मसेवी दाता जीवरत्न स्थापित अग्रपंक्तिइ लाः वः । खला नेपालय् मेपिन्सं नं गुलुपाः दान यात जुइ । तर भाजु जीवरत्न स्थापितं थें नेपालय् जक मखु हलिंया थीथी देशय् तकं गुलुपाः दान बियादीपिं मेपिं सुं मदु ।

वय्कलं दकलय् न्हापां नेपाल संवत् १११५ पोहेलाथ्व चतुर्दशी घ्यःचाकु संल्हूकुन्हु श्री स्वयम्भू महाचैत्यया मूलम्ह भगवान् श्री अमिताभ तथागतयात कूछि जाकि न्ह्यंगु सिजःया गुलुपाः देछानादीगु जुल । थ्व जुल गुलुपाः दानया शुभारम्भ थनिं २७ दँ न्ह्यः दाता जीवरत्न स्थापितं यानांलि थुकी हे दिका मदी । अनं व हे सालया छवाः लिपा अथे धयागु नेपाल संवत् १११५ पोहेलागा पञ्चमी शनिवारकुन्हु ज्ञानमाला भजन खलः स्वयम्भूयात स्वफा न्ह्यंगु सिजःयागु गुलुपाः गुकी छचाःख्यरं अष्टमङ्गल बुत्ता कीकाः उकिया च्वसं पातालपुर व अग्निपुर दथुइ श्री स्वयम्भू चैत्य दुगु स्वंगू बुत्तास लुं सियाः थुगु गुलुपाः स्वयम्भूया भजन सतलय् ब्वया तयेगु मतिइ तयाः उगु ईया ज्ञानमाला भजन खलःया नायः भाजु रत्नबहादुर तण्डुकारयात लःल्हाना दीगु जुल । थुगु गुलुपाः आःतक अन भजन सतलय् ब्वयेगु यानातःगु दु । अनं दत्या लिपा नेपाल संवत् १११६ यंलाथ्व द्वितिया शनिवारकुन्हु धर्मकीर्ति

विहार श्रीघःयात स्वफा जाकि न्ह्यंगु सिजःयागु गुलुपाः गुकी छचाःलि बुद्ध जन्म, प्रबज्या, महाभिनिष्कण, गयास बोधिवृक्षया मुलय् तपस्या याना बिज्याःगु बुत्ताया च्वसं श्री स्वयम्भू महाचैत्यय् पलेस्वां सहित लुं सियातःगु गुलुपाः अन विहारय् ब्वया तयेगु लागी हनेबहःम्ह धम्मवति गुरुमांयात लःल्हाना दिल । अथे हे नेपाल संवत् ११९८ सिल्लाथ्व चतुर्दशी मंगलवारकुन्हु मेगु स्वफा न्ह्यंगु सिजःयागु गुलुपाः गुकी चाकःछिं प्राकरणय् लक्षवेद, सुजातां खीर दान, यशोधराया स्वयम्बर अले चीभाः व स्वांफ्वलय् लुं सियाः पलेस्वां तक दुगु गुलुपाः शान्तिया अग्रनायक महामानव गौतम बुद्धया पवित्रगु पुण्यस्थल लुम्बिनीइ च्वंगु भिक्षुणी संघ विहारय् ब्वया तयेगु लागि हनेबहःम्ह धम्मवति गुरुमांयात लःल्हानादीगु जुल ।

वय्कलं नेपाः देया थीथी विहारय् थीथी इलय् गुलुपाः दान यायेगु ज्या न्ह्याका यंकाच्वन, लिसें हलिंया थीथी विहारय् नं गुलुपाः दान यायेगु ज्या न्ह्याकादिल । थुगु च्वसुखय् वय्कलं अमेरिका व कोरियाय् दान यानादीगु गुलुपाःया बारे छत्वाःचा न्ह्यथने ।

गुलुपाः दाता जीवरत्न स्थापितं दयेका हयादीगु गुलुपाः मध्ये छगः गुलुपाः अमेरिकाय् दान बियादीगु जुल । उगु गुलुपाः नेपाल संवत् ११२९ चौलागा त्रयोदशीकुन्हु वय्कःया थःगु हे छेँ बागबजारस ज्ञानमाला बौद्ध म्ये, भजन हायेकाः जूगु छगू तःजिगु परित्राण ज्याझ्वःसं गुलुपाः संकल्प वाक्य ब्वनाः अमेरिका-पोर्टलायण्डया नृत्यमण्डल महाविहारया हामा भाजु प्रज्वलरत्न वज्राचार्य लःल्हाना कयादीगु जुल । नृत्यमण्डल महाविहार अमेरिकाया ओरेगन राज्यया पोर्टलायण्डय् भाजु प्रज्वलरत्न वज्राचार्य व Helen Fox Appell संस्थापक जुयाः सन् २००९ स स्थापना याःगु खः । प्रज्वलरत्न वज्राचार्य लःल्हाना कयादीगु न्याफा जाकि न्ह्यंगु सिजःयागु कतामं स्वयम्भू व अष्टमङ्गल कियातःगु उगु कलात्मक गुलुपाः नृत्यमण्डल महाविहारय् सन् २०११ जुलाई महिनाय् अन जूगु 'नेपाः दे' कुन्हु उगु ईया नेपाःया राजदूत महामहिम डा. शंकरप्रसाद शर्माया मू आतिथ्यय् वय्कःया ल्हातिं उगु विहारय् स्वंगु खः ।

जीवरत्न स्थापितं दान यानादीगु गुलुपाः नृत्यमण्डल महाविहार पोर्टलायण्डय् ब्वयातःगु

Certificate of appreciation

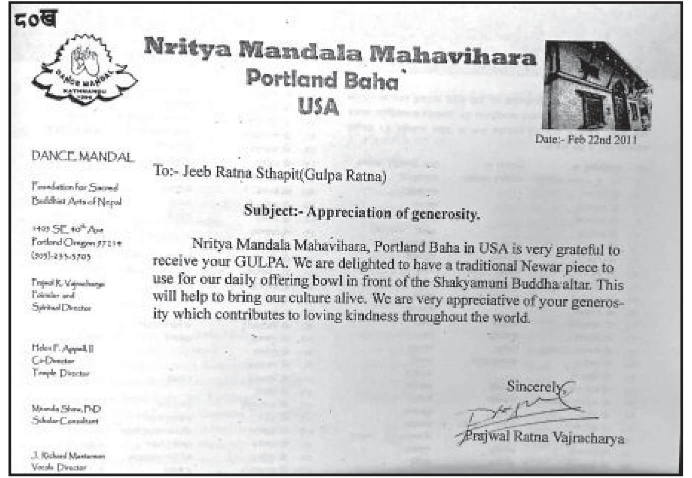
This Certificate is presented to
Mr. Jeeb Ratna Sthapit

In appreciation for your generous donation of Nepal's artistic Monk's Bowl through Buddhist Priest Rev. Dr. Naresh Man Bajracharya, Chief of JGO Nepal. The bowl you had donated will be exhibited in Exhibition Of International Alms Bowls of Monks and kept in Museum later on. We sincerely thanks once again for your kind cooperation.

2008. 02. 07

Ven. Ji Myong
Chairmain,
Committee of Exhibition of Internationational
Alms Bowls of Buddhist monks

대한불교조계종 봉은사 발우전시관 지 명 합장

८०ख

Nritya Mandala Mahavihara
Portland Baha
USA

Date:- Feb 22nd 2011

DANCE MANDAL

Foundation for Sacred Buddhist Arts of Nepal

To:- Jeeb Ratna Sthapit(Gulpa Ratna)

Subject:- Appreciation of generosity.

Nritya Mandala Mahavihara, Portland Baha in USA is very grateful to receive your GULPA. We are delighted to have a traditional Newar piece to use for our daily offering bowl in front of the Shakyamuni Buddha altar. This will help to bring our culture alive. We are very appreciative of your generosity which contributes to loving kindness throughout the world.

Sincerely,

Prajwal Ratna Vajracharya

नृत्यमण्डल महाविहार पोर्टलायण्डं लःल्हाःगु सुभायूपौ (किपाः)

थनिं झिंप्यदँ न्ह्यः दक्षिण कोरियाय् जूगु छगू अन्तरराष्ट्रिय स्तरया गुलुपाः ब्वज्याय् जीवरत्न स्थापितया गुलुपाः अन ब्वयेगु जूगु दु। थुगु ब्वज्याय् हलिंया थीथी देय्‌या बौद्धतयूसं छ्यला वयाच्वंगु गुलुपाः ब्वःगु खः। थुगु ब्वज्याया कजि कोरियाया नांजाःम्ह भिक्षु जि.म्योङ्ग खः। थुकिया लागि वसपोल जि. म्योङ्ग 'कमिटी अफ् इक्जिविसन अफ इन्टरनेसनल आल्मस बाउल्स अफ बुद्धिष्ट मन्कस' नामं छगू ग्वसाःखलः नं स्वंगु खः। थुगु ब्वज्या हलिमय् जूगु न्हापांगु गुलपाः ब्वज्या खः धाइ। थ्व ब्वज्यासं जीवरत्न स्थापितं दान यानादीगु गुलुपाः लिसें जापान, चीन, कम्बोडिया, श्रीलंका, लाओस, म्यान्मार, भियतनाम, कोरीया आदि देय्‌या गुलुपाः ब्वःगु खः। नेपाःया पाखें जीवरत्न स्थापितं उगु ब्वज्याया लागि गुलुपाः डा. नरेशमान वज्राचार्यजुयात लःल्हानादीगु जुल। अले उगु गुलुपाः डा. नरेशमान वज्राचार्यजुं कोरीयाया ब्वज्याया नायः भिक्षु जि.म्योङ्गयात लःल्हानादीगु खः। जीवरत्न स्थापितयात भिक्षु जि.म्योङ्गपाखें सन् २००८ फेब्रुअरी ०७ कुन्हु तःजिगु कलात्मक गुलुपाः दान यानादीगुलिं प्रशंसा पत्र नं देछाःगु जुल। अन ब्वःगु दक्व गुलुपाः हलिंया गुलुपाः म्यूजियमय् ब्वयातःगु दु धाःगु न्यना।

कमिटी अफ एक्जिविसन अफ इन्टरनेसनल आल्मस वाउल्स अफ बुदिष्ट मन्कसपाखें जीवरत्न स्थापितयात देछाःगु प्रशंसा पत्र।

आःतकया दुने वयूकलं ८० ग्वलं मल्याक गुलुपाः दान बी धुंकल। नेपालय् जक मखु भारत, चीन, बर्मा, श्रीलंका, थाइल्याण्ड, उत्तर कोरिया, ताइवान, अमेरिका आदि देशय् वयूकलं गुलुपाः देछानादी धुंकूगु दु। वयूकलं देछानादीगु गुलुपाखय् छाःगु जाकि, फलफुल, मेमेगु नसां उगु देय्‌या नये मखंपिनि प्वाः जायाच्वंगु दु। अथे हे गुलुपाखय् वःगु, देछाःगु धेबां थीथी विहारया मर्मत यायेगु व मेमेगु ज्याखँय् खर्च

यायेत तिबः बियाच्वंगु दु। धर्म व मानव कल्याण यायेगु ज्याय् थःत पानादीम्ह जीवरत्न स्थापित आः “गुलुपाःरत्न” खः। वयूकःयात जीवरत्न स्वयाः नं गुलुपाःरत्न कथं सकस्यां म्हस्यू। थथे जीवरत्नयात गुलुपाःरत्न याना बिज्याःम्ह भिक्षु कौडण्य महास्थवीर खः। जीवरत्न स्थापितं गुलुपाःया महत्व बारे थीथी विद्वानूतसें च्वयातःगु च्वसु व म्ये दुथ्याःगु सफू नं पिथनादीगु जुयाच्वन। उगु सफुतिइ भिक्षु कौडण्य महास्थविरं वयूकःयात गुलुपाःरत्न खः धकाः नां बिया बिज्याःगु खत। गुलुपाःरत्नयात नं जीवरत्नं थःगु नां स्वयाः नं गुलुपाःरत्न हे थःत यःगु नां जुयाबिल। उकिं हलिं बौद्ध जगतय् वयूकःयात गुलुपाःरत्न नामं हे सकस्यां म्हस्यू।

गुलुपाः दान बीगु इवलय् थःम्हं फुथाय् तक, न्ह्याय् दुथाय् तक वयूकः थः हे झायाः थःम्हं हे गुलुपाः लःल्हानादी। दकलय् लिपा वयूकलं थःगु हे ल्हातं गुलुपाः लःल्हानादीगु खः– यैंया श्रीघः विहारयात नेपाल संवत् ११३५ कौलाथ्व पारुकुन्हु। अनंलि नेपाल संवत् ११३६ चौलाथ्व सप्तमीकुन्हु निसें म्हं मफया दिल। लासाय् हे लानादिल, छगू ग्यानापुगु ल्वचं कयाः। वासः याःसां मथिल। पिहां झायादी मफुत। नेपाल संवत् ११४२ कछलागा सप्तमीकुन्हु थःगु छेँसं बागवजारय् ८२ दँया बैंसय् स्वर्गवास जुयादिल। वयूकःया इच्छाकथं दान बीत दयेका हयातःगु गुलुपाः फुक्कं लःल्हाये मखंक झाल। छेँय् ल्यंदनिगु गुलुपाः वयूकः मदये धुंकाः नं छेँजःपिन्सं वयूकःया लत्याकुन्हु निगः गुलुपाः छगः गुलुपाः बुद्ध विहार, कंगय् व मेगु छगः करुणा विहार मातातिर्थय् लःल्हाना दिल। आः छेँय् ल्यं दनिगु छगः तग्वःगु, छगः चिग्वःगु गुलुपाः

डा. नरेशमान वज्राचार्य मार्फत कोरियापाखे वःगु प्रमाणपत्र लःल्हानाच्वंगु, २०६४ माघ २४

वयूक:या तःधीम्ह काय् भाजु सुरेन्द्ररत्न स्थापितया कथं वयूक:या छेँय् बागबजारय् हे छगू बुद्ध पूजा, ज्ञानमाला भजन लिसे लिसें भन्ते, गुरुमां लिसें उपासक, उपासिकापिन्त ब्वनाः, छगू ज्याइवः यासें तग्वःगु गुलुपाः अखिल नेपाल भिक्षु महासंघ, लुम्बिनीइ चिग्वःगु गुलुपाः सम्झना धर्म सागर विहार, हाडिगांयात लःल्हाइगु जूगु दु । वयूक:या मनंतुनाकथं दयेकातःगु गुलुपाः दान आःयात थन तक हे जुइ । थःगु जीवनय् गुलुपाः जक मखुसे वयूकलं मेमेगु नं दान यायेगु धर्मचित्त दु वयूक:याके । इलय् ब्यलय् थःगु हे छेँय् ज्ञानमाला सःताः भजन याका दी । बुद्ध पुजा याका दी । परित्राण याना दी । भोजन दान याका दी । बुद्धया प्रतिमा दान याना दी । सायद झीगु बौद्ध जगतय् वयूकः थें जाःम्ह दाता माले थाकुइ । हलिमय् हे वयूकः न्हापांम्ह उलिमछि गुलुपाः दान यानादीम्ह ब्यक्ति खः । थुगु खँ सिइकाः गिनिज बुक अफ् रेकर्डय् वयूक:या नां न्ह्यथनेमाः ।

वयूकलं यानादीगु ज्वःमदुगु ज्यायात अनुकरण यासें मरु पिगंननि त्वाःया डिल्लीरत्न तुलाधरं उदाय् समाजयात थः मां अबुया नामं नेपाल संवत् ११३९ स वहःया छगः गुलुपाः दान याःगु जुल । उगु गुलुपाः न्ह्याबलें उदाय म्यूजियमय् ब्वयातइ । अले दच्छि छकः उदाय् समाजं ग्वसाः ग्वइगु पञ्चदांकुन्हु असनय् शाक्य व गुरुजुपिन्त व हे गुलुपालं ३०० ग्राम जाकि लःल्हायेगु यानाच्वंगु दु ।

जीवरत्न स्थापित 'गुलुपाःरत्न'या दकिलाया पूण्य तिथिसं वयूकलं यानादीगु दानधर्मया पूण्य सञ्चय् कथं वयूकः सुखावति भुवनस बास अवश्य लाःगु दयेमा, कामना याना । लिसें श्रद्धाञ्जलीया निफ्वःस्वां देछाया । ■

श्री जीवरत्न स्थापित सहित सपरिवारले एक ऐतिहासिक शुभकार्य गर्दै आउनु भएको छ । जुन स्वागत योग्य र सराहनीय छ भन्नुमा अत्युक्ति नहोला । उहाँहरूले प्रत्येक विहार र बुद्धमन्दिर भित्र बुद्धको पात्र संस्मरण गराउने तामाको पात्र राख्ने अभियान थाल्नु भएको छ ।

नेपालको मौलिक कला र संस्कृति झल्काउने गरि तयार पारिएका ती तामापत्र, बुद्धको जीवन कालमा बुद्धले भिक्षाटन गर्दा प्रयोग गरिएको पात्रको सम्झना गराउँदछ । बुद्धका पूजा गर्न योग्य वस्तुहरू मध्ये परिभोगीय वस्तुमा पर्ने पात्रस्वरूप दान गरिएको उत्तरु तामापात्रले बौद्ध-अबौद्धहरूमा पनि श्रद्धा जगाउँनलाई थप आकर्षण भैदिएको छ । यसले धर्मप्रति आस्था जगाउन र बढाउन मद्दत मिल्ने कुरामा पनि शंका छैन । धर्मप्रतिको आस्थाले धार्मिक जिवन बिताउनमा टेवा मिल्दछ । जसले जीवनमा सुख शान्तिको अनुभूति प्राप्त गर्नमा सहज हुन्छ ।

भिक्षु धर्ममूर्ति

आनन्दकुटी विहार ।

ज्ञानमाला गुलुपाः दाता

पूर्णकाजी ज्यापू
ल्यू नायः, ज्ञानमाला भजन खलः, स्वयम्भू

धर्म कर्मय् मन वंकि, दान पुण्य याये सयेकि ।
वइ ला हानं थौंया दिन, कन्हय् आसे धाये त्वःति ॥

ज्ञानमाला भजन खलः, स्वयम्भूया नां कायेवं बौद्धधर्म, सामाजिक, नेपालभाषा, सांस्कृतिक, राजनैतिक ख्यःया न्ह्यःलुवा व मतिनामिपिन्त खलःया म्हसीका बीमाःथें मताया । वि.सं. १९९४ साल राणा कालय् स्थापना जूगु खलः भजनया माध्यमं बुद्धधर्म, नेपालभाषा प्रचार-प्रसार लिसें राजनैतिक चेतना बीगु लिसें जन-जनया उठान यायेगु पलाः छिनाः थौंतक वयाच्वंगु सकसिनं स्यूगु हे खँ खः । थौंतक खलःया आजिवन जः १३०५ म्ह दुसा ज्ञानमाला कचा देय्या थीथी जिल्ला देय्सं पिने यानाः ११७ ज्ञानमाला खलः दये धुंकल । खलःया आजिवन जःपिं बौद्धधर्मया विद्वान्, साहु-महाजन, राजनैतिक, सामाजिक पूर्व मन्त्री, सभासदपिं दुथ्याना च्वंगु दु, उकी मध्ये खलकं ल्वःमंके मफुम्ह ज्ञानमाला मतिनामि, समाजसेवी, बुद्धधर्म व नेपालभाषा ह्यःमि "गुलुपाः रत्न" दिवंगत भाजु जीवरत्न स्यापितजु नं खः ।

जितः लुमना वः, ने.सं. ११०७ स्वीदँ (३०) दँ न्ह्यः जि नकतिनि ज्ञानमाला सतलय् फ्यतुनागु खः । फागुण चैत्र महीना जुइमाः, विजुलिमान कसाः तिर्थनारायण मानन्धर, तिर्थमुनि शाक्य, हिरारत्न शाक्य व मेमेपिं ज्ञानमाला जःपिं महामञ्जुश्री पूजाया ल्हापं कायेगु सहलहलय् ३५ तका कायेगु क्वःजिल । जीव दाईनं ३० तका जक ल्हापं कायेमाली, ३५ तका अप्वः जुइ, मगाःसा द्याःत्याः जि च्वना बी धयाःलि सर्व सहमतं ३०/- तक कायेगु क्वःजिल । जीवदाइयात उबले जिं म्हसिका वय्कः दानी, धर्मकर्मय्, समाजसेवी मन क्वसाःम्ह धकाः । उलि जक मखु, नेपालभाषा आन्दोलनय् न्ह्यलुवाः खः, नेपाल संवत् भिंतुना सांस्कृतिक ज्याइवलय् ज्ञानमालां नं ब्वति कायेमाः धका सः तयादीम्ह, लिसें वय्कः नाप जिं नं ब्वति कयागु खः ।

ने.सं. ११२४ सं जीवदाई स्वयम्भू झायाः खलःया पदाधिकारीपिंनाप च्वनाः थीथी ज्ञानमाला खलः, विहार व गुम्बाय् गुलुपाः छायेगु मनय लूगु खँ तयादिल । न्हापां ज्ञानमाला स्वयम्भूयात लः ल्हायेगु सहलह जुल । ज्याइवः तयाः गुलुपाः

वि.सं. २०५१ सालय् ज्ञानमाल भजन स्वयम्भूयात गुलुपाः लःल्हाना कासें नायः रत्नबहादुर तण्डुकार

लःल्हायेगु ज्या जुल । गुलुपाः दुकाये पिकाये थाकु धकाः गुलुपाः ब्वयेगु बन्द जुल । जीवदाईनं नायः भाजुपिंनाप यक्व इनाप यानादिल– गुलुपाः पिने ब्वयेमाल । तर वय्कःया खँ यात मताःपहः यानाः ब्वयेगु कुत सुनानं याःगु खने मन्त, गुलपाः झ्यातुगु कारणं खः ।

ने.सं. ११२० सं ज्ञानमालाया मू दुजःया न्हूधाः जुल, रत्नबहादुर राजकर्णिकार अध्यक्ष सहित सकलें न्हूपिं पदाधिकारीपिं वल । उकी जि नं दुथ्याःगु जुल । खलःया मू दुजःपिनिगु सपथ ग्रहण ज्या क्वचायेकाः जीवदाईनं गुलुपाः भजन सतलय् ब्वयेमाल धैगु थःगु बिचा तयादिल । छम्ह मू दुजः भाजुं ह्यामि पहलं धयादिल– 'गुलुपाः तग्वः जुल, भगवान्‌द्यः सिबें ।' जीवदाईनं धयादिल– 'अय्सा भगवान् बुद्ध नं तःधिकःम्ह तया बी ला ?' सकलें ह्वारारारा ... न्हिल ।

छुं ला लिपा सुथय् भजन याःझाःपिन्त जलपान न्हियान्हिथं याकेगु व भजन लवःकवः मर्मत यायेगु सहलह जुल । मू समस्या आर्थिकयागु खँ वल । सहलहया इवलय् सल्लाहकार भाजु श्याममान वज्राचार्यजुं धयादिल– 'जीवरत्नं तयादीगु गुलुपाः ध्याक्वय् वांछ्वया तयेगु सिबे बुद्धया न्ह्यःने सतलय् तल धाःसा श्रद्धा दुपिं भक्तजनतसें निगःप्यगः जायेका वनी, कन्हय् निसें गुलुपाः पिकाना दिसँ । कन्हय् जिं जाकि जायेका बी, द्वःछि तक तया बीगु वचं बियादिल । वय्कया

इनापकथं गुलुपाः ब्वयेगु हानं सुरु जुल । गुलुपातय् न्हियान्हिथं थप जुयाः थौंकन्हय् लय् च्याद्वः, झिद्वः तक जुल । थ्व खलःया आम्दानी धैगु जीवदाईया योगदान खः ।

ने.सं. ११३२ सं ज्ञानमाला हिरक जयन्ती (७५ दँ) हनेगु ज्या लिसें ज्ञानमाला ज्याथः (७० दँ) हना ज्याझ्वः जुल । उगु ज्याझ्वलय् जीवदाई नं दुथ्याःगु जुल । ज्याभ्वः राष्ट्रिय नाचघरय् जूगु खः । ज्याझ्वः क्वचायेवं जीवदाई लसतां जायेकाः सकलें ज्यासना पुचःयात सुभाय् बिसें थःगु नुगःखँ तयादिल । जिं थौंतक ३० गः गुलुपाः थीथी खलः, गुम्बा व विहारय् लःल्हाये धुन । खलःनं थें मेमेपिन्सं नं गुलुपाःया संरक्षणय् ध्यान सालेगु लागि खः । "गुलुपाः सिरपा" लःल्हायेगु ज्ञानमालां जिम्मा कायेमाल । उकिया लागी जिं १,००,०००/- (छगू लाख) या अक्षय कोष तया बीगु बचं बिया । खलःया सकलपिनि सहलहनं वय्कःया वचंया सहर्ष स्वीकार यासें गुलुपाः सिरपाः नीस्वंगु जुल । सिरपा लःल्हायेगु ज्याः थौंतक जुयाच्वन ।

ने.सं. ११३६ चौलाथ्वः अष्टमी (वि.सं. २०७३ बैशाष २ गते) जमः बहालय् बुद्ध पूजा क्वचायेकाः छेँय् लिहांझाःम्ह जमलय् मोटर साइकल क्वःदयाः विरामी जुयादिल । छेँजःपिन्सं न्यादँ (५ वर्ष) तक वासः यात नं ल्वचं मुक्त जुइ मफुत । जीवदाईनं थ्व अनित्यं संसार त्वःता बिज्यात । थ्व अनित्य संसार खः, जन्म लिसें सकल जीव व अजीव प्राणिं मृत्यु ज्वना वःगु हे दइ । गुलिं न्हापा, गुलिं लिपा वनेमाः व हे लँपु लिनाः । जीवदाई न्ह्याथाय् जन्म जूसां, न्ह्यागु जुनि जूसां बुद्धया दृढचित्त जुइमा, सुखावती भुवने वास लायेमा ।

■

थन जीवरत्न साहुनं गुलुपाः दयेकाः उकिसं सिजःया गुलुपातय् अनेक बुद्धजीवनी कियाः यक्व हे गुलुपाः दान यानादीगु दु । उगु गुलुपाः खनेवं हे भगवान् बुद्ध लुमना वइगु खः ।

विहार, गुम्बा, भजन खलः आदिइ वय्कलं गुलुपाः दोहलपा दिइगु दु ।

गुरुजुपिन्त नं छेँखां छम्ह सःताः गुलुपा दान बियादिल ।

जितः नं न्ह्यात्थेंगु खंसां दान यानादीम्ह वय्कः व वय्कःया सपरिवारपिन्त

बुद्धया धर्मानुभावं, संघपिनिगु पुण्यानुभावं साहुसहित सकलया

आयुआरोग्य प्राप्त जुयाः निर्वाणमार्ग प्राप्त जुइमाल ।

पं.बद्रीरत्न बज्राचार्य

भिक्षु धर्ममूर्ति

आनन्दकुटी विहार ।

धर्मपासा : जीवरत्न स्थापितया
लुमन्ति

अमृतमान शाक्यभिक्षु
इतुंबहाः

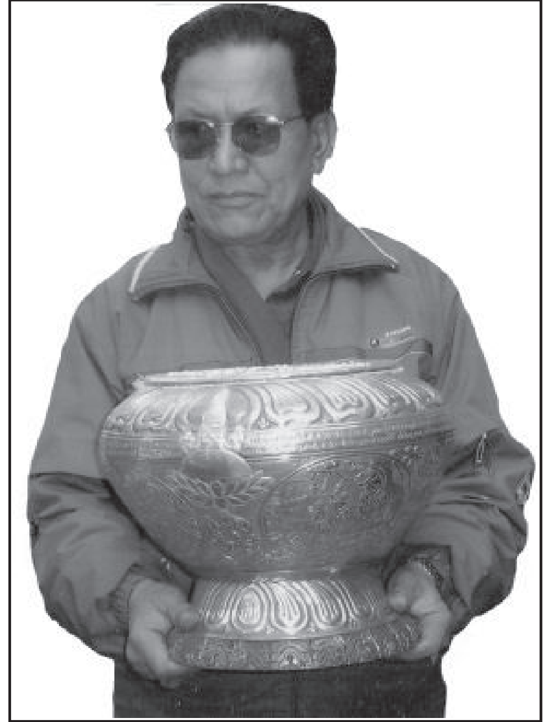
धर्मपासा जीवरत्न स्थापित मन्त धाःगु न्यनाः जिगु नुगलय् थानाच्वंगु खँ लुमना वल । वय्कः नापलाःगु, म्हस्यूगु धैगु स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलकय् आवद्ध जूसांनिसें खः, थ्यंमथ्यं ३४, ३५ दँ दत । वय्कःयात म्हस्यूसां निसें नमस्ते धायेगु थासय् भगवान् शरण जीवदाइ धायेगु, वय्कलं नं भगवान् शरण अमृत धयादी । जिपिं अप्वः यानाः स्वयम्भूइ हे नाप लाइपिं खः । लच्छिया छक्वः करुणामय पुजा खलकय् आवद्ध जुया च्वनागु जुयाः थासं थासय् वनाः ज्ञानमाला बुद्धपुजा वंवं थासय् जुइ । उकिं न्हापा वद्रीरत्न वज्राचार्य गुरूजुं धर्म देशना याना बिज्याइगु खः । आः शान्तरत्न वज्राचार्य गुरूजुं धर्म देशना याना बिज्याइगु, जीवरत्न दाइ दुजःकथं ज्या यानादीम्ह खः ।

जीवरत्न दाइ छम्ह बौद्ध उपासक जूगु ल्याखं न्ह्याथाय् नं बुद्धधर्म सम्बन्धि ज्याझ्वलय् थ्यना च्वनीम्ह खः । हरेक विहार विहारय् नं वय्कः थ्यना च्वनीम्ह खः । वय्कः छम्ह दानीम्ह नं खः । गनं नं विहारय् चन्दा तयेमाल धाःसा वय्कः लिचिलादी मखु । वय्कःया ल्हाः चकं, मनय् दया नं । म्हय् दां मन्त धाःसा वचन बियाथकी, लिपा बियादी । वय्कः छम्ह बौद्ध उपासक जूगु जुयाः व भन्ते गुरुमांपिनिपाखें धर्मदेशना न्यनाः प्रभावित जूगु जुयाः दान यायेगुली लिफः स्वयादी मखु । थःगु छेँय् भन्ते गुरुमांपिन्त बरोबर भोजन दान बियादीम्ह खः । संल्हू, पुन्हि, अष्टमि, ततःधंगु दिनय् विहारय् झायाः बुद्ध पुजाय् शरीक जुयादी, अथे हे थ्यंमथ्यं १५ दँ न्ह्यःनिसें जमः बहालय् लच्छिया छक्वः गुरुमांपिनिपाखें बुद्ध पुजा, धर्म देशना जुइबलय् अन नं जीवरत्न दाइ झायादी । धर्म देशना न्यनाः दान प्रदान यानाः लिहां झायादी । न्ह्याथाय् वनेमाःसां वय्कः न्यासि वनेगु सिबे नं मोटर साइकलय् झायादी । जि स्वय्म हे जीवदाइ नाप मोटर साइकलय् च्वनाः वय्कः लिसे वय्कलं गन गन ब्वना यंकल अन अन वनेलं ।

अथे हे २०५० सालय् स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलःया न्हापांगु राष्ट्रिय ज्ञानमाला सम्मेलन जूबलय् वय्कलं नं तन-मन-धन सेवा ग्वहालि यानादिल । उगु बखतय् सम्मेलन स्वन्हु उंकं तःजिक जुल ।

अथे हे २०५१ सालय् न्हापांखुसी पुलांम्ह ज्ञानमाला भजन खलःया नायः जुया च्वनादीम्ह रत्नबहादुर तण्डुकारजुया सदिक्षाकथं ज्ञानमाला रत्नवत सिरपाः नीस्वना दिल ।

न्हापांगु ज्ञानमाला रत्नवत सिरपाः नां छुनाः वय्कःया ल्हाःतिं तःक्वःमछि सिरपाः बियादीगु खः । रत्नबहादुर तण्डुकारजुं सिरपाः कोष नीस्वनाः सिरपाः ब्यूसां निसें जीवरत्न दाइया नं छुं याये ला धैगु मतिइ वन खनिं । वय्कःया मनय् खँ ल्हात ला छु मस्यू, भजन खलकय् भगवान् बुद्ध मूर्तिया क्वसं चिकिचाग्वःगु गुलुपाः खंसांनिसें थःम्हं हे तग्वःगु गुलुपाः तया बीगु बिचाः याःगु जुयाच्वन । भजन खलःया लागि उपयोग आय आर्जन जुइगु छगू कथं सदां सदांया लागि तग्वःगु स्वफा न्ह्यंगु गुलुपाः दयेके बिल खनिं । उकी स्वयम्भू भगवान्या प्रतिमूर्ति मतसे स्वयम्भू महाचैत्य चित्राङ्कित यानाः गुलुपाः छगलं बुत्ता तयाः उकी लुं सिइकाः २०५१ साल माघ ७ गतेया दिनस छगू ग्वसाः ग्वयाः पुलांम्ह नायःजु रत्नबहादुर तण्डुकारजुया ल्हातिइ लःल्हाना दिल । उगु गुलुपातय् जाकि मतसें ग्वःफकि जाय्क तयाः दां तका द्वःछि नं तयादीगु जुल । खयत ला जाकि तयेमाःगु गुलुपातय् ग्वःफकि तयादीगु जुयाः अजू चाल । थ्व च्वमिं

गुलुपातय् न्ह्यागुं तये ज्यूगु जुयाः जाकि मतसे ग्वफकि तयाः ब्यूगु जुल । अनं निसें जीवरत्न दाइया गुलुपाः छाय्गु ग्वसाः न्ह्याःगु जुल । गुलुपातय् थ्वयक्ःया थःगु हे कथं बिचाः दु । जीवनय् आपालं हन्दर नये धुंकूम्ह जीवरत्न दाइ थःगु जीवन कालय् थःगु छैं पूवंक मिं नयाः च्वनेत थाय्बाय् मदयेक जुल । छैंय् अनुकूल मजुयाः थः पिहांवनाः सिँकःमिया काय्मचा जुयाः सिँकःमि ज्या जक मखु, अनेक ज्या यानाः दां मुंकाः छैं न्यानाः छैं दनाः च्वनादिल । सामाजिक, आर्थिकरूपं गय्गुर्जे जुइ माय्क तःधंगु समस्या नाप संघर्ष यायां तःदँ तक वय्कलं दुःख सियादिल । वय्कःयात ध्यबा मदयेकाः च्वने माःबलय् समाजय् च्वनाः म्वायेत तकं समस्या

जुल । जब वय्कलं थःगु बुद्धि विवेक छ्यलाः छैं न्यानाः दनेफत उबले निसें समाजयात क्यनेत छुं यानाः क्यनेमानि धकाः हे धर्मया ल्यू कर्म नं यानादिल । कर्म याना थे वःगु दां मध्ये छब्वः धर्मकर्म यायेत छ्यलेगु यानादीगु जुयाच्वन । जीवरत्नं थःगु जक इज्जत कमय् याःगु मखु, मुक्कं नेवाः बौद्धतय् नाप इज्जत तया ब्यूगु जुल । विदेशय् तक्कं नेपाःया गुलुपाःया नमुना धया थें ब्वये थें जुल ।

छकः खँयाखँय् गुलुपाःया मू गुलि तुल धकाः न्यनाबलय् कनामदी । वय्कःया गुलुपाः दान यानादीथें उत्साह नं बढे जुल । जीवरत्न दाइ नं मैत्रि, करुणा, मुद्धिता, उपेक्षा, भावना थुइकाः हे गुलुपाः दानया अभियान न्ह्याकूगु खः धया थें नं ताः । वय्कलं गुलि दान धर्म यानादिल जिं छुं याये मफुसां तबि वय्कःया अभियानयात मुदिता, उपेक्षा भावनाया कदर यानाः जीवरत्न दाइया दान यायां उत्साह बढे जुया वँवं हाकनं निगूगु चरणय् सेरामाइकया बुद्धया मूर्ति नं दान यायेगु अभियान न्ह्याकादिल । गां गां, शहर शहरय् च्वंपिं जनजातितसें वय्कःयात इनाप यानाः काःझाइगु । वय्कलं नं बिया छ्वयादी । वय्कःया इच्छा धैगु गुलुपाः दान याना थें गुलुपाःया सफू पिकायेगु नं जुयाच्वन । स्वंगू सफू पिकया दिल । दकलय् न्हापां गुलुपाःया सफू पिकया दिल, निगूगु कथं चिकीचाधंगु गुलुपाःया म्ये मुना सफू पिकया दिल । स्वंगूगु सफू तःजिक बांलाक पिकया दिल, सफू स्वयेदयाः ब्वनेदयाः मनय् स्वां ह्वल । मस्यूगु खँ थुल । सफू पिकायेत जीवदाइनं गुलि नं खर्च यानादिल वय्कःयात आपालं आपाः साधुवाद नं बिया ।

न्हिथं स्वयम्भूइ नापलाइम्ह जीवनदाइ २०७६ सालया जेठ महिनाय् दकलय् लिपा जमःबहालय् बुद्ध पुजा वनाबलय् खनाम्ह न्वतुइ मलाक्क वय्कः लिहां झाल । जि नं बाखं न्यने सिधयेवं लिहांवना । सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षुया छेँय् वनाबलय् जीवदाइ दुर्घटनाय् लात धकाः नकतिनि फोन यानाहल धाल । जि अजू चाल । वय्कः जि लिहांवये न्ह्यः न्हापा पिहांवःम्ह खः । विधिया विदम्वना, वय्कः दुर्घटनाय् लात । तःदँ विरामी जुल, बाथ ल्वय् जुयाच्वंम्हेसित काय्म्ह सुरेन्द्र ल्हाः ज्वनाः चाःहिकेहल । स्वयम्भूया पालिक्वय् नापलात । न्वतुया, पुलुक्क स्वल । न्ववाय् मफु ला गथे खः मसिल । व हे दकलय् लिपांगु भेटघाट जुल । वय्कः जक मखु, वय्कःया तिरीमय्जु नानीदेवी स्थापित नं मन्त । २०७२ सालं भुखाय् ब्वये धुंकाः वय्कःया मां मन्त । अनित्य शरीर ला खः, च्वने दुगु ला ख हे मखु । वय्कः जीवरत्न दाइ नं दुःख लिपा सुख सियाः धर्मया पुसा पिया झाल । सुखावति भूवनय् बास लायेमा, थ्व हे कामना याये । जीवनय् गुलुपाःदाता, गुलुपाःरत्न, कल्याणरत्न, धर्मगुणीया उपाधि कयाझाल । लोकया म्हुतुं पिज्वःगु मैत्रि भय ब्यूगु नां कमय् यानावन । गुलुपाः दान भविष्यय् लुँ आखलं च्वःगु थें नां बय्बय् जुइ धैगु आशा यायेबहःजू । अस्तु ।

ने.सं. ११४२ अंलागाः ९

भाजु जीवरत्न (गुलपाः रत्न) स्थापित

ज्ञानेन्द्ररत्न स्थापित
छ्याञ्जे, स्थापित खलः

गुलुपाः रत्नया नामं नांजाःम्ह भाजु जीवरत्न स्थापितया जन्म थाय्मदुत्वाः वलाछि कवलय् ने.सं. १०५९ पोहेलाथ्वः ७ अर्थात बि.सं. १९९५ पौष १३ गते बुधबारकुन्हु जूगु जुल । I.A. तक अध्ययन यानाः वय्कलं थःगु परम्परागत सिँकःमि ज्याया नापं मेमेगु थीथी ज्या नं यानादिल । बि.सं. २०१३ सालं १८ दँ दुबलय् वय्कःया इहिपा मय्जु नानीदेवी ताम्राकार नाप जूगु जुल । वय्कःपिनि ३ म्ह काय्पिं व १ म्ह म्ह्याय् नं दु ।

थः बाः बाज्यापिंसं इलय् ब्यलय धर्मया कीर्तित तया झाःगु थुइकाः थःम्हं नं छुं याये धकाः मनंतुनाः वय्कलं शासन चीरस्थायीया निंतिं दकलय न्हापां बि.सं. २०५१ साल माघ ७ गते ज्ञानमाला भजन खलः स्वयम्भूयात गुलुपाः दान यानादिल । थौंतकया दुने वय्कलं नेपाः देय् दुने व पिने थीथी थासय् यानाः मुक्कं ९० गः गुलुपाः व ५० गु बुद्धया मुर्ति दान यानाः दान धर्मया छगू ज्वःमदुगु दसु न्ह्यब्वयादीगु दु ।

थथे हे धार्मिक, सामाजिक एवं थ:गु लजगा:या सिलसिलाय् वय्कलं नेपा:या थीथी जिल्ला व देशं पिने जापान, अस्ट्रेलिया, श्रीलंकाया नापं २८ गू दे नं चा:हिलादी धुंकूगु दु ।

वय्क: धार्मिकया नापं सामाजिक ज्याय् नं उत्तिकं हे सक्रिय जुया: थीथी संघ संस्थाया दुज: जुयादीगु दु । करुणामय पुजा सेवा खल:, इन्द्रायणी सी गुठी, ज्ञानमाला भजन खल:, उदाय समाज आदिया नापं स्थापित खलकय् वयक:यागु सक्रियतायात च्वछायेबह: जू ।

वय्क: स्थापित खल:या स्थापना कालं निसें सक्रिय दुज: ख:सां बि.सं. २०७० साल भाद्र २० गते निसें जीवंका:छि ज: नं जुयादिल । थथे हे स्थापित खलकय् दँय्दँसं जंको दँ पूवंपिं ज्याथ: जिथीपिंत गुलुपा: देछाना: हनेत खल:या नामय् १ लाखया छगू कोषया स्थापना यानादिल, गुगु ज्या थौंतक नं जुया हे वयाच्वंगु दु ।

वय्क:यागु भिंगु ज्यायात च्वछाना: थीथी धार्मिक एवं सामाजिक संघ संस्थापाखें वय्क: यात हनापौ देछाना: हना वयाच्वंगु खनेदु । स्थापित खल:पाखें नं वय्क: भाजु जीवरत्न स्थापित व वय्क:या जहान मय्जु नानीदेवी स्थापितयात ने.सं. ११३५ यंलाथ्व: षष्ठी अर्थात् बि.सं. २०७२ असोज २ गते कुन्हु गुलुपा: देछाना: ता:आयु व भिं उसाँय्या कामना यासें हनेगु ज्या जुल ।

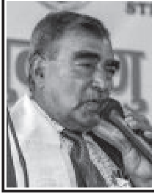
बि.सं. २०७२ जेष्ठ १ गते वय्क:या मां हेरालानीया देहावसान जुल । वय्क: बर्खिबलय् हे घा:पा जुया: दँबदँ तक छेँय् उपचार याका च्वनेमाल । वय्क:या घालय चि मल्ता ह्वले थें थ्व हे इलय् २०७३ साल मंसिर ७ गते वय्क:या जहान नानीदेवीया नं देहावसान जुल । बिस्कं पह:याम्ह छम्ह गुलुपा:/बुद्ध मुर्तिदाता, झीगु समाजया छम्ह सक्रिय दुज: भाजु जीवरत्न (गुलुपा:रत्न) या देहावसान ने.सं. ११४२ कछलागा: ५ बुधबार अर्थात २०७८ साल मंसिर ८ गते कुन्हु जूगु जुल । वय्क:थें जा:म्ह दाता एवं खल:या सक्रिय दुज:या देहावसान झीगु समाजया लागि छगू अपुरणिय क्षति जूगु दु । स्थापित खल:या सम्पूर्ण ज:पिनिगु पाखें वय्क:यात बिचा: हायेकागु जुल ।

■

Jeeb Ratna Sthapit is a man of fait, strong will and hard work. He is a devoted Buddhist who wants to contribute something special to the monasteries. We can find him wherever some important Buddhist activity is taking place. He takes responsibility for a certain task and works as a volunteer without any hope of remuneration. He is very friendly and cooperative. He has also made contributions for many constructive works for the Promotion of Buddhism.

Dr. Sanubhai Dongol

जिमि बाउकाइ दाइ

प्रेमकाजी स्थापित
गुथि थाकुलि
(इन्द्रायणी सी गुथि) ओलाछि कवः थाय्मदु

जिवरत्नजुयात जिपिं मचाबले निसें छैंय् परिवारय् सःतेगु बोलिचालि भासं बाउकाइदाई धकाः सम्बोधन यायेगु चलन खः। थन जिमि गुथिया बाउकाइ दाजुया स्मरण यासें छुं खँ च्वया च्वना।

यैंया उदाय दुनेया ९ गू खलः (तुलाधर, शिलाकार, ताम्राकार, कंसाकार, सिन्दुराकार) थर दुने लाःगु स्थापित थर नं छगू जुल। स्थापित थरया प्यंगू त्वाः लगं, मखं, भिंद्यः त्वाः मध्येया जिमिगु मू बसोबास थाय्मदु त्वाः खः। ईन्द्रायणी सी गुथि नामं लुति अजिमा जिमिगु पिथ जुलसा विष्णुमतिया कर्णदिप जिमिगु दिप जुल।

बाउकाजीया अबुजु भाजुरत्न स्थापित वि.सं. २०२८.०७.२३ सनिवाः छैंया थाकुलि दिवंगत जुयादिल, अले थुगु हे सालंनिसें बाउकाइ दाइ थुगु गुथिया गुथियार दुजःकथं दुहां झायादीगु खः। थुगु इलय्या गुथिया थाकुलि हर्षरत्न स्थापितजु खः।

छुं दँ लिपा जिमि अबुजु सानुकाजी स्थापितजु गुथिया थाकुलि जुयादिल। ने.सं. ११२६ यंलाथ्व १४, वि.सं. २०६३ सालय् थाकुलि जुयाच्वनादीम्ह जिमि बाः सानुकाजी स्थापित दिवंगत जुइधुंकाः बाउकाइ दाइ थाकुलि जुयादिल। वि.सं. २०६३ सालंनिसें २०७८ साल तक थाकुलि जुयाः बाँबांलाःगु थीथी ज्यात जूगु जुल।

गबलें सु मन्त, गबलें छु जुल, थथे ई न्ह्याना च्वन। बाउकाजी दाइ दुहां झाये धुंकाःया थीथी बांलाःगु ज्यात जूगु लुमना वयाच्वन।

बाउकाइ दाइ नं गुथिइ देबं सुरक्षित यायेगु ल्याखं बत्ता छगः तयाबियाः ब्ववस्था यानादीगु खःसा २०६२ सालय् म्हतिं १००।- म्हयाः निक्वः ससुपूजा न्यायेकूगु जुल। अथे हे गुथिया विधान, सामानया ल्याःचाः तयेगु बैंक हिसाबयागु उचित ब्ववस्था यायेगु ज्या नं यानादीगु खः।

जि मचाबलेया मेमेगु लुमंके बहःगु खँत

बाउकाइ दाइया ग्वसालय् व नेतृत्त्वय् गुथियारपिनिगु इच्छाकथं उगु इलय् हेटौंडा वनेगु मोटर दु। तर पोखरा तक वनेगु मोटर चले मजूनिगु ई। वि.सं. २०२५ सालय् नौबिसे निसें मनकामना तक न्यासि वनाः वये वनीगु १५ न्हु

वि.सं. २०२५ सालय् नौबिसे निसें मनकामना तक न्यासि वनाः थ्यंकूगु किपाः

बिकाः चाःहिकाहःगु थौं नं लुमना च्वन । बाउकाइया बाः भाजुरत्न व गुथ्याःतः बाःपिं बाउकाइ दाइया लिसें थाकुलि हर्षरत्न, सानुकाजी, भाजुरत्न, आशाकाजी त्यंगःपिंसं सकसिनं वय्कःयात लसता प्वंकुसे सुभाय् एवं आर्शिवाद बियादीगु खः ।

दुःखया खँ, वय्क मोटर साइकल दुर्घटनाय् लानाः दँ दँ तक छेँय् च्वनाः उपचार यायेमाल । वि.सं. २०७८ मंसीर ९ गते थःगु अनित्यगु शरीरयात त्वःताः झाल ।

वय्कलं यानादीगु थीथी देन, थीथी ग्वहालि व हःपाःयात सदां लुमंकाः जि लगायत सकल गुथियारतसें स-सम्मान छ्यं क्वछुकाः हनाबना देछाना च्वना । नापं वय्कःया निवार्णया मनंतुसें श्री ३ लुति अजिमा (ईन्द्रायणी)याके फ्वना च्वना । वय्कःयात जिमि सकसिगुपाखें श्रद्धाया स्वां देछाया च्वना ।

११४२ यंलाथ्व यैंयाःपुन्हि शुक्रवाः

■

सच्चा समाजसेवी एवं सफल एक मित्र

दिलरत्न शाक्य

उमेरले उहाँ म भन्दा १० वर्षले जेठो हुनुहुन्छ । म उहाँलाई जीवदाई भनी सम्बोधन गर्ने गर्दछु । तर हामी बीच कुराकानी हुँदा साथीभाईको जस्तो ब्यवहार हुने गर्दछ । एक आपसमा गालिगलोज गरेपनि हामी रिसाउँदैन । उहाँसँग मेरो गहिरो मित्रता नेपाल-सोभियत सांस्कृतिक संघको कार्यकारीणी समितिको चुनावमा परिचय भएको थियो । हामी दुवैजना नेपाल-सोभियत सांस्कृतिक संघको कार्यसमितिको सदस्य पदको लागि उम्मेदवारको रूपमा उठेको थिएँ । चुनावपछि हाम्रो सम्बन्ध झन् मजबुत हुँदै गयो ।

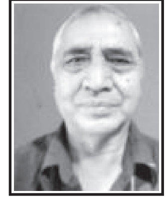
उहाँ देश विदेशमा बौद्ध विहारहरूमा गुलुपाः (दानपात्र) र बुद्ध मुर्तिहरू दान दिने पुण्यकार्यमा लाग्नु भयो । म चाहिं नेपाल-सोभियत सांस्कृतिक संघको कार्यालय सचिव पदमा रही दुई देश विचको सांस्कृतिक सम्बन्ध सुदृढ गर्ने काममा लागें । उहाँ जीवरत्न स्थापितको नाम नै गुलुपाः रत्नको नामबाट प्रख्यात हुनु भयो । म रसियन कम्युनिष्टको नामले चर्चित भएँ । जीवदाइ बौद्धधर्म प्रचार-प्रसार र गुलुपाः दान गर्न देश विदेशमा लाग्नु भयो ।

वि.सं. २०७१ कार्तिक तिर भिक्षु कोण्डन्य र सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षुको सम्पादकत्वमा गुलुपाः (लेख संग्रह) पुस्तक संघ उपनायक भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविरद्वारा विमोचित पुस्तक मेरो हातमा पर्दा म अत्यन्तै खुशी भएको थिएँ । जीवदाईले गुलुपाः पुस्तक प्रकाशन गर्नेको लागि रातदिन खत्नु भएको कुरा मलाई थाहा छ । उहाँले धेरै दुःख गरि पुस्तक प्रकाशन गर्नु भएको थियो । विभिन्न बौद्ध संघ संस्थाहरूबाट जीवदाइले गुलुपाः दान गरे बापत प्रशंसापत्र तथा सम्मानपत्र पनि पाउनु भएको छ ।

बौद्ध समुदायमा उहाँको राम्रो मर्यादा र प्रतिष्ठा थियो ।अहिले उहाँ हाम्रो सामु हुनु हुन्न । यस घडीमा म उहाँको आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दछु । उहाँले गरेको काम (गुलुपाः र बुद्ध मूर्ति दान)मा छोराहरू अघि बढ्नु र सफलताको सिंढी चढ्न सकुन् भन्ने उत्तरोत्तर सफलताको कामना गर्न चाहन्छु ।

आजीवन सदस्य एवं
पूर्व महासचिव
नेपाल-रूस मैत्री तथा सांस्कृतिक संघ

निर्वाणया कामना

अमृतमान ताम्राकार
महाबू, यें

वि.सं. २०७३ मंसीर ७ गते सुथसिया ६ बजे फोनं धाल– 'नान तता मन्त हँ !'

न्यनेबलय् कनेबलय् दुःखकष्टपूर्ण जूसां नं न्हासं लः त्वनाः नाला कायेगु सिबाय् मेगु झीसं यायेफुगु छुं मदु । थाकुसां जिं नं नालाकया । थन्यागु दुःखकष्ट न्हापा नं गुलि नालाकाये धुन, हानं गुलि नालाकाये मालीतिनि थुकिया ल्याःचाः यानाः ल्याःचाः न्ह्याक्व तयाच्वंसां पूवंके फइगु ज्या मखु । बुद्धमान ताम्राकार तःबाःया तःधिकःम्ह म्ह्याय् नानीशोभा स्थापीतयात जिं बोलिचालीकथं नान तता धया वया च्वनागु खः ।

थ्व लोकया जातीजरा व्याधी मरणया लोकचक्रया धर्मकथं ततायागु मरणयागु पाःवल । लुमंका च्वंसां ल्वःमंकेगु कुतः याःसां झीसं नं मरणयागु पाःफये मानि । झीत यःसां मयःसां झी फुक्क पाःफयेत तयार जुया च्वनापिं खः । अय् जूसां ल्यं दुगु जीवन कुशल कर्म यानाः मतिइ बांलाकेगु कुत यानाः जीवन हनेगु छ्वासुके मज्यू । थ्व झीगु ल्हातय् दुगु बांलाःगु, अवसरयात पूरापूर ज्या कयाः मरण यात ताःलाकेगु ज्या त्वःफिके मज्यू । कुशल कर्म यानाः मतिइ यचुकाः मरणयात ताःलाकेगु ज्याय् तता तसक न्ह्यःने लाःगु जिं ताया ।

तता-किजाया भावनात्मक व आत्मियताया स्वापू विशिष्ट प्रकारय् ला पूवंक व्यक्तयाये मफु । न्हापायागु मूल्य मान्यता व परम्परायात हिलाः न्हूगु कथं किजापूजा हनेगु निम्हेसिया दथुइ सहलह जुल । सहलहलकथं किजापूजा सरल व ज्याख्यलय् दुगु कथं न्ह्याकेगु पलाः छिना । किजापूजाया दिनय् जि ततायागु छेँय् वनाः अति श्रद्धा व मान-सम्मानसाथ आशिर्वाद फ्वंवनेगु । ततां जितः दुनुगलं निसें शुद्ध व पवित्रगु आशिर्वाद बिया हइगु । आः थ्व ज्या त्वाःदल । लुमन्तिइ जक ल्यं दनि ।

तताया जीवन नाप स्वापू दुगु मेगु छगू न्ह्याबलें लुमना च्वंगु सन्दर्भ प्रशंग न्ह्यब्वया च्वना । ततायात तुति स्याइगु दुःखं ताःई तक दुःख बियाच्वंगु खनाः जिं ततायात विपश्पना ध्यानय् वनेगु सल्लाह बिया । ततां जिके विपशना ध्यानं जिगु तुतियागु दुःख फुइ ला धकाः न्यनादीगु आः नं लुमंनि । विपश्ना ध्यानं जन्म जन्मया दुःखकष्ट वन्धनं मुक्त याइगु विद्या ख धकाः जिं ततायात लिसः बिया । तता खुशी जुयाः गृहस्थीयागु जञ्जालं तुति स्याःगु दुःख कष्टया नं पर्वाह वास्ता मयासें दश दिवशीय विपश्ना ध्यान शिविर कायेत बुढानिलकण्ठ धर्म श्रृङ्ग्य् झायादिल । नापं तपस्या पूरा यानाः तसकं लय्तायाः लिहांझाःगु जित बांलाक लुमंनि । थ्व ततां न्ह्याकूगु पलाःयात हानं जन्म जन्म निरन्तरता बिया सांसारिक दुःख कष्ट वन्धनं याकनं मुक्त जुयाः ततां निर्वाण सम्पत्ति याकनं प्राप्त यायेमा । थ्व कुतलय् तता याकनं सफल जुइमा ।

(भवतु सब्ब मंगलम्)

जिमि निनि

रत्नतारा ताम्राकार
महाबू, यैं

जीवरत्न स्थापित, “गुलपाःरत्न”या जहान नानीदेवी स्थापित जिमि निनि खः । जिमि निनि नानीदेवी स्थापित बौ स्व. बुद्धमान व मां स्व. हकलानि ताम्राकारपाखें वि.सं. १९९५/१०/५ गते कुन्हु यैं महाबू कचाबहाः वा महाबू तवः बहाः (श्री बोधि प्रणिधि विहार) थौंकन्हय् वडा नं. २७ य् जन्म जुयादीगु खः । वयकःया दाजु निम्ह, किजा निम्ह व केहें छम्ह यानाः खुम्ह तःकेहेंपिं मध्ये वय्कः स्वम्हम्ह खः । तःधंगु जःनाप ह्वनाः ब्वलंम्ह खः । मचाबलय्निसें मांयात ताःईतक ल्वचं कयाच्वंगु वा दीर्घ ल्वचं कयाच्वंगुलिं तःधीम्ह म्हयाय् जूगुलिं माया कर्तव्य थम्हं कःघानाः तःकेहेंपिं सकसितं थम्हं सुसाःकुसाः यानाः ब्वलंकूगु खः । थथे मचाबलय्निसें मामं थें तःकेहेंपिंत ब्वलंकूगु हुनिं तःकेहेंपिंसं नं थःमां नं थें थःपिंत ब्वलंकाः सुसाःकुसाः यानातःगु गुण सदां लुमंकाः हनाबनातयाः छुं नं ज्याखँ जुइबलय् सरसल्लाह, न्यनेकने यानाः वय्कलं बीगु सल्लाहकथं ज्याखँ याना वयाच्वंगु खः । मनय् छुं पाप मदुम्ह, धर्मचित्त तयाः कतःपिनिगु दुःख स्वये मयःम्ह, छेँया जःपिंत सदां सुख शान्ति जुयाः दुःख मजुइमा, न्ह्यैपुक जीवन हने फयेमा धैगु स्वःचित्त स्वमनय् तयाः कामना याना वया च्वनीगु खः । इहिपा जुइधुंकाः नं इलय-ब्यलय् थःछेँय् वयाः थःछेँया जःपिं सकसितं माया-मतिना यानाः माःगुकथं थम्हं फूचाःकथं ग्वहालि यानाः सरसल्लाह बिया वयाच्वनादीम्ह खः ।

जि निनि नानीदेवी स्थापित संस्कार, संस्कृति व धर्मय् तसकं मन क्वसायेकाः छेँय् माःगुकथं ज्या कःघानाः, छेँया जःपिं सकलसितं माया मतिना यानाः लसतां सुखमय जीवनयापन यानाः हना वयाच्वंम्ह छम्ह कुशल गृहिणी खः । फुक्क नखःचखः, सामाजिक विधि व्यबहार, कर्मकाण्डय् सदापूर्वक हनावना तयाः फयांफतले छगू हे मत्वतूसे परम्पराकथं हनावयाच्वंगु गुण स्वभाव दुम्ह खः । वय्कलं यानाः क्यना थकूगु लँपू व गुण स्वभावयात लुमंकाः थौतकं वय्कःया छेँजःपिंसं हना वयाच्वंगु दनि । संस्कार संस्कृति वा कर्मकाण्ड जक मखु धर्मय् नं तसकं मन क्वसायेका वयाच्वंगु खँ दुग्यंक दुवालाः स्वल धाःसा दँय्दँसं बुँगद्यःया जात्राबलय् लय्सेवा वनेगु खः । दंदँ तकं छगू हे दँ त्वःमफिकूसे थः जहान जीवरत्ननाप बुँगद्यःयाथाय् लय्सेवा वनेगु याना वयाच्वंगु खः । लिपा थीथी ल्वचं कयावःगु हुनिं वने मफया वन । न्हापा न्हापा बुँगद्यःयाथाय् जक मखु थीथी द्यःयाथाय् नं इलय-ब्यलय् धर्मकर्म याना वयाच्वंगु खनेदु ।

वि.सं.२०१३ सालय् थायमदु त्वालय् च्वना वयाच्वंम्ह भाजु जीवरत्न स्थापित "गुलुपाःरत्न" नाप इहिपा जूगु खः । थः भातपिंथाय् च्वंपिं सकल जःपित हनावना तयाः लसता सुखपूर्वक जीवन हना वयाच्वंगु खः । वय्कःपिनिपाखें स्वम्ह काय् व छम्ह म्ह्याय् दु । काय्पिं– सुरेन्द्ररत्न, चन्द्ररत्न, गौतमरत्न स्थापित, म्ह्याय् नीलम ताम्राकार (स्थापित) खः ।

थः जहान जीवरत्ननाप यक्व देश विदेशय् भ्रमण यानादीगु थाय् थथे दु– भारतया बौद्ध चारधाम, नेपाःया थीथी यक्व जिल्लाय् भ्रमण । हङकङ्ग, बैंकक, बर्मा, अष्ट्रेलिया, मलेशिया, सिङ्गापुर, थाइल्याण्ड, चाइना, जापान,(टोकियो) इत्यादि ।

थःम्हं सकसित नं माया मतिना व थःत नं सकलसिनं नं माया मतिना याकाः न्ह्यैपुक जीवनयापन याना वयाच्वंगु इवलय छगू दुःखया खँ धायेमाल लिपा चिनिया ल्वय् (डाइविटिज) व तुति स्याःगु ल्वचं कयाः थम्हं इच्छा याःथें छु ज्या पूवंक याये मफया वन, उखेंथुखें वने मफयाः तसकं दुःख तायेकाः न्हि छ्याछ्यां वनाच्वन । अय्सां जहान, काय्म्हयाय, भौपिं छय्पिं वा छैंया जःपिंसं बांलाक सुसाःकुसाः याना वयाच्वंगु हुनिं ल्वचं कयाः दुःख सास्ति जुया च्वंसां सुयातं दुःख मतायेमा धैगुकथं लसतां जायेकाः थम्हं फूचाःकथं ग्वहालि याना वयाच्वंगु खः ।

ताःई तक तुति स्याःगु ल्वचं कयाच्वंगुलिं लिपा बम्बईलय् यंकाः वासः यानाहःबलय् तुति स्याःगु बुलहुं क्वलना वन । तुति स्याःगु क्वलाना वंगु लसताय् छेयाँ सकल जःपिंसं सहलह ब्याकाः थीथीकथं धर्मकर्म यायेगु इवलय् थीथी थासय् गुलपाः, बुद्धया मूर्ति दान यायेगु ज्या थौंतकं इलय्-ब्यलय् न्ह्याकातुं च्वंगु दनि ।

जिमि निनि नानीदेवी स्थापित तसकं दयावानम्ह धर्मय् मन क्वसाःम्ह खः । न्हियान्हिथं पूजाकुथी देवा इताः च्याकाः ताःईतकं पुजा यायेगु बानी दुम्ह खः । थथे न्हियान्हिथं पुजा याना वयाच्वंगु इवलय् छन्हु संयोगं धाये ला, दुःखया खँ धाये ला आकाझाका छगू बांमलाःग दुर्घटना जुल । ताःईतकं पुजाकुथिं पिहां मवःगुलिं दुर्घटना जुयाच्वंगु खनेवं तुरुन्त हे कीर्तिपुर अस्पतालय् यंकाः भर्ना यानाः छुं न्हि लिपा वि.सं. २०७३/९/७ गते कुन्ह अस्पतालय् वासः याकु याकुं थःगु नश्वर शरीर त्वःताः सकलसित ख्वयेकाः संसार त्वःता वन ।

जीवरत्न, नानीदेवी स्थापित झीगु न्ह्यःने मदया वंसां वय्कःपिसं छेंजःपिंत बांलाःगु भिंगु लँपु क्यनाः, थीथी देश विदेसय् गुलुपाः, भगवान् बुद्धया मूर्ति दान, अथे हे थीथी थासय् थःपिंसं फूचाःकथं दानधर्मय् ग्वहालि यानावंगु ज्या लुमंकेबहः जू, सदां वय्कःपिं थज्याःपिं मनूत झी सकस्यां लुमंका च्वनेमाःगु खँ वाःचायेका च्वनेमाः धैगु भलसा कासे जीवरत्न "गुलपाःरत्न"या दकिला व जिमि निनि नानीदेवी स्थापित मदुगु खुदँया पूण्यतिथिसं निम्हत्यपुलिं सुखावति भुवनस वास लायेमा धैगु कामना याना च्वना ।

साधु । साधु । सुखम् भवतु मङ्गलम् ।

गुलुपाः

दुर्गालाल श्रेष्ठ

भगवान् ! छःपिनि ल्हातय् च्वंगु
पिण्डपात्र गुगु गुलुपाः खः
विश्वव्यथाया सार दुथ्याःगु
स्याचुस्य च्वंगु व कविता खः ।

मखु व प्यकुंलाः, चाकलाः छुं हे
खः न्हा केवल गोल्लाःगु
छुं मखयाः नं ब्याक्क उकी न्ड्यं
शून्य अहो ! गुलि स्यल्लाःगु !

शून्य शून्य खः, मौनगु चिल्लाय्
छुं छुं हे नं छुं मखु न्हां !
गुलि नं दुगु खः बुलुहुं बुलुहुं
दुसुनावं हे च्वंगु दु न्हां !

भगवान् ! छंगु थ्व ल्हाःया गुलुपाः
थ्व हे सत्यया न्हाय्कं खः
तुंक सुनां स्वइ, खनी खनी वं
जीवनया हे ब्याक्कं जः ।

अय्नं राग मतं जिगु नुगलं
क्लेश मतं हा ! द्वेष मतं
झं झं हाहाकार अशान्तिं
देशय् नं जिं देश मखं !

जीवरत्न- अय् बुद्धोपासक !
गुलपाःदानी, धन्य छ खः !
गुलुपाः खनेवं झःस्स जितः जुइ-
'गुलि कवितामय् छंगु नुगः ।'

अजीव झी गुलुपाःरत्न

छन्द : पञ्चामर

लाभरत्न तुलाधर

वयागु नाम जीवरत्न धयातल मचाबलय्
परन्तु, वयागु ज्या बिचाः अजीव ल्याय्म्ह जूबलय् ।
१
मनू व मन हिला वनीगु रीत भिंगु संगतं
विहारया सुसंगतं ध्वदुल सुकर्मया चतं ।
२
अनादि काल बुद्धपिं दिपंकरं निसें अभ्कं
सकसितं मदय्क हे मगाःगु गोलपात्र नं ।
३
थ्व चिन्तना मनय् तयाः न्ह्यज्यात मद्विसे पलाः
बाहाः, विहार निम्तिं छाय्गु पिण्डपात्रया जला ।
४
उगुंथुगुं छखे लिकाः महान लक्ष तिफ्यात
थ्वया लिच्वःकथं सुनाम यश उपाधि चूलात ।
५

१४ यंलागाः ११४२
बुद्धग्रीन पार्क, बुरांख्यः, यँ

जीवरत्नया कीर्ति पलाः लुमन्ति

सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षु

न्हियान्हिथं स्वयम्भूइ ज्ञान न्यनेत झाइम्ह,
विहार पतिकं गुलुपाः दान नं याइम्ह
गांगामय् विहारगुम्बाय् बुद्धमूर्ति तैम्ह
धाल गुलुपाःरत्न हे छ यायां ध्यान, दान ॥

माल ग्वहालि सः थ्वल शान्तिसलं न्यंकभनं
गुलिखे धन दुपिं ला दु, मदु छतिं हे मन
जीवरत्न छंके ला दु धर्मया नुगः कुन
विहार गुम्बा बौद्धमिखां छन्त आः खन ॥

गुलिस्यां मिखा धूथें छु नि छु जुल का छ
छंगु धैर्य, छंगु कार्य अजीव नं जुल का न्हा
उहः क्वातु छंगु पलाः मखु मखु दिनाः दिनाः
र्कीति पलाः छिनाः छं कूल न्हाय् तल का न्हा ॥

पासा सुरेन्द्रया अबु जिगु नं ला जुल अबु
तर पासा छ जुल, काय् स्वयाः सतीम्ह हँ
अचानकं अहा सा जीवरत्न मन्त हँ
धर्मपासां ला का छन्त त्वःता थकल हँ ॥

■

बाखं

वन्दना

- केशरमान ताम्राकार, शिकागो -

च्या थर्मसय् तल । न्ह्यःनेसं च्वंगु किस्ति काल । किस्तिया द्यःने द्यःने चाइनिज प्लेट छचाःलिं ब्वल । काय्म्हेस्यां न्यानाहःगु मरिप्वः फ्यन । वइपिं प्यम्ह । प्यता प्यता मरि तःसा गाइ । वं मतिइ मतिइ गाकल । आवंनिसें तये जी मखु । वयेकाः तिनि तये, भतिं च्वत्यंक नया वनकि हानं ... । उकुन्हु नं निनिपि वःबलय् व चण्डालम्ह भतिं चत् याना बिल । गज्याःगु सुख मन्त । बाःम्ह दयाः ला खः, मदुसा । न थः वनाः न्याःवने, न मनकुसे अथें छ्वये । मरि तये मखुनि । फ्यंगु मरिप्वः हानं प्वःचित । दराजय् स्वथन । कुने छकःनि स्वयेगु मतिं क्वथाय् वल । क्वथा न्हाचः हे वइ धकाः सुचुका तये धुंकूगु दु । चट्ट च्वं । खाताय् न्हूगु देलासा । न्हूगु हे फुंगाया खोल । हानं छकः चाकःछि स्वल । छुं लुमं थे– दराज चायेकल । वहःया कस्वा लिकाल । न्ह्यःनेसं च्वंगु गाया खोलं कस्वा हुल । तलय् वनाः कस्वाय् लः थनाहल । वइपिं मनूतय्त माःगु सत्कार यायेत दक्वं पाय्छि जुल वया मतिइ । अझ नं मवःनि । वइगु ई ला जुइ धुंकल । झस्स लुमंकल मांम्हेस्यां– म्ह्याय् दुत मथ्यंनि । अपाय्च्वं हाला छ्वयां हे ... । वइ धकाः सि हे स्यू । मनं मनं म्ह्याय्म्हेसित छकः ब्वःबिल । न्हापां इपिं थ्यनाः वन्दना मदुसा ? छकलं मांम्हेसिया न्ह्यपुं न्ह्यसः तल । वाथावाथा कन मांम्ह । भचा तक मवःसां ज्यू वया मतिइ । झ्यालं छकः क्वस्वल । लँय् तापाक्क मिखा ब्याकल । म्ह्याय् नं खनेमदु, वइपिं मनूत नं खनेमदु । झ्यालं दुपित । मचां निसेंया वन्दनायागु किपा दुगु आल्बम टेबुल द्यःनेसं तल । छकः पुइकल । छपाः निपाः किपा स्वल । वयात धात्थें ला किपा स्वयेगु ध्याउना मखु, म्ह्याय् याकनं मथ्यंनि धकाः धन्दा नुगलय् कय्कय् पुल । खापा घुरूक्क सः वल । "का वल ! सु वल ? वन्दना वःसा ज्यू" वया मतिइ मतिइ धाल । झ्यालं क्वस्वये न्ह्यः न्यनाछ्वत– "कुने सु ?"

"जि" धाये न्ह्यः हे तलय् थ्यने धुंकल । वया काय् खनी । वयाकथं काय्म्हं कन– "वल मां, इपिं वल । रत्ना पीत नं दु ।" काय्म्हेस्यां नं खँ स्यूगु जुयाच्वन ।

मांम्हेसिया छु याये छु याये जुल । छकलं काय्म्हेसित धाल– "तलय् महसे, तलय् ब्वनाहजि हुँ ।" धयाकथं झ्यालं क्वस्वल । खः खनी । सकलें लुखां दुहांवये धुंकल । दुहां वयेत्यम्ह ल्यासेचाम्ह मिसा छम्ह जक वं खन । काय्म्हेस्यां तलय हल । वःपिं सकले छाय्पियातःगु क्वथाय् दुहांवल ।

भचा लिबात ववं हे । मुसु मुसु न्हिलाः रत्ना पीतं नाप वःपिं मनूतपाखे स्वयाः म्हुतु संकल । वःपिं स्वम्हं न्हिलां भय्बिकाः सोफाय फ्यतुल ।

"ग्व बाःम्ह मदी ला ?" बौम्ह मखनाः रत्ना पीतं न्यन ।

"कारखानाय् छकः स्वये धकाः पिहांझाःगु । झाइन जुइ ।

रत्ना पीतं मांम्हपाखे स्वयाः हानं न्ववाना हल– "झी कृष्णा पीत का । म्हस्यू जुइनि । न्हापा तीर्थयात्रा वनाबलय् नापं वनापिं छु । छगू हे रेल ला खःनि ।"

लुमं थे ख्वाः ज्यानाः मांम्हेस्यां छ्यं ल्हुकु ल्हुकु संकल ।

रत्ना पीतं खँ धयां तुं च्वन– अन हे काय् । अले म्ह्याय् । काय छम्ह म्ह्याय् छम्ह गुलि याउँ कृष्णा पीतया । थुगुसी म्ह्याय् नं बिया छ्वयेगु जुयाच्वन । खँ क्वःमज्यूनि । न्हापां थन नी क्वःछी धकाः अथे यानातल तिनि । जिं ला धयागु खः; ज्यूथाय् भिंथाय् क्वःछिना वा धकाः ।

रत्ना पीतया खँ न्यनाः म्ह्याय्म्हं मछाः पहः क्यन । न्यनाच्वंम्ह मांम्हेस्या मिखा मिजंपाखे लात । मिजं, ख्वाः बांलाः । फिनातःगु लं नं झं म्हिगः म्हीग सिकें बांलाका बिल । मांम्हेसिया मिखां मिजंयात जिलाजया रूप बिल । थः थम्हं थःत धन्य भाःपिल ।

फुक्क पलखयात मौन जुल । मिजंया कँहेम्हं म्हाइपुसे च्वनाः लिक्कसं च्वंगु अलबम कयाः पुत्तु पुइकल ।

"वन्दना तलय् ला ?" वन्दनायात क्वकायेगु मतिं रत्ना पीतं खँ सयेकल ।

खँ न्यनेवं मांम्ह छझाः झस्कय् जुल । लिसः मबिसें जुरुक्क दन ।

पलख दिसँ न्हि । मांम्ह तलय् वन । कःसी च्वनाच्वंम्ह काय्म्हेसित धाल– "स्व, छिमि ततायात छकः स्वया वा हुँ, नापं ब्वनाहजि । विहारय् म्वाःमदुगु खँ सयेकाच्वन जुइ । बिचाः तकं मदुम्ह अलछिनाः … ।

किजाम्ह थुलि खँ न्यनेवं सुरु … र … र … कुहांवन ।

× × ×

विहारय् म्वः म्वः । थौं पुन्हि । सकलें धर्मदेशनाय् तल्लीन । भन्तेत नं म्हिगः म्हीग स्वयाः अप्वः दु । दुरूल्वहंया शान्त मुद्राय् भगवान बुद्धया प्रतिमा म्हिगः म्हीग थें मखु । म्हासुगु चीवरं फतिं फत्तले समाः यानातल । स्वस्वं हे जुरुक्क दना वइम्ह थें । नवाना हइम्ह थें । प्रतिमाया क्वसं छथ्वः भन्तेत थःथःगु आसनय् बिज्याना च्वन । उकी मध्यय् छम्हेस्यां पञ्चशील पाठ यानाच्वन । वया ल्यू ल्यू सकल उपासक उपासिकापिंसं थःथःगु मधुर सलं सः बियाः पञ्चशील ग्रहण यानाच्वन । व हे पुचलय् वन्दना नं निपा ल्हाः प्यपुंकाः ध्यानय् मग्न जुयाच्वन । वया नुगलं भगवान् बुद्धया प्रत्येक खँग्वः झसझस लुमंका च्वन । विहार छगुलिं मिश्रित सः थ्वया च्वन–

बुद्ध सरणं गच्छामी …
धम्म सरणं गच्छामी …
संघं सरणं गच्छामी …
ये च बुद्धा

वन्दनाय् तल्लीन जुयाच्वंम्ह वन्दनाया मिखा लुखाय् दनाच्वम्ह किजाम्हनाप जुत । तताम्ह नाप ख्वाः चूलायेवं किजाम्हेसिया म्हुतुइ इललल खँत मुनावल । अनंतुं धया छ्वये ला धयागु मतिइ वल । तर वं मधाः । सुम्क तुं च्वन । खला, किजाम्ह

सुम्क च्वना च्वंसां वन्दनां थुइके धुंकल छैंय् मां नं सःतकेहःगु धकाः। अय्नं सुम्क तुं च्वनाच्वन। घुन्न घुन्न थ्वयाच्वंगु सः थप्प दित। बुद्ध वन्दना सिधल। गुम्हं फ्यतुनां तुं च्वन। गुम्हं तीजक तीजक दन। ताउ जाये धुंकल सःतवःम्ह किजाम्ह। छैंय् मां हालाच्वनी, अले मनूत वयाच्वंगु झस्स किजाम्हं लुमंकल। मनूत चिइकु चिइकुं तताम्हेसिथाय् थ्यंकल। चिसलं वन्दनायात न्हाय्पनय् धाल– "छैंय याकनं वा हँ! मनूत वयाच्वने धुंकल।"

किजाम्हेसिया खँग्वलं वन्दनायात मि दुब्वाना थें जुल। व नं विहारय्। म्हाः, जि वयेमखु धया छ्वये मास्ति वल। तर थ्व शब्द वं पिकाये मफुत। फ्यतुनाच्वंम्ह दन। मयः मयः किजाम्ह लिसे वन्दनाया पलाः छैं पाखे न्ह्यात।

तलं वयाच्वंगु सलं वन्दनां मनूत लिहां मवंनि धयागु सिल।

ज्यूसा छैंय् थ्यनीबलय् इपिं वने धुंकूसां गुलि ज्यू वयात। तर अथे मजुया बिल। ग्याग्यां तलय् वन। क्वथां खनीभनं च्वतया स्वहानं छकलं बैगःया स्वहाने गल। छकलं बैगलय् थ्यंकल। वन्दना वःगु खनेवं खँ ल्हानाच्वंम्ह मांम्ह तलय् वन। तलय् थ्यनेवं म्ह्याय्यात छकः म्येय् मिखां स्वल। जि जक ज्यूसा चुक थ्वक्क ब्वःबी मास्तिवः वया। म्हुतु जाय्क वःगु विकृत शब्दत वया म्हुतुं पिज्वये मफुत। दराजं मरिप्वः लिकाल। रिकापीइ भाग तल। दराज द्यःने तयातःगु थर्मस काल। च्या लुल। माम्हं मरि दुगु रिकापी ज्वन। अथे थिङ्ग दनाः स्वयाच्वंम्ह वन्दनायात माम्हं हक्के थें, ज्या अन्हे याये थें यानाः धाल– 'का छु स्वया च्वनागु। मनू वः धयागु नं मस्यू। च्या ज्वनाः कुहां वा।

मयः मयः वन्दनां मांम्हेस्या बचं पूवंकल। म्हाः धाये गथे धाये। मवंसे मजिल। किस्ति निपाः ल्हाःतं ज्वन। स्वाहानय् पलाः तल। लबय् थ्यन। क्वथा दुनेया वातावरण स्वस्वं वन्दनायात किस्ति बँय् तुं तयाः बिस्युं वये मास्ति वल। न्ह्यानाच्वंगु पलाः तक्क दित। वन्दनाया द्यूगु पलाखं व प्रति केन्द्रित जुयाच्वंगु मिखां झं क्वथीक स्वल।

"वा दुहां वा।"

मछाः दक्व छखे घ्यानाः वन्दनां छसीकथं च्या कप लाया यन। च्या कप न्ह्यब्वया च्वंम्ह वन्दना थस्वय् मछाः। नुगःया गति गुलि सं धयागु वं हे क्वःछी मफु। गय् गय् वन्दनाया मिखा वःम्ह मिजं पाखे वन। खला वं मस्यूगु मखु, स्यू। वयात म्ह स्वःवइगु धकाः वया मामं झिगः हे धाःगु। वया मांया थुगु खँ न्यँसांनिसें वया नुगः बांलाक च्वने फुगु मखु। छखें लय्ताः, छखें नुगः मछिं वया। खला वया आज्जु मुक्कं ब्याहाः यानाः जीवन हनेगु मखु। वया बिचाः– ब्याहाः छगू जञ्जाल खः, छगू बन्धन खः। थज्याःग बिचाः सुं नं ल्यासे जुयावःपिं मिसा मस्तय्गु मतिइ वइमखु। इपिं थःगु ब्याहाःया खँ न्यनेवं लय्ताइ। तर थुकिया अखः वन्दनाया न्ह्यपुं बिचाः यानाच्वन। वयागु नुगलय् मन्ह्यं मन्ह्यं इच्छात दु। अल्याख अल्याख म्हगसत दु। न्ह्याबलें व व हे इच्छा, व हे म्हगसय् दुनाच्वनी। छकः निकः वयात छु याये छु याये

जुइ । वयात शान्तिया आवश्यकता जुइ । अले मचाय्‌क वया तुति विहारय्‌ वनी । भन्ते व गुरुमांपिनिगु खँल्हाबल्हाय्‌ थ:त थातय तइ वं ।

थ.गु मिखा मिजंम्हनाप ल्वायेवं छझाः ला वन्दनायात इप्पः कना बिल । वया मिखाय्‌ इल्ल इल्ल व मिजंया ख्वाःपाः किना वल । छकलं वयात हय्‌काः वः थें जुल । जि जक ज्यूसा वया मांयात दक्व खँ कनाः थत्थें पितिना छ्वये मास्ति वल । तर वं छुं मधाः । छकलं क्वथा त्वःताः दुरूरू... बैगलय्‌ वल । ह्वाँय्‌ ह्वाँय्‌ बैगः थ्वक्क ख्वये मास्ति वल । तर नुगलं जक ह्वाँय्‌ ह्वाँय्‌ ख्वल । तलय्‌या वेदनां जाःगु सः कुने वनाः रहरया सः न्हिला जुयाः पिज्वल–

"अय्‌सा अथे याये का, आः वइगु बसुबाःकुन्हु ग्वय्‌ छ्वयाहये । गबले पाखे लाके ? लाखा बीगु गबले याये ले ? ज्यूसा थ्व हे बैशाखं लाका छ्वये । उखे मैंचिगु खँ नं क्वःछिना छ्वयेदइ । गथे रत्ना पीत, मजी ला ?" मिजंया मांम्हं लिसः कायेत रत्ना पीत लमि जुया च्वंम्हेसिके न्यन । लिसः रत्नायाके न्यंगु मखु, बरु तप्यंक न्यने मछिनाः लमियात चीकूगु खः । रत्ना पीतं न्यने न्ह्यः मांम्हेस्यां लिसः बिल– "स्वयादिसँ, जि याकःचां क्वःछी ज्यूगु ज्या मखु । बौम्हेसिके मन्यंसे गथे धाये । हानं थ्व जिमिगु न्हापांगु ज्या । सहलह याये हे माल । उकिं अथे यानादिसँ ले । बौम्ह झायेवं न्यने । कन्हय्‌ रत्ना पीतयात छ्वयाहये । मज्यू ला रत्नापीत ? कन्हय छकः झासँ ले ।

मिजंया मांम्ह मुसुमुसु जक न्हिल । मेगु अप्वः नवाना च्वने मछिन । धा नं मेगु छु धाइ वं । खला अप्वः नवाना च्वने न्ह्याम्ह नं मखु । इमिगु खँ थुलिं क्वचाल । सकलें दन । वनाछ्वत । इपिं वंगु मांम्हं झ्यालं स्वयाच्वन ।

बैगलय्‌ च्वनाः कुनेया खँ न्यनाच्वंम्ह वन्दनायात अनंतुं दुसुना वने यल । वयागु मिखाय्‌ व हे मिजंया ख्वाःपाः जक झसझस लुमना वल ।

"हिप्पि मिसानाप पाचिनाः चाःहिलाच्वंगु ख्वाःपाः !"

"छँ क्वय्‌ च्वनाः लँय्‌ वयाच्वंपिं मिस्तय्‌त हायेकाच्वंगु ख्वाःपाः !"

थुलि जक मखु, छन्हु वया पासा अञ्जुयाथाय्‌ वंबलय्‌ अल्बम क्यनाः धाःगु खँ झसझस लुमंकल– "थ्व हुल्याहा नाप ब्याहाः ला सुनानं याइमखु । थ्वयात लाइम्ह मिसाया मिखाय्‌ ख्वबिं गबलें प्वनी मखु । ख्वाः हे स्वये मत्यःम्ह, स्यू ला छं थ्व गज्याःम्ह ? ग्वःम्हेसित ला स्यंका बी धुंकल । थ्वं यानाः जिमि पासा छम्हेसिया आःतकं ब्याहाः हे जुइ मफुनि ।' लुमंगु खँ वन्दनायात झं हिबाय्‌ चबाय्‌ यात । स्वस्वं खंक ग्वाराग्वारा दायाच्वंगु चिकनय्‌ सु क्वब्बाःवने न्ह्याइ । व नं वन्दना थें ज्याःम्ह मिसा ।

मांम्ह तलय्‌ वल । कःसिपाखे दनाः बिचाः यानाच्वंम्ह वन्दनाया न्ह्यःने वन । मांम्ह खनेवं वन्दना छझाः झस्के जुल । तर मांम्ह झस्के मजू । वयाके म्ह्याय्‌ लिबाक्क वःगुया तं मदये धुंकल । वयाके लय्‌ताः प्वः प्वः चिनावल । वया म्ह्याय्‌यात ययेकल । वया म्ह्याय्‌ खःथाय्‌ ज्यूथाय्‌ लाइगु जुल । मांबौया नुगः लय्‌ताइगु थज्याःगु हे खं खः । तर मिजंया चरित्र सम्बन्धि वं छु स्यू ?

गुलि वन्दनां स्यू । खला मांबौपिंसं मखु, थज्याःगु खँ सिइके माःगु खः वनीपिंसं ।

मांम्हं वन्दनायात खँ छुत– छंगु ख्वाः खनाः मांम्ह गुलि लय्ताः, छ मदइभनं इपिं गुलि ग्याः, ग्वकः ला उकुन्हु ... ।

– मखु मां ... वन्दनां खँ कनेत म्हुतु चायेकूगु खः । दथुइ तुं मांम्हं वया खँया द्यःने मेगु खं त्वपुया बिल– "आमु मखु मिखु खँ दः मयः । वइगु बैशाखं क्वःजी धुंकल । आः वइगु बसुवाः ग्वय् हइ ..." मेगु नं वया धायेगु ल्यं दनि । अय्नं मधासे लुकुलुकु कुहांवन । गन खः मस्यू ।

वन्दनायात अन च्वनाच्वने तकं मयल । ज्यूसा गनं याकःचा च्वंवने मास्ति वल । वं स्यू, वया मामं धाल कि यानां त्वःती । वया मांया बानी लिसे व पुरापूर परिचित । वयात छु याये, छु याये जुल । थःके न्ह्यःने इवाताहां दंवःगु दुःख सुयातं प्वंके मास्ति वल । न्ह्याथे यानाःसां थ्व खँ क्वःथके माःगु दु वयात । गय् यानाः जी ? छु यानाः जी ? धयागु जक वया नुगलय् भय् भय् बियाच्वन । वया मतिइ लुयावल– दिपाचिथाय् वने ला । दिपा वया मिलेजूम्ह पासा । सुख दुःखया खँ ल्हाये ज्यूम्ह पासा । तर छकलं वन्दनाया नुगलय् मेगु खं त्वपू वल । मखु मखु, दिपाचिथाय् वनाः सिर्फ खँ कने थें जक जुइ । वं थ्व खँ क्वःदयेका छ्वयेफइ मखु । वन्दनाया बिचाः छकलं दिपाया थासं विहारय् थ्यन । वं विहार हे खन । विहार बाहेक मेगु लँपु हे मखन । विहारय् वनेत तम्सय् जुल । हानं विहारय् गय् वने धाये ? नकतिनि वना वल । अय्नं पासा छम्हेसिथाय् वनेगु त्वह चिनाः विहारय् वन वन्दना ।

विहारय् न्हाचः थे म्वःम्वः मनूत मदु । थौंया ज्याइवः सिधयेकाः सकलें छेँय् छेँय् वने धुंकल । वन्दनाया पलाः भन्तेया क्वथाय् न्ह्यात । भन्ते सफू पुइकाः छु ल्ह्ययाच्वंगु खः मस्यू, वन्दना वःगु वं मखं । भन्तेनं मखंसां वन्दनां न्हापा लिपा थें निपा ल्हाः प्यपुंकाः छ्यं क्वछुत । छ्यं क्वछूम्ह वन्दनाया मिखां मचायेक ख्वबि सरर ... र बाःवल । भन्तेनं खन वन्दना । वन्दनाया मिखा जाय्क ख्वबि । थ.गु न्ह्यःने छम्ह उपासिकाया मिखा जाय्क ख्वबि खंबलय् भन्तेया नुगः थुं दित ।

भन्ते– न्ह्याबलें ख्वाः ज्याका च्वनीम्ह !

भन्ते– सुयागुं दुःख खनेवं करुणाया मिखां स्वइम्ह !!

भन्ते– धार्मिक शिक्षां मनूतयत सुमार्गय् यंकीम्ह !!!

ल्हातय् ज्वनातःगु सफू छखे तल । वन्दनाया न्ह्यःने वल ।

– छाय् वन्दना, छन्त छु जुल ? छंगु मिखाय् ख्वबि ... ! आश्चर्य जाःगु मिखां स्वल ।

वन्दनाया मिखां ख्वबि तिकि नन– भन्ते, जितः नर्कय् वने मयः । म्वाःम्वाकं राक्षसया ल्हातय् म्वाये मयः । जितः बिया छ्वइगु जुल भन्ते ... मेगु धाये मफुत वन्दनां । थुलि खं कुगात भन्तेयात । भन्तेनं थुल । न्हापा नं छम्ह वये धुंकूगु दु भन्तेयाथाय् । थथे हे खँ ज्वनाः । बांलाक खँ थुइकाः छ्वयाबिल । वहे खँ वन्दनायात नं थुइकेत स्वल ।

– जीवनया नियम खः छम्ह मिसा, छम्ह मिजं । इहिपा करकिया पञ्जलय् च्वनेत दयेकूगु मखु । इहिपा छगू बन्धन नं मखु, सहलहलय् म्वाय्त दयेकूगु लँपु खः । व लँपुइ प्रत्येक मनूतय् इच्छा दयाच्वनी । छं थःगु इच्छा पूवंकेत इहिपा यायेमाः वन्दना ।

– खः, छलपोलं धया बिज्याःगु । तर जिमि मामं जिगु इच्छाया अःखः छम्ह दानवया ल्हाती लःल्हाये त्यन । गरीब थजुइब्यु, तर शालीनम्ह मनूयात ब्यूसा जिं गबलेसं म्हाः धाये मखु । जिं स्यू, व ....नं क्षणिकया लागि ययेकी । लँय् वःपिं बांलाःपि मिस्त स्वये न्ह्याःम्ह जितः कन्हय् गये याना बी, ... उकिं छलपोलं थ्व खँय् ध्वाथुइक छैंय् छकः मांयात कना बिज्याहुँ । गुकिं मांया नुगलं व मिजंया ख्वाःपाः बांलाक खनी ।' मछाः मजुसे छसीकथं वन्दनां दक्व खँ कन ।

– "यय् ... !'' वन्दनाया खं भन्ते मुसुहुं हिलाः धयाहल– वन्दना, थ्व हे खः छंगु परिक्षा । अग्नि परिक्षा ! छन्त जिमिसं थ्व विहारं बियागु शिक्षाया परिक्षा । खला छन्त हानं छकः कनेमाःगु मखु । स्वयम् छ थ्व विहारया सर्वश्रेष्ठ छात्रा खः । भृकुटी गुम्हसिया बारे छं यक्व न्यने नं धुंकल । ब्वने नं धुंकल । भृकुटी छथें ज्याःम्ह छम्ह मिसा खः । अझ छम्ह राजकुमारी नं । राजकुमारी जुयाः नं श्रङ्चङ् गम्पोयात थः पुरूष भाःपिल । वया प्रतापं हिंसात्मक देशय् शान्तिया शंख पुया बिल । हः थ्व हे शिक्षां छं थःत दयेकेमाः। वं ग्वःम्ह मिसाया जीवन बरबाद यात । कन्हय् ग्वःम्हेसित याइ तिनि जुइ । कन्हय्या लँपुइ थज्याःगु ज्या मजुइकेत छ वनेमाः। वयाथाय् हे वनेमाः । अन वनाः छं वयाके दुगु गुगु विकारत खः व ल्यहेंथना छ्वयेत पलाः लिचिले मते वन्दना । खः, छ सुशिलम्ह, गरीबम्ह मिजंयाथाय् वनकि वयात दयेकेमाःगु उत्तरदायित्त्व छं कायेमाली मखु । सिर्फ धन गुकथं आर्जन यायेगु व हे जक ध्याउन्ना जुइ, सिबाय् मेगु छुं हे जुइमखु । उकिं वन्दना, जि छ पाखें आश याये थ्व ज्याय लिछ्याइ मखु ... ।

गुगु बिचालं वन्दना भन्तेयाथाय् वःगु खः व बिचाः भन्तेया खँग्वलं वन्दनाया नुगलं ब्ययावन । वं थःत छम्ह भृकुटी जुइगु अठोट यात । जीवन छगू संघर्ष खः । यानां मजुइगु छु दु ? जिं वयात खःगु लँपुइ हये । ङ्ङ्ङ् बिचाः यायां भन्तेया न्ह्यःने च्वनाच्वंम्ह वन्दनाया खँग्वः माःचिना वल–

"भन्ते, छलपोल धन्य ! जि वयाथाय् वने ।"

"धन्य जि मखु वन्दना । धन्य छन्त धायेमाः जिं, गुम्हेस्यां सिइक सिइकं थःगु जीवन पाःवने त्यन । स्वये जिं छंगु सफलताया ख्वाःपाः ।"

छैंय् मांया न्ह्यःने न्हिलाख्वाः ज्यानाः खँ धाःवनेत उत्सुक जुयाः वन्दना दन । क्वथां पिहांवल । लँपुइ थ्यने धुंकूम्ह वन्दना हानं छकः भन्तेयाथाय् वनाः धाःवन– "भन्ते ! जि वयाथाय् वने ।"

भन्ते हानं छकः मुसुहुं न्हिल ।

(थ्व बाखं अडियो क्लिप youtube.com/watch?v=pHmCliVZKc य् वनाः नं न्यनेफइ ।)

अबुया लजगाः
काय् नं मस्वः

शाक्य भाजु (हेरानन्द शाक्य)

छगू चीधंगु परिवार ... सुखी परिवार । प्यम्ह जक परिवार । हामा खः ज्ञानमान साहु । तःधीम्ह काय् धाःसां चिधीम्ह धाःसां छम्ह हे जक काय्– रत्नमान । मांम्ह ख्वाः स्वःसा ... न्ह्याबलें न्ह्यूख्वाः ... धायेकी लक्षणं लाःम्ह लक्ष्मीद्यः थें जाःम्ह, नां खः लक्ष्मीशोभा । म्ह्याय् छम्ह नं दु, हलू थें जाःम्ह । माय्कँय् ह्वाःसां थिक, झिकूचाय् ह्वाःसां थिकम्ह । नां खः शोभा ... ।

बौम्ह ज्ञानमान साहु । पूर्खानिसें बसाः पसः । तसकं नांजाःगु बसाः पसः । ज्ञानमान साहुया बसाः पसः धालकि म्हमस्यूपिं सुं नं मदु । याकःचासां अपाय्धंगु बसाः पसः चले यानाच्वन पंगःपिंगः छुं हे मवयेक ।

काय् रत्नमान ल्याय्म्ह जुइ धुंकल । आखः नं ब्वने सिधल । काय् म्ह्याय्या इहिपा नं याये त्यया वल । बौम्ह ज्ञानमान काय् म्ह्याय् निम्हेसिगु छपाः लप्तें चायेकेगु बिचाः यानाच्वन ।

छन्हु ज्ञानमानं काय् रत्नमान, थः म्ह्याय् शोभा अले थः जहान लक्ष्मीशोभा दुगु इलय् रत्नमानयात धाइ– बाबु, छं आः आखः नं ब्वने गात । आः छिपिं निम्हेसिगुं इहिपा याना बीगु बिचाः याना । अले छ नं पसलय् च्वने सयेकि । छ नं पसलय् च्वनकि जितः भचा अःपुइ ।

काय् रत्नमानं बौम्ह ज्ञानमानयात लिसः बी– बाः जि आखः ब्वना तयागु विषय थ्व झीगु बसापसः जितः मल्वः । जिगु लाइन नं मखु बाः । उकें जि जागीर नयाः विदेश वनेगु बिचाः बाः ।

विचाः यानाः ज्ञानमानं थः म्ह्याय् शोभायात धाल– मैंया शोभा ... छिमि दाजुं धाःगु गुलि जक पाय्छि ।

शोभां लिसः बिल– बाः, जितः ला दाइचां धाःगु पाय्छि । बाः नं धयादीगु नं पाय्छि । छाय् धाःसाः, बाः ... दाइचां ब्वनातःगु विषय थ्व झी बसाः पसः मल्वः । तर अय्नं जि बाःयागु पक्षय् । बाःयागु बसाः पसलय् दाइचां ग्वहालि हे यायेमाः ... ।

रत्नमानं थः केहेँयात धाइ– छं छु खँ ल्हाना च्वनागु मैंचा ... । बाः नं उलिमछि ध्यबा खर्च यानाः आखः ब्वंकाः ... थन तक थ्यंका बिल । बाः नं ... जिं बाःयागु गुण पुले म्वाः ला ... !

ज्ञानमानं थः कलाः लक्ष्मीशोभायात स्वयाः झसुकाः तयाः धाइ– का मांम्ह, बिचाः जिगु जक मखु ... छंगु नं विचाः माः ... । छंगु छु विचाः, सुयागु विचाः पायछि ... ।

मांम्ह लक्ष्मीशोभां धाइ– जिं ला छुं धाये मफु थ्व अप्वः आखः ब्वनातःपिं नाप ।

ज्ञानमान छु धाये छु धाये जुयाः– आः छकः जिं कुंखिने न्हैं ... छ विदेश वने धाल, कमय् यानाः अबुयात त्यासा पुलेया लागि । जिं धाये, छं विदेशी मसला तयाः साक्क नइम्ह, जिपिं अर्गानिक मसला तयाः नइम्ह ... उलि पाः ... । का बाबु विचाः या ... ।

बाः ... जिमि पासापिंसं विदेश वनाः गुलिमछि कमय् याना च्वन ।

ज्ञानमानं छुं धायेगु मदयाः ... छु याये बाबु ... थ्व फेशबुकं ल्यासे ल्याय्म्हतय्गु बानी हे स्यंका च्वन ।

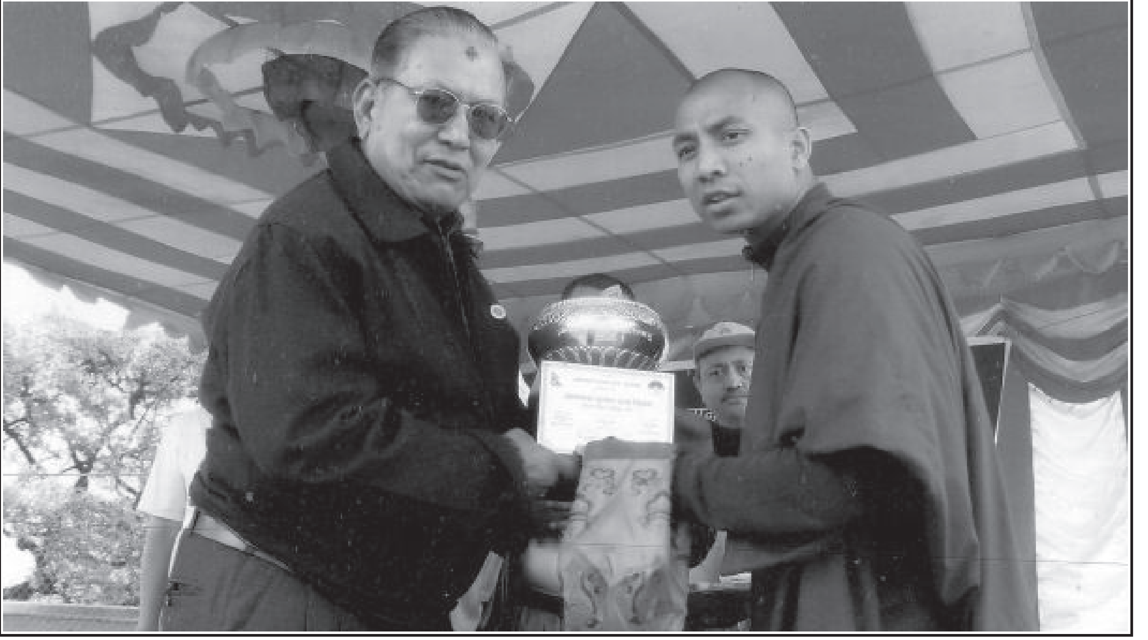
काय् म्ह्याय्या इहिपा नं सिधल । छुं दिं ... निला प्यला नं दत । म्ह्याय्म्ह छवाः निवाः ई मिले यानाः थःछेँय् वइ । म्ह्याय्या भाःतपिंथाय् ज्या सिधयेकाः ई मिलय् यानाः वइ । थःछेँय् छधू वयेगु धयागु बांलाःगु हे खः । काय् रत्नमान विदेश वनेगु ज्याय् ज्याखँ मिले यानाच्वन ।

बाः, जिपिं थ्व हे निवाःया दुने जर्मन वनेगु जुल । बौम्ह ज्ञानमान लुमुलुमु धाःगु क्वाःलखं म्ह छम्हं लू थें जुल । छु याये छु याये जुल । ज्ञानमानं छुं धाये मफुत । रत्नमानया ख्वाः जक स्वया च्वन । बाः निदँ प्यदँ लिपा बाःमांपिन्त काःवये जिमिसं । अन हे सेटिङ्ग मिले यानातये ।

ज्ञानमानं नुगः मछिंकाः धाइ– बाबु, अपाय्धंगु नांजाःगु ज्ञानमानया बसाः पसः त्वःताः वनेगु ? जितः ला नुगः मछिं बाबु । वनेगु सा भौ नं ब्वना यंकि । जिपिं बुराबुरी निम्ह जक नेपालय् ... का सा बाबु छं जय जुइमा । ■

मनूतय् थीथी इच्छा दु । जीवरत्न स्थापितया नं छगू अनोथागु धार्मिक व सांस्कृतिक इच्छा दुगु जुयाच्वन । व इच्छा खः थाय् थासय् थेरवादी, महायानी व वज्रयानी विहार, गुम्बा व भजन खलकय् गुलपाः दान । जिवरत्न स्थापितं पिण्डपात्र दान यानाः न्हूगु संस्कृति छगू शुरु यानादिल । लुमंक पत्तिं मन आनन्द जुइगु जक मखु थः सन्तानतय्त छगू बांलाःगु धर्मया लँपु क्यना दिल । सीबलय् भिंगु व मभिंगु ज्या जक ज्वना वनेगु खः । जीवरत्न स्थापितं पिण्डपात्र दान यानातःगु खंक्वपत्तिं जीवरत्नया कीर्ति धकाः नां प्रख्यात जुयाच्वनी ।

भिक्षु अश्वघोष महास्थविर

ज्ञानमाला स्वयम्भू लिसे
जीवरत्न स्थापितया स्वापू

पुण्य शाक्य

ज्ञानमालाया पुलांम्ह छम्ह शुभचिन्तक, आजीवन जः हनेबहम्ह भाजु जीवरत्न स्थापितजुपाखें गुलुपाः दान यायेगु अभियानया झ्वलय दक्के न्हापां स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलःयात प्रदान यानादीगु खः । तत्कालीन ई थनिं ३८ दँ न्ह्यः वि.सं.२०५१ माघ ७ गते रत्नबहादुर तण्डुकार अध्यक्ष जुयाच्वंबले खः ।

ज्ञानमाला स्वयम्भूइ न्हिथं भजन जुइबलय् भजन सतलय् ब्वयेत सिजःयागु गुलुपाः देछानादीगु खः । थुगु गुलुपाः ब्वयेगु याःसांनिसें ज्ञानमालाया गुलुपाः प्रति श्रद्धाभाव दनावयाः गुलुपातय् दान यायेगु परम्परा न्ह्यानावन । न्हिथंया थजाःगु श्रद्धाभावं सीमदयेक आर्थिक तीबः जुयाःवःगु खनेदत । थ्व खँ सीकेत स्वयम्भू ज्ञानमाला सतलय् च्वंगु नँयागु दराजय् तानातःगु वि.सं. २०५७ यागु (अध्यक्ष शान्तरत्नया पालय्) तामापत्रय् नेपाल लिपि आखलं थथे च्वयातःगु दु– **"ज्ञानमाला भजन खलः स्वयम्भू, यैंयात**

साक्यमुनि बुद्धया जीवनी लुं छायेपियातःगु कलात्मक सिजःया गुलुपाः दाता जीवरत्न नानीदेवी स्थापित (ज्ञानमाला जः) बागबजाःपाखें द्वहलपा दीगु व गुलुपाः न्हिथं भजन सतलय् ब्वयेगु यानागुलिं उकिइ श्रद्धालुजनपिसं न्हिथं याना बिज्यागु दीगु दानया ध्यबां भजन सतलय् थ्व दराज दयेका तयागु जुल । भवतु सब्ब मंगलं ज्ञानमाला भजन खलः स्वय्म्भू, यैँ, ने.सं.११२० स्वांया पुन्हि ।"

थुकथं ज्ञानमाला खलकं समयानुकूल सुझबुझ तसें अभिलेखीकरण यानातःगु धयागु ज्ञानमालाय् देछानादीगु जीवरत्नया गुलुपाः नापया बांलाःगु स्वापूयात परिचय बियाच्वंगु खनेदु । ५ क्वःगु साधरण सभाय् इनाब्यूगु प्रगति विवरणय् गुलुपातय् मुनीगु दां व खलःया सम्पत्ति विवरणय् थुगु गुलुपाःया मू तकं क्यनातःगु दु ।

छुं दँ लिपा वि.सं. २०७० सालय् ज्ञानमाला स्वय्म्भूया दुजःपिं लिसे गुलुपाः संरक्षणया लागि सिरपाः तयेगु विषयलय् क्वातुगु सहलह ब्याकूगु जुल । जीवरत्न स्थापितजुं थीथी बौद्ध विहार, भजन खलः आदि बौद्ध संस्थाय् दान यानादीगु गुलुपाःया संरक्षण यानाः विचाः याना तयेत थीथी संस्थायात दँय्दँसं सिरपाः बीगु लागी ब्याजं चलय् यायेगु कथं १,०००००।- (छगू लाख दां) अक्षयकोष दयेकाः तयादिल । थुकिया ब्यवस्थापनया ब्याक्कं ज्याया अभिभारा ज्ञानमाला स्वय्म्भूं लःल्हाना काःगु जुल । जिगु कार्यकालय् जि अध्यक्ष जुयाच्वनाबले थुगु सिरपाःया नां गुलुपाःरत्न सिरपाः तयाः थुगु सिरपा दकलय् न्हापां ने.सं. ११३४, कथहं वि.सं. २०७० सालय् (१) ज्ञानमाला स्वयम्भू, यैँ २) यम्पि विहार, पटक्व यलयात थुगु संरक्षण सिरपाः जीवरत्न स्थापितया ल्हाःतं हे लःल्हानादीगु खः । आःतले मेमेगु विहारत गथे– श्री कीर्ति विहार किपू, श्रीघः विहार, जितपूर विहार, थानकोट, थीथी विहारय् थुगु सिरपाः बी धुंकूगु दु । कोरनाया महामारीं यानाः २ दँ तक सिरपाः बीगु ज्या दित । हानं न्ह्याकेत्यंगु दु ।

जीवरत्न स्थापितजुपाखें लःल्हानादीगु थजाःगु महत्त्वपूर्ण अभिभारायात ज्ञानामाला स्वय्म्भूं गौरवान्वित तायेकूगु दु । स्वयम्भू ज्ञानमालां थीथी इलय् व ज्याय् आर्थीक ग्वहालि यानादीगु नं दु । ज्ञानमाला स्वयम्भू लिसेया जीवरत्नजुया स्वापू थीथी कथं न्ह्यथनेबहः जू ।

अन्तय्, गुलुपाः दान यायां गुलुपाःरत्नया नामं प्रख्यात जुयादीम्ह जीवरत्न स्थापितजुपाखें थीथी थासय् बुद्धमूर्ति नं दान यानावया च्वनादीगु च्वछायेबहःगु खँ खः । बुद्ध शाशनयात तिबः जुइगु थजाःगु कुशल ज्या कीर्तिं जीवरत्न स्थीपत व नानीदेवी स्थापित न्ह्याबलें अमर जुयाच्वनी ।

वय्कःया कीर्ति सदां संरक्षण जुइमा धकाः काय्पिन्सं नं कुतः याःगु जुल । अस्तु ।

भूपु अध्यक्ष
ज्ञानमाला, स्वयम्भू

■

करुणामय खलकय्
जीवरत्नया योगदान

। ॐ नमो आर्य्यावलोकितेश्वराय ।

बुद्ध धर्मय् यान धकाः स्वंगू यान दुगु जुल । मार्गफल प्राप्त यानाः निर्वाण वनीपिं श्रावकयात जुल । थः याकःचा बुद्ध जूवनेत अध्यास याइपिं "प्रत्येक बुद्ध यान" जुल । सकसित बुद्ध याये धकाः अध्यास याइपिं 'महायान' जुल ।

नेपालमण्डलया बुद्ध धर्मय् स्वंगू यानया अभ्यास खनेदु । नेपालया बुद्धधर्म महायान अझ वज्रयान खः । वज्रयान बुद्ध धर्मय् प्यंगू चर्चाया अभ्यास खनेदु । १. उपासक चर्या, २. श्रावक चर्या, ३. बोधिसत्व चर्या, ४. तथागत चर्या ।

थथे प्यंगू चर्याया अभ्यास दुगु नेपालया बुद्धधर्मया धर्माधि कारक गुरुपिं वज्राचार्य व शाक्यभिक्षुपिं खः । झी महागुरु अति श्रद्धेय पं. वद्रीरत्न वज्राचार्य अतिकं मौलिक व पुलांगु नेपालया बुद्ध धर्मय् उत्थान व संरक्षण व संवर्द्धन यायेगुली अतुलनीय योगदान याना बिज्याःगु दु ।

नेपालया बुद्ध धर्मय् कर्मकाण्डं बचे यानातःगु थ्व विशिष्ट धर्मयात वसपोलं संस्कृत भाषा, दर्शन , वज्रयान योग, समाधि स्यनाः वज्राचार्य शाक्यपिं शिष्यपिं दयेका बिज्यात । अझ जजमानपिन्सं नं थ्व 'बुद्ध' जुइगु दुर्लभ ज्ञान थुइके फयेमा धकाः नेवाः बुद्धधर्मया सकल जातजातिपिन्त धर्म स्यना बिज्यात । थुकेया निंतिं वसपोलं २०४२ सालय् 'श्री करुणामय पूजा सेवा खलः' नीस्वनाः नेपाल देय्या थीथी विहार, चैत्य, करुणामय व बोधिसत्वपिन्थाय् बुद्ध पूजा यायेगु शुरु याना विज्यात । ज्ञानमाला भजन धुंकाः वज्रयानी गुरुजुपिनिगु कथं 'बुद्ध पूजा' यानाः धर्मदेशना 'बाखं कनीगु' यानाः संस्कृत भाषाया जातक, अवदान निसें बुद्ध दर्शनया प्यंगू दर्शनया कथा वाचन याना बिज्याइगु खः । अथेतुं थःम्हेस्यां "वज्राचार्य अध्ययन मण्डल" निस्वनाः वज्राचार्य काय्मचापिन्त पूजाविधि, कर्मकाण्ड दर्शन आदि स्यना बिज्यात । वज्राचार्य कुलपुत्रपिन्त बाखं, धर्मदेशना कंकेगु निंतिं श्री करुणामय पूजा सेवा खलःया बुद्ध पूजाय् अभ्यास याकेगु जुल ।

थुज्वःगु ऐतिहासिक व दुर्लभ इतिहास दुगु श्री करुणामय पूजा सेवा खलःया संस्थापक सदस्यपिं– १. स्व. गणेशमान नकर्मी, २. स्व. कान्छा चक्रधर, ३. स्व. गंगाराम मानन्धर, ४. स्व. दिब्यरत्न तुलाधर, ५. स्व. पुण्यरत्न तुलाधर, ६. स्व. बाबुरत्न स्थापित, ७. स्व. जीवरत्न स्थापित, ८. बलराम नकर्मि ।

वसपोल स्व. गुरु पं. वद्रीरत्न वज्राचार्यया निर्देशनय् न्ह्याःगु थ्व अद्वितिय श्री करुणामय

पूजा खलःया मू दुजः जुया बिज्याःम्ह स्व. जीवरत्न स्थापितं स्थापना कालंनिसें "बुद्ध पूजा" यायेत तःधंगु ग्वहालि याना बिज्याःगु जुल ।

पं. वद्री गुरूजुनिसें सकल मू दुजःपिं मदये धुंकूसां गुरुया शिष्य जुया बिज्याःम्ह श्री शान्तरत्न वज्राचार्य अले सकल मू दुजःपिनि कुलपुत्रपिन्सं अले सकल मू दुजःपिनि कुलपुत्रपिन्सं बुबापिनिगु कीर्तियात लुमंकाः थौंतक 'बुद्ध पूजा' न्ह्याका च्वंगु जुल ।

वर्तमान समयया करुणामय पूजा सेवा खलःया पूजा ब्यवस्थापन पात्र ब्यवस्थापन व अन्य ग्वहालि यानाः थौंतक तले याना बिज्याःपिं महानुभावपिं कथं दु–

१. श्री श्याम कुमार मानन्धर, २. श्री बाबुराजा चक्रधर, ३. श्री शारदामान नकर्मि, ४. दिलीप महर्जन, ५. श्री लोकरत्न वज्राचार्य, ६. बोधिराज शाक्य, ७. सुधन महर्जन, ८. उत्तमलाल श्रेष्ठ, ९. गंगा मानन्धर, १०. त्रिवेणीरत्न तुलाधर व अन्य यें, यल, ख्वप, थिमि सकल थाय् थासय् उपासक उपासिकापिनिगु ग्वहालिं श्री करुणामय पूजा सेवा खलः बांलाक न्ह्याना च्वंगु दु ।

थौं वय्कः २०७९ कार्तिक २८ गते दकिलाया पुण्ड तिथिसं सुखावती भुवनय् बास लायेमा धकाः कामाना याना च्वना । (सर्वमङ्गलम भवतु सर्वदा काले)

सुभम् ।

श्री करूणामय पूजा सेवा खलः

वि.सं. २०४२, यें नेपाः ।

■

गांगामय् मूर्तिदान
जीवरत्नया योगदान

सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षु
अभिलेख विशेषज्ञ, यँ

जीवरत्न स्थापितजुया मूर्तिदान बारे छुं खँ न्ह्यथने न्ह्यः बुद्धमूर्ति दानया पुलांगु ऐतिहासिकताया खँय् छुं भचा तये । बुद्धया जीवित कालय् बुद्धमूर्ति ब्वयेगु तयेगु चलन मदु । तयेगु चलन बुद्ध निर्वाण जुइ धुंकाः यक्व लिपा जक खनेदुगु खः । आःतले लुयाःवःकथं दक्के पुलांगु बुद्धमूर्ति भारतया इतिहासया कुषाणकालय् ई.सं. ७८-१०१ पाखे सम्राट कनिष्कया पालय्यागु लुयावःगु दु । थुम्ह सम्राटया पालय हे बुद्ध प्रतिमा दुगु सिक्का (coin) पिकयातःगु नं खनेदु । उबले पिदंगु सिक्काय् '**बोडो**' (बुद्ध), '**सकमनो बोडो**' (शाक्यमुनि बुद्ध), '**मेत्रगो बोडो**' (मैत्रेय बुद्ध) च्वयातःगु दु । कुषाण कालय् मथुरा व गान्धार धइगु नांजाःगु थासय् बुद्धयागु थीथी शैलीयागु बुद्धमूर्ति बने जूगु दसित नं लूगु दु ।

नेपाःया दक्के न्हापांगु थेरवादी विहार व थेरवादी विहारय् मूर्ति दान

नेपालय् बुद्धधर्मया विकासया क्रमय् थेरवाद बुद्धधर्मया पुनःजागरण जूगु खनेदुगु थ्यंमथ्यं ९० दँ दत । नेपालय् दक्के न्हापां स्वांयापुन्हि माने यायेगु चलन आनन्दकुटी विहार स्थापना मजूनिबलय् किमडोल विहारय् जुइगु खः । लिपा स्वयम्भू चैत्यया उत्तर-पूर्व पाखे छगू कुटी बने जुल । थुगु कुटीइ भन्तेपिं च्वना बिज्याइगु खःसां थन मूर्ति हे मतःनिगु जुयाच्वन । थन गुबलेनिसें मूर्ति तयेगु ज्या जुल ? धयागु खँ आनन्दकुटी विहारया दक्षिणय् दुरूल्वहंया मूर्ति दुथाय् अंगलय् च्वंगु ने.सं.१०६४ वि.सं.१९९९ यागु ल्वहंपौपाखें सीदया च्वंगु दु । थुगु ल्वहंपतिइ नेवा भाय् नेपाल लिपिं च्वयातःगु सारांसं थथे दु–

"बुद्ध सं. २४६३ नेपाल सं.१०६२ विक्रम सं. १९९९ आषादशुक्ल सुदि खुनुंनिस्यं भ्यारवादिउ चन्देमणि महाथविरया सिक्षे नेपायाम्ह भिक्षु धर्मालोक स्थविर श्री स्वयम्भु चैत्यया पश्चिम खण्ड गःचाके धर्मसाला (आनन्दकुटि) देक्यगु आरम्भ याना बिज्यात ॥ ने.सं. १०६२ चिल्ला २१ ॥ ३ स कुसि नगरे बिज्याम्ह पुज्य महास्थवीर उ.चन्द्रमणि नेपाले बिज्याना, आनन्दकुटि सो

बिज्यात भगवानया मुर्ति मदुगु खना वर्मा बिज्याकातम्ह दुरूलोहया बुद्धमूर्ति बीगु बचन बिया बिज्यास्येलि उक्त थासे द्येग देक्यगु ज्या आरम्भ जुल ।। नेस. १०६४ कछला थो १५ स कुसिनगर हया बिज्याम्ह बुद्धमुर्ति नेपालय आनन्दकुटी थ्यन ।। .... ।"

थ्व अभिलेख नेपाःया थेरवादी बुद्धधर्मया इतिहासयात बः बीगु दक्के न्हापांगु जक मखु थेरवादी बुद्धधर्मया थीथी पक्षया बारे उजागर याइगु छगू महत्त्वपूर्ण अभिलेख खः धाःसां ज्यू । थुगु अभिलेखया ब्यहोराय् उल्लेख जूकथं भिक्षु धर्मालोक स्थविरं स्वयम्भूया पश्चिम खण्डय् गःचाहिले थासय् धर्मसाला देयेकेगु शुरु याना बिज्यात धकाः च्वयातःगु दुसा थुगु हे अभिलेखकथं (दयेका च्वंगुया छुं ला लिपा) ने.सं. १०६२ चिल्ला स भिक्षु धर्मालोकया गुरु वर्मायाम्ह पूज्य महास्थविर उ.चन्द्रमणि नेपालय् आनन्दकुटी स्वः बिज्यात । वसपोल स्वःबिज्याबले थन भगवान बुद्धया मूर्ति मखनाः वर्मायागु दुरूल्वहंया बुद्धमूर्ति बीगु बचं बिया बिज्यानाः निदँति लिपा ने.स. १०६४ कछलाथ्वः १५ स थुगु विहारय् दुरु ल्वहंयागु बुद्धमूर्ति थ्यंकूगु खँ च्वयातःगु दु ।

नेपाःया थेरवादी विहार कथं निर्माण जूगु न्हापांगु विहार हे आनन्दकुटी विहार खः । तर नेपालया न्हापांगु थेरवादी विहार जुयाः नं तत्कालीन इलय् बुद्धमूर्ति तकं मदुगु दुःखद अवस्थाया थुगु अभिलेखय् चित्रित जुयाच्वंगु खनेदु । थुकथं अभिलेख प्रमाणकथं ने.स. १०६४ कछलाथ्वः १५ (वि.सं. २०००) नेपाःया थेरवादी विहारय् स्थापना याःगु बुद्धमूर्ति थ्व हे जुल ।

गांगांमय जीवरत्न नानीदेवी स्थापितया मूर्तिदानय् योगदान

नेपाःया इतिहासय् शुरु शुरुया पुलांगु थीथी थेरवादी विहारय् अप्वः यानाः वर्मा, थाइलायण्ड आदि विदेशं गुहालीकथं बुद्धमूर्ति वयाच्वंगु खनेदु । नेपाःया तत्कालीन इलय् बुद्ध बूगु देसय् हे थेरवादी विहारत मदुनिगु व नेपाःया भिक्षुपिं नं प्रायः विदेसय् हे ब्वना बिज्याःपिं जुयाः नेपाःया अवस्थायात विचाः यानाः थीथी बौद्ध देशपाखें मूर्ति व थीथी ग्वहालिया सद्भाव कायेत सहजता प्राप्त जूगु जुइमाः । नेपालय् बुद्धधर्म शिक्षाया प्रचारया लागि न्हू न्हूगु विहारत चायेकेमाःगु अति आवश्यक जुयाच्वंगु दु । थीथी थासय् बौद्ध शिक्षाया प्रचारं यानाः माग नं उलि हे जुयाच्वंगु दु । नेपालय् न्हू न्हूगु विहार स्थापना यायेत आः नं मू रूपं आर्थिक समस्यात दनि । विहारया लागि मूर्ति दान याइपिं नं म्हो जक खनेदु ।

थुजागु अवस्थाय् आनन्द कुटीइ जूगु दक्के न्हापांगु बुद्धमूर्ति दानया घटनाया ३४ दँ लिपा वि.सं. २०६६ जेष्ठ २ गते निसें नेपाःया दुर्गम थाय् जिल्लाया गांगामय् जीवरत्न नानीदेवीं बुद्ध मूर्तिया आवश्यक जुयाच्वंगु थासं आधिकारिक रूपं गनं गनं विहार, गुम्बा आदि थासय् निवेदन माग वल अन अन बुद्ध मूर्ति दयेकाः दान यायेगु ज्या न्ह्याकादीगु खः ।

जिपिं ज्ञानमाला स्वयम्भू आदि थासय् न्हिं न्हिं धया थें नापलायेगु ज्या जुया च्वनीगु खः, छन्हुः खँया सिलसिलय् जीवरत्नदाइ नं आः बुद्धमूर्ति दान यायेगु ज्या न्ह्याके त्यनागु दु

धकाः नुगःखँ कनादिल । जीवदाइया बुद्ध मूर्ति दान यायेगु अभियानया खँ न्यनाः उबले जितः लसता वःगु उलि थुलि हे मदु । जिं धयाः– " जीवदाइ छिं आः गुगु गुलुपाः दान याना वयाच्वंगु दु वसिबें नं बुद्ध मूर्तिया दान अभियान हे जितः दक्के बांलाः ताल" धकाः थःगु बिचाः तयागु खः । बुद्धमूर्तिं मदयेकं विहार जुइमखु । विहार धयागु बुद्धशिक्षा बीगु थाय् नं खः, थुकिया अप्वः महत्त्व दुगु खः । अकिं जीवरत्नया मूर्तिदानया खँय् गुलि गन जुल अध्ययन यायेत गुहालि जुइ ला धयागु आसां मूर्तिदान धलः स्वयाः विश्लेषन यानाः स्वयेत गुगु जिल्लाय् गुलि दान याना दिल छकः स्वये ।

स्वनिगलं पिने जिल्लाय् दान यानादीगु थाय् :

धादिङय् ५ गू, नुवाकोटय् ५ गू, रुपनदेहीलय् ४ गू, बन्दीपुरय् १ गू, रसुवाय् १ ग, बाँकेय् २ गू, दाङ्गय्-२ गू, कैलालीइ १ गू, सूर्खेतय् १ गू, स्याङजाय् १ गू, गुल्मीइ १ गू, सिन्धुलपाल्चोकय् १ गू, नारायणघाटय् १ गू ।

स्वनिगःया गांगामय् दान यानादीगु थाय्

यलय् : धापाखेल बुद्ध विहारय् १ गू, बौद्धजन विहारया जेष्ठ नागरिकपिनिगु लागी १, गू, सखन गुम्बा, मानिखेलय् १ गू, नेपाल मगर बौद्ध समाजय् १ गू, दाप्च्यो गुम्बा, चिहान डाँडाय् १ गू ,ग्याल्बा छ्योइलिङ गुम्बा, नल्लुइ १ गू, माझखण्ढ विहार, इकुडोल ।

यँय् : शाक्यमुनि कीर्ति विहार, सतुंगलय् १ गू । मगधबुद्ध विहार, कागेश्वरीइ १ गू । आनन्दकुटी विद्या, भिक्षु अर्मृतानन्द पब्लिक एजुकेसन ट्रष्टय् १ गू ।

ख्वपय् : ख्वपया बृदाश्रमय् १, गरूडकुण्डल सुधार समित, तौलाछय् १ गू ।

च्वय् बियागु गुलुपाः दान धलःया अध्ययन यायेबले सीदु । नेपाःया विहार, गुम्बा, संघसंस्थाय् जीवरत्न नानीदेवीं सश्रद्धा यानादीगु बुद्धमूर्ति दानया ज्यां गुलि महत्त्वपूर्ण्ण म्हितल धइगु । आः थन बुद्धमूर्ति दान काःगु विहार गुम्बा आदी संस्थापाखें सुभाय्पौ, हनापौ आदी लःल्हाना तःगुली जीवरत्न नानीदेवीयात छु धयातल ? छुं भचा खँत ल्ययाः न्ह्यब्वया च्वना ।

१) बौद्धजन विहार, सुनाकुथि, यलं भिंतुना ब्यूगु : व विहारया कचा संस्था "**जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा**"**य्** बुराबरिपिं मुनाः न्हियान्हिथं न्हापा व आः जुयाच्वंगु थःथगु सुख दुःखया अनुभव, एक आपसय् थःथःगु मनया दुघाः पलख जूसां ल्वमंका च्वनादीपिं, आजु अजिपिन्त बुद्ध शिक्षाया अमर, सत्य, शीतल वचन श्रवण, अनुशरण यायां बाँकि दनिगु जीवन धन्य यायेत, बुद्धमूर्ति प्रदान यानादीम्ह छि जीवरत्न नानीदेवी सहीत सकल परिवारपिनि कुशल मंगल कामना यानागु जुल ।

२) श्री गरूड कुडल सुधार समिति, भक्तपुरपाखें ब्यक्त : तपाई दाता जीवरत्न तथा तपाईको श्रीमती नानीदेवी स्थापितज्यूको आफ्नै स्वआर्जनबाट पवित्र बुद्धमूर्ति निमार्ण गरी विभिन्न गाउँ ठाउँहरूमा स्थापना गर्नु भएका कार्य, अति

प्रशंसा गर्न लायक, अतुलनीय काम हो । थेरवाद बौद्ध दायक केन्द्रीय परिषद्को आह्वानमा यस संस्थालाई लोकहितार्थ स्थापना गर्न एक बुद्धमूर्ति प्रदान गर्नु भएकोमा... अनुग्रहीत छौं ।

३) शान्ति स्तुप बुद्ध विहार, तानसेनपाखें : समाजको सुदृढीकरणमा समाज सेवाकार्य शुरु आफूबाट गर्नुपर्दछ भन्दै अर्पण गर्नु भएका समाजसेवी आदरणीय गुलुपाः तथा बुद्ध मूर्तिदाता श्री जीवरत्न स्थापितज्यू तपाईले ... प्रदान गर्नु भएकोमा कदर गर्दछु ....

४) पेमा खास्योरलिङ्ग गुम्बा, नुवाकोट : लोभ र मोहको त्याग गरी अर्हत हुने कामना गनुपर्छ, जो लोभ, राग, मोह नभएका निर्लोभी, वैरागी दानवीरले मात्र गर्नसक्छ भन्ने बुद्धको र उनको उद्रबोधनको सारलाई मध्यनजर गरी आफ्नो प्रयास अनुसार बुद्धको कलात्मक मूर्तिहरू विभिन्न जिल्लाका गुम्वा र विहारहरूमा दान दिंदै आउनु भएका दानबीर ... उपासक जीवरत्न तथा नानीदेवी स्थापितज्यूबाट ... बुद्धमूर्ति प्रदान गरी योगदान पुऱ्याउनु भएकोमा ... शुभकामना ...

५) डुप्च्यो गुम्बा, कोन्ज्योसोम चिहानडांडा, ल.पु. : आदरणीय.. जीवरत्न स्थापितज्यूबाट.. कलात्मक बुद्धमूर्ति प्रदान गर्नु भै बौद्ध सांस्कृतिक सम्पदा र संस्कृतिलाई संरक्षण गर्न महत्त्वपूर्ण योगदान गर्नुभएको.. छ ।

६) ग्याल्वा छोइलीड गुम्बा, गा.प., नल्लु ल.पु. ? बुद्धधर्मको सेवा गर्दे बुद्धप्रतिमा नभएको ठाउँमा बुद्धप्रतिमा प्रदान गरी श्रद्धालु बौद्धभक्तजनहरूमा बुद्धपूजा गर्ने ईच्छालाई निरन्तरता दिने क्रममा बुद्धमूर्ति प्रदान गर्नु भएकोमा ... कृतज्ञ छौं ।

मूर्तिदान अभियान शुरूवातया न्ह्यैपुगु घटना

थुगु घटना जीवरत्नया काय्भाजु सुरेन्द्ररत्न स्थापितं न्ह्यथनादीकथं थथे दु– छकः छगू विहारया सभा जुयाच्वंबले छम्ह धर्मपासां 'वय्कः हे खः गुलुपाःरत्न धाःम्ह' धकाः म्हसीके बिल । अन मेम्ह उपासक नेपाःया दुर्गम क्षेत्रयाम्ह खनी । वय्कलं धयादिल– "काठमाडौं दुने यक्व दानपूण्यया ज्या जुयाच्वंगु खनेदु, जिमिगु गामय् छुं हे मदु, दान याइपिं नं मदु । जिमिगु गामय् चिकीधंगु भ्वंया बुद्धचित्र तयाः बुद्ध प्रार्थना यानाच्वना । जिमिगु गांगामय् नं मूर्ति छगू दःसा जिउ" धकाः इनाप यानादिल । वय्कःया थ्व विचाः व इनापया प्रभावं यानाः जीवरत्न स्थापितया गांगामय् मूर्तिदान यायेगु नुगः क्वसाल, दान यायेगु अभियान शुरु जुल ।

लिसा खँ :

थुकथं नेपाया परिस्थितिइ वातावरण व ईया माग कथं नेपाःया दुर्गम गां गामय् विहार गुम्बा व बौद्ध संघ संस्थाय् जीवरत्न नानीदेवीपिनिगु बुद्धमूर्तिया दान ईब्यः ल्वय्क महत्त्वपूर्णगु ज्या जूगु दु । नेपालय् मूर्तिदानया इतिहासय् जीवरत्न नानीदेवीया बौद्धमूर्ति दानया अभियानयात बांलाक्क उल्लेख जुयाः पिहां वइतिनि, वय्कःपिं सदां अमर जुयाच्वनी ।

■

दान चर्याया छगू नमूना
जीवरत्न स्थापितया गुलुपाः व बुद्ध मूर्ति

डा. केशवमान शाक्य

गुलुपाः व बुद्ध मूर्ति दान

जीवरत्न स्थापित– छम्ह नेपाःमि, छम्ह नेवाः, छम्ह उराय्, छम्ह बौद्ध । थाय्मदु त्वाः प्यंगः थां ओलाछैंय् बूम्ह । ल्याय्म्हया बैंसय् तिरी मय्जु लिसे सुखि व सम्पन्न जीवन हनाच्वंगु इलय् आकाझाकां सगोल जुयाच्वंगु कुलछैं मिंनयाः बेघरबार जुल । तर हरेस मनसे मेहनत यानाः धेबा कमे यायेगुली थःत पात । बरु धेबा कमे यानाः छैं दनाः थःगु ब्यवस्था याये मफुतले गनं मवनेगु संकल्प यात । याकनं हे संकल्प पूवंकाः छैं न्यानाः स्वाभिमान धस्वाकाः पुरुसार्थ सिद्ध यात । लिपा बागबजार व पुतली सतकय् नं छैं न्यानाः जीवरत्न साहु कथं नेवाः समाजय् प्रतिस्थित ब्यक्तित्व जुयाः धस्वात ।

जीवरत्न स्थापित– छम्ह स्वाभिमान, समाजय् छुं विशिष्ट कीर्ति तया थकेमाः धैगु मान्यतां उत्प्रेरित, धर्मय् नं ल्वःगु कर्मय् नं ल्वःगु, दक्वस्यां श्रद्धा भावं स्वइगु अर्थ दुगु दान चर्या यायेगु श्रृजनात छु जुइफु धकाः मनय् वात्तु वाल, धर्म पासापिंके सहलह ब्याकल । बौद्ध विहारय् व बौद्ध संस्थाय् खनेदइ कथं ब्बयाः दान पात्रया उदेश्य पूवनीगु स्वफा जाकि तक्क न्ह्यंगु गुलुपाः दान बीगु योजना ग्वल । २०५१ सालय् न्ह्यज्याकूगु गुलुपाः दान थःगु जीवन परित्याग याये धुंकाः तक्क ९० गः थ्यंगु प्रतिवेदन चूलाःगु दु । थुपिं गुलुपाःतसें स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन निसें कयाः स्वनिगः व नेपाःया मूलगु थेरवादी विहारत; लुम्बिनी चाइनिज, बर्मी, जापानी, महाबोधि, धर्मोदय, जर्मनी, थाईलैण्ड, कोरियन, भियतनामी, श्रीलंकाया विहारत व विदेशय् थाईलैण्ड, बर्मा, श्रीलंका, दक्षिण कोरिया, जापान, मलेशिया, अमेरिकाया महत्त्वपूर्ण बुद्ध विहारय् थ्यंगु दु । नापं थेरवादी विहारय् ब्बयातइम्ह निर्जिव शाक्यमुनि बुद्धया मूर्ति न्ह्यःने तयेत जक मखु, म्वानाच्वंपिं नेपाःया वज्रसत्वपिं १०८ वज्राचार्यपिन्त नं बःचा ग्वःगु सिजःया गुलुपाः दान ब्यूगु दु ।

जीवरत्न स्थापित– दानया ज्याय् नं अभिवृद्धि याइम्ह, गुलुपाः दान बियाः दान चित्त झन बढे जुल । स्वनिगलं पिने, अझ नेपाःया ताताःपाःगु जिल्लाय् मगर, तामांग, गुरुंग, थारुत

नं बुद्धधर्मया अभिवृद्धिइ अग्रसर जुयावल; बुद्ध विहार व गुम्बात दयेका हल । तर उमिके ब्वये खने दयेक बुद्धया मूर्ति मदु । गामय् ततःग्वःगु सिजःया कलात्मक गुलुपाःया प्रायोजन व शोभा पाय्छि मजू । जीवरत्नं आः ब्वये खने दइकथं व सहज कथं दयेके फइगु बुद्ध मूर्तिया अन्वेषण यात । मामां सेरामिक्सया ३ फीट तःजाःम्ह बुद्ध मूर्तियात रंगं छाय्पियाः दान बीगु क्वःछित । ललितपुर, भक्तपुर, सुर्खेत, कैलाली, पोखरा, रुपन्देही, धादिंग, तनहुं, गुल्मि, दांग, नुवाकोट, रसुवा, बाँके, सिन्धुपाल्चोक यानाः विभिन्न जिल्लाय् ४३ गु बुद्ध मूर्तित दान बी धुंकूगु दु ।

गुलुपाः व बुद्ध मूर्तिया विशेषता

दान ब्यूगु गुलुपाः व बुद्ध मूर्तित सामान्य गुलुपाः व बुद्ध मूर्ति मखु । नेपाःया विशिष्ट मौलिक कला व प्रविधि खः । थुपिं बस्तुत न्ह्याथाय् बजारय् नं दइगु सामान थें मखु । थुपिं बस्तुत दयेकेत कलाकारत मालेगु व ल्ययेगुली यक्व दिल, दिमाग व अर्थ खर्च जुल । आपालं धर्म पासापिं व सम्बन्धित विशेषज्ञत लिसे सरसल्लाह व प्रयोगत जुल । गुलुपाः दयेकूम्ह यल हौगःया संजय ताम्राकार व कलात्मक बुत्ता कियाः लुं स्यूम्ह ओकु बहाःया ज्ञानेन्द्र शाक्यपिं खः । अथे हे बुद्ध मूर्तियात सेरामिक्सय् ढाले याये्गु व कलात्मक उत्कृष्टतां जायेकेगुली थिमिया कुम्हाः कलाकारत प्रशंसाया पात्र खः ।

गुलुपाः व बुद्ध मूर्ति नितां नेपाःया मौलिक कलां जाज्वल्य जू । गुलुपातय् दान बीगु थाय्या विशिष्टता स्वयाः थीथी बुत्ता कियातःगु दु । बुद्ध मूर्ति नं नेपाःया चां हे दयेकूगु खःसा कला नं नेपाःया मौलिकतां भय्ब्यू । देश विदेश तक्कं थ्यनाच्वंगु गुलुपातं नेपाःया कला व प्रविधिया परिचय व सौन्दर्ययात ब्वयाब्यूगु दु ।

धम्मदानया न्हूगु प्रयोग

गुलुपाः मेगु गुगुं नं धर्मय् मछ्यःगु भगवान बुद्धं प्रयोग याःगु दानपात्र खः । थ्व पात्रयात पिण्डपात्र वा भिक्षापात्र नं धाइ । पिण्ड धैगु नयेगु जा खःसा थुकियात भिक्षा नं धाइ । भिक्षा दान कायेगु बुद्धधर्मया विशेषता खः । भिक्षा कयाः जीवन निर्वाह याइपिं जूगुलिं बुद्धया शिष्यपिनित भिक्षु भिक्षुणी धाइगु । भिक्षा काःवनीबलय् बूगु हे जा कँ तरकारी बीगुलिं ग्वल्लाःगु थल थें च्वंगुलिं गोलपात्र धाःगु खः, लिपा नेवाः भाषं गुलुपाः धयायन । नेपालय् जातभातया सामाजिक ब्यवस्था दयेधुंकाः बूगु जा कँ तरकारी मबिसे कचिगु जाकि दान बीगु जुल । लिपा जुजुं धेबा दान बीगु जुल । थौंकन्हय् गुलुपातय् जाकि वा धेबा दान बीगु चलन दत । भिक्षुपिनिगु संख्या नं तसकं कम । उकिं भन्ते गुरुमांपिंत गुलिस्यां छेँय् हे भोजन सःताः पाठ याकी सा गुलिं विहारय् वनाः भोजन याकः वनी । गुलिस्यां भोजन याकेगु ह्वताः चूमलाःपिनि भन्ते गुरुमांपिन्त धेबा हे दान बी । थौंकन्हय् धेबा दान बीगु चलन हे ब्यापक जुइ धुंकल । हिन्दूतय् देगलय् वनाः द्यःयात धेबा छाइ । अःपु । थुकिया हे प्रभावं विहारय् वइपिन्सं भन्ते गुरुमापिंत धेबा दान बीया नापं

भगवान द्यःयात नं धेबा छाइ । भगवान द्यःयात छाइगु धेबा तितर बितर मजुइकेत जीवरत्नया गुलुपाःया प्रयोग जूगु दु । थ्व गुलुपातय् प्राप्त जुइगु दान विहारया आवश्यक ज्याय् छ्यलीगु खः, भन्ते गुरुमांपिसं काइमखु ।

बुद्ध मूर्तिया दानं धाःसा तापाः तापाःगु गामय् नं चिचीधंसां विहार गुम्बा दयेकेत तिबः जूवंगु दु । बुद्ध धर्म न्यंकेत बुद्ध मूर्ति दानं आधार स्वनाब्यू । थुखतं नेपालय् बुद्धधर्म न्यंकेगु व विहारय् छुं भचा सां आर्थिक संकलन यायेगु ज्या सुथां लाःगु दु । थ्व धम्म दानया छगू न्हूगु आयाम जूगु दु । जीवरत्नं गुलुपाः व बुद्ध मूर्ति दान यायेगु ज्या याःबलय् थुकिया लिच्वः विशिष्ट कथंया धम्मदान जूवंगु बारे स्पष्ट चेतना मदु जुइ ।

ताइवानय् ६० दँ ति न्ह्यः चु चि बौद्ध फाउण्डेशनं ज्या याःबलय् पंत्वाःया थल दयेकाः लँय् लँय् चन्दा फ्वंगु खः । थौंतक्क थ्व विधि निरन्तर न्ह्याका च्वंगु दनि । थौं वयाः चु चि फाउण्डेशन विश्वया छगू तःधंगु बौद्ध कल्याण संस्था खः । चु चिया ज्यायात विश्वय् बुद्ध धर्मया आधुनिक अभियान इन्गेज्द बुद्धिजम धाइ । नेपालय् नं भुखाय् ब्वःबलय्, खुसि बाः वःबलय् ततःधंगु देशं स्वयाः नं अप्वः ग्वहालि यात । ताइवानय् ततःधंगु अस्पताल व विश्व विद्यालय नं थुकिं हे चले यानाच्वंगु दु । जीवरत्न दिवंगत जुइ धुंकल । वय्कलं न्ह्याकूगु गुलुपाः व बुद्ध मूर्ति दानयात चु चि बौद्ध फाउण्डेशनया अनुभव छ्यलाः धम्मदानया न्हूगु प्रयोग याःवनेफु ।

जीवरत्न : छम्ह सफल अभियन्ता

- कोण्डन्य
- सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षु

सफूया प्रकाशक व गुलपाःदाता जीवरत्न स्थापितया शुरूया जीवनकालय् थःगु कूलछेँ छकूचा हे मल्यंक मिं नःबलय् सामाजिक, आर्थिकरूपं संकटग्रस्त जुयाः थःगु जीवनया नांचा सुथां लाकेत तःधंगु जीवन-संघर्ष यायां थौं देशविदेशया विहारय् सिजःया तग्वःगु गुलुपाः दान यायां वनेत सफल जुयादीगु खः । थःपिनिगु परम्परागत सिँयागु ज्यां निसें थीथी ज्या यानाः दुःखं मुंकूगु थःगु कमाइया छुं भाग धर्मय् फ्यायेगु कुतः तसकं बांलाःगु ज्या खः । धर्म थीर यायेगु व समाजय् शान्ति स्थापना यायेत दानया तःधंगु महत्त्व दु । थीथी बौद्ध संघ संस्थाय् आवद्ध जुयाः गच्छेकथं सौजन्य जुयाः ग्वहालि यायेगुया लिसें थःगु छेँय् धार्मिक कार्यक्रम यानाः दान दक्षिणा भोजन दान इत्यादि धार्मिक ज्यां बौद्धख्यःयात तीबः जूगु ज्या जुया च्वंगुलिं धनद्रब्य दःसां धर्मय् चिउताः मदुपिनि न्ह्यःने छगू दसु जुयाब्यूगु दु धायेमाः गुलुपाः दाता ।

बौद्धख्यलय् वय्कःया नां मस्यूसां गुलुपाः दाताकथं सकसिन म्हस्यू । सुनानं मयाःनिगु ज्या यायेबलय् सकसियां ध्यान आकृष्ट जुइगु स्वाभाविक खः । वय्कःया ज्या धयागु सुनानं मयाःनिगु कथंया गुलुपाः दान जूगुलि हे "गुलुपाः दान यायेगु अभियानरूपी छगू न्हूगु कथंया परम्परा न्ह्याकादीम्ह ...।" "गुलुपाःया मू थूम्ह ब्यक्ति" धकाः संज्ञा बिसें लेख च्वःपिं नं दु।

थुकथं देश-विदेशया बौद्ध संघ संस्थाय् गुलुपाः दान यानाः गुलुपाः दाताया नामं छगू अलग्ग हे ब्यक्तित्व स्थापना यानादीम्ह बिस्कंया छम्ह ब्यक्तित्व खः जीवरत्न स्थापित । गुलुपाः दानया निरन्तरता व गुलुपाःया क्रियाकलापं यानाः गुलुपाःया छम्ह प्रेमी, गुलुपाः साधकया रूपय् सकसिनं खनाच्वंगु दु ।

चांन्हिं नःसां, त्वंसां, द्यंसां गुलुपाः दान यायेगु मतिइ तयाच्वनीगु, थःपिंसं दान यानागु गुलुपाःयात विचाः याः मयाः, गुलुपातय् द्यछाइगु अन्न इत्यादियात हन्ताः मयासे, छ्यः मछ्यः समेत चिन्ता याइपिं, सिजःया तग्वःगु गुलुपाः ८० गः दान यानादीपिं मेपि खने मदुनि । अतः वय्कः गुलुपाः दान यायेगु ज्याय् विशेष ध्यान दुम्ह खः धायेछि । थुकथं जीवरत्नं गुलुपातय् जक ध्यान तइम्ह जूगुलिं वय्कःयात **गुलुपारत्न** नामं च्वछाये धुंकूगु जुल । *(गुलुपाः म्ये सफू, पौल्याः २)* । नेपालय् सम्वत् १३ स विग्रहपाल जुजुया पालय्

न्ह्याथाय् वंसां च्वंसां पिण्डपात्र जक धारण याना जुइम्ह श्री ज्ञान शाक्यभिक्षु छम्ह दुगु जुयाच्वन । न्ह्याब्लें गुलुपाः जक ज्वना च्वनीम्ह जुयाः वसपोलयात “पैण्डपातिक भिक्षु” धाइगु उपाधि बियातःगु खँ थनथाय् छकः लुमंकेबहः जू ।

जीवरत्नजुं यानादीगु गुलुपाः दानं यानाः बौद्ध संस्थाय् गुलुपाःया महत्त्वपूर्ण स्थान जूवंगु खँ दान काःगु थीथी सम्बन्धित विहार वा संस्थापाखें प्वंकातःगु अभिव्यक्तिं प्रष्ट जुयाच्वंगु दु । अथे खःसां गुलुपाः दान थज्याःगु बांलाःगु ज्यात स्वये मयःपिं, कुंखिनीपिं नं दइगु स्वाभाविक । गुलुपाःरत्न उपासकयात थुकिं अझ सचेत व सतर्क जुइत मार्गनिर्देशन जुइ ।

जीवरत्नजया गुलुपाः दान धात्थें दान खः ला वा प्रचारवादी जक खः ? धकाः पत्रिकाय् च्वयाहःबलय् , “गुलुपाः दान यानाः जिं तामसि धर्म याये त्यनागु मखु । जिगु दोष सुनानं क्यना ब्यूसा सुधार नं याये, न्हूगु लँपू क्यनाबीपिन्त सुभाय् दु” धकाः धयादीगु खः । अथे हे छगू निगू पत्रिकाय् प्रुफ द्वंकाः खः वा नियतपूर्वक खः अजीवरत्न धकाः छापे यानाहःगु घटना नं जुल सा गुलिसिन ख्याःथें नीथें आलोचना यानाः न्ववायेगु नं यानाच्वंगुयात स्वयेबलय् जीवरत्नजुया कृति गुलिंसिगु मिखाय् धात्थें अजीव थें हे जुयाच्वंग खनेदु । थःत कुखिनीगुयात कयाः जीवरत्नजु धाःसा गुबलें निराश चाःगु खनेमदु । थ्व वय्कःया गुलुपाःप्रति दुगु अधिष्ठानया हे छगू दसू खः । थःम्हं खोजे यायेगु जीवन अभियान सफल यायेत थजाःगु अधिष्ठानया बल मदयेक मगाः । थजाःगु अधिष्ठानया दसूयात सकसिनं नाला काये बहःजू ।

न्ह्याथेसां गुलुपाः दाताकथं छिनाच्वंगु निरन्तर पलाः, गुलुपाः व गुलुपाः दानया नं प्रचार याइम्ह, थःगु मनं खंथाय् जक दान याइम्ह ज्वःमदुम्ह ब्यक्ति जूगुलिं गुलिसितं अजीवथें खनेदुगु नं खयेफुसा, बुद्धधर्म व संघय् विश्वास व श्रद्धादुम्ह जीवरत्नजुं सुनानं मयाःनिगु तरिका अप्ने यानाः देश विदेशय् गुलुपाःया प्रचार जुइकथं बुद्ध शासनयात थीर जुइत ग्वहालि जुइगु गुगु न्हूगु ज्याया थालनी यात व प्रशंसा याये बहःजू । बौद्ध ख्यलय् गुलुपाः दाताया विशेष म्हसीकाकथं जीवरत्न स्थापितया नां व कीर्ति ल्यना च्वनीगु खँय् शंका मदु ।

(गुलुपाः सफू ल्याः स्वंगूगु २०७१ सम्पादकीयया छुं अंश थन न्ह्यब्वयागु जुल ।– सं.)

■

थुगु प्रणिधिपूर्ण महाविहारय् गुलपाः दान बियादीम्ह जीवरत्न स्थापित नां अनुसारं ज्या नं बांलाक याना यंका च्वनादीम्ह खः । मनू जुया म्वायेगु छगू तःधंगु दुर्लभ धइगु थुइकाः मनूष्य जीवन व्यर्थय् वांमछ्वसे उपयोगु यानाः दियाच्वंम्ह खः ।

सुखभन्ते
प्रणिधिपूर्ण महाविहार, बलम्बु

भाजु/मयजु जीवरत्न स्थापितपाखें लःल्हानादीगु गुलुपाःया धलः

सिजःयागु कलात्मक गुल्पाः १४"×१४" ब्यायागु १३ किलोग्राम जाकि न्ह्यंगु थीथी विहार व बौद्ध संघ संस्थाय् लःल्हानादीगु धलः थथे दु–

ल्याः	विहारया नां	थाय्	तिथि/मिति
०.	स्वयम्भू महाचैत्य, अमिताभ	स्वयम्भू	
१.	ज्ञानमाला भजन खलः, स्वयम्भू	थःगु छेँसं	२०५१ माघ ७
२.	धर्मकीर्ति विहार, श्रीघः, नःघः	थःगु छेँसं	२०५३ भाद्र २९
३.	विश्व बौद्ध संघ, (गौतमी विहार)	लुम्विनी	२०५४ माघ २८
४.	श्रीघः विहार, नःघः	थःगु छेँसं	२०५५ फागुन ९
५.	नगर मण्डप श्री कीर्ति विहार, किपू	थःगु छेँसं	२०५६ पुष २९
६.	विश्व शान्ति विहार, न्हू बानेश्वर	थःगु छेँसं	२०५६ पुष २९
७.	शाक्य सिंह विहार, तःननि, यल	थःगु छेँसं	२०५६ पुष २८
८.	विश्व बौद्ध ध्यान केन्द्र, शंखमूल	थःगु छेँसं	२०५६ पुष २८
९.	लुम्विनी राजकीय बुद्ध विहार	लुम्विनी	२०५७ पुष २२
१०.	आनन्दकुटी विहार, स्वयम्भू, यैं	थःगु छेँसं	२०५७ पुष १९
११.	गण महाविहार, गण बहाः, यैं	थःगु छेँसं	२०५७ पुष १९
१२.	सुमङ्गल विहार, लुँखुसि, यल	थःगु छेँसं	२०५७ पुष १९
१३.	जितवन बुद्ध विहार, थानकोट, यैं	थःगु छेँसं	२०५७ पुष १९
१४.	मछिन्द्र भजन मण्डल, जनबहाः, यैं	थःगु छेँसं	२०५९ पुष ४
१५.	बुद्ध विहार, भृकुटी मण्डप, यैं	बुद्ध विहार	२०५९ कार्तिक २
१६.	छोङ्ग्यु (चाइनिज) बुद्धिष्ट मोनाष्ट्रिजय् शाक्यमुनि बुद्धया ल्हातय् वहः व लुं सियातःगु गुलुपाः तःगु	लुम्बिनी	२०५९ माघ ४
१७.	छोङ्ग्यु (चाईनिज) बुद्धिष्ट मोनाष्ट्रिज	लुम्बिनी	२०५९ माघ ४
१८.	म्यानमार (वर्मीज) गोल्डेन टेम्पल मोनाष्ट्रीज	लुम्बिनी	२०५९ माघ ४
१९.	निप्पोनजन म्ह्योहोजी जापानीज पिस पेगोडा मोनाष्ट्री	लुम्बिनी	२०५९ माघ ४

२०.	महाबोधि सोसाइटी (इण्डियन मोनष्ट्री)	लुम्बिनी	२०५९ माघ ४
२१.	बुद्ध विहार, धरान ज्ञानमाला	धरान	२०५९ पौष २६
२२.	पद्म सुगन्ध विहार, मजिपाः, यैं	कथिन दानया इलय्	२०६० कार्तिक १४
२३.	पाटी विहार, मध्यपुर थिमि	कथिन दानया इलय्	२०६० कार्तिक ४
२४.	सुलक्षण कीर्ति विहार, चोभाः	परित्राण	२०६० श्रावण ३
२५.	यम्पि महाविहार, ईबही, यल	कथिन दानया इलय्	२०६० कार्तिक २२
२६.	प्रनिधिपूर्ण महाविहार, बलम्बु, यैं	कथिन दानया इलय्	२०६० आश्विन २५
२७.	कर्मराज बौद्ध गुम्बा, यैं	स्वयम्भू गुम्बा	२०६० कार्तिक १४
२८.	दोनक छोइलिङ्ग देवा धर्म वल्ड गुम्बा	स्वयम्भू गुम्बा	२०६० कार्तिक २२
२९.	चारुमति बुद्ध विहार, चाबही	कथिन दानया इलय्	२०६० फागुन १९
३०.	लुम्बिनी मायादेवी मन्दिर, लुम्बिनी	कथिन दानया इलय्	२०६० फागुण १९
३१.	बोधिचर्या विहार, बनेपा	कथिन दानया इलय्	२०६१ कार्तिक ३
३२.	सिद्धिमंगल विहार, थसि, यल	कथिन दानया इलय्	२०६१ माघ ६
३३.	धर्मशीला बुद्ध विहार, नदीपुर, पोखरा	कथिन दानया इलय्	२०६१ माघ ५
३४.	मुनि विहार, ख्वप	कथिन दानया इलय्	२०६१ कार्तिक २५
३५.	मणिमण्डप विहार, पतक्व, यल	कथिन दानया इलय्	२०६१ कार्तिक १५
३६.	विश्व शान्ति धर्मकीर्ति विहार, यैं	बसुन्धरा विहार	२०६१ माघ १५
३७.	निर्वाण मूर्ति अनागारिकर्म, किमद्वः, यैं	किमद्वल विहार	२०६१ माघ २५
३८.	वर्ल्ड बुद्धिष्ट संघ युथ काउन्सील सिल्हेन ह्याम ताइवान	तपस्वी भन्तेपाखें	२०६४ माघ १५
३९.	द्वबगण छोइग, नःघः	थःगु छेँसं	२०६२ जेठ ९
४०.	भेलुभर्णम विहार, थेचो,	थेचो	२०६२ श्रावण २२
	थेचो टेम्पल इनेग्रुएसन	पाटन	
४१.	धर्मोदय विहार (नेपाल)	लुम्बिनी	२०६६ पुष १
४२.	लोटस स्तुपा अफ फाउण्डेशन ड्युस्सेल्डोर्फ जर्मनी	लुम्बिनी	२०६२ माघ २२
४३.	रोयल थाई मोनष्ट्री, थाइल्याण्ड	लुम्बिनी	२०६२ माघ २२
४४.	कोरियन टेम्पल (साउथ कोरिया)	लुम्बिनी	२०६२ पुस १
४५.	भियतनाम टेम्पल (भियतनाम)	लुम्बिनी	२०६६ पुस १
४६.	श्रीलंका विहार	लुम्बिनी	२०६२ माघ २२
४७.	मनाङ सेवा समाज स्तुपा (नेपाल)	लुम्बिनी	२०६२ माघ २२
४८.	नगदेश बुद्ध विहार, मध्यपुर थिमि, नगदेश	नगदेश	२०६२ माघ २२
४९.	कुशी नगर परिनिर्वाण स्थल, भारत	भारत, कुशी नगर	२०६३ पुष २६

५०.	बोद्धगया (बुद्धहुड प्राप्ति स्थान), भारत	बोद्धगया	२०६३ पुष २७
५१.	सारनाथ, बनारस, भारत	सारना, धर्मदेशना इलय्	२०६३ पुष २९
५२.	मैत्री बोद्धिसत्व, जमःबहाः, जमल	जमः	२०६३ आश्विन १४
५३.	कपन मोनष्ट्री, कपन गुम्बा	कपन गुम्बा	२०६४ असार १२
५४.	आनन्द विहार, टुँडिखेल, तानसेन पाल्पा	शान्तिपद यात्राया इलय्	२०६३ चैत्र १४
५५.	सुगतपुर विहार, त्रिशुलि	कथिन दानया इलय्	२०६३ कार्तिक १४
५६.	पद्मचैत्य विहार, बुटवल	शान्ति पदयात्राया इलय्	२०६३ चैत्र १७
५७.	पुगताभूमि जितवन विहार, भैरहवा	शान्ति पदयात्राया इलय्	२०६३ चैत्र १७
५८.	त्रिरत्न कीर्ति विहार, गुतँपौ, किपू	महापरित्राणया इलय्	२०६३ माघ १४
५९.	अमरापुर बुद्ध विहार, बुंगमति	बुंगमति	२०६३ चैत्र २८
६०.	धम्मावास विहार, खुसिबुँ, येँ	ज्याःपुन्हिया इलय्	२०६४ असार १४
६१.	संघाराम विहार, धल्को, येँ	कथिनदान उत्सव	२०६४ कार्तिक ३०
६२.	आनन्द भूवन विहार, बुरांख्यः, येँ	बौद्ध महोत्सव	२०६४ कार्तिक १८
६३.	बुद्धज्ञान विहार, सुनाकोथि		२०६४ श्रावण ५
६४.	वत शाकेत विहार गोल्डेन माउन्ट बिकेके, थाइल्याण्ड	धम्मपाल भन्तेपाखें	२०६४ जेठ १०
६५.	बर्मा-नेपाल विहार, म्यानमार रङगुण	धम्मावति गुरुमांपाखें	२०६४ माघ १
६६.	श्रीलंका एम्वेशी एएमबी. एच. ई. एस. नकान्डला	एम्वेशी एएमबी. एच. ई. एस. नकान्डला	२०६५ जेठ, वैशाख पुन्हि
६७.	श्रीघः ज्ञानमाला भजन खलः, येँ	श्रीघः, नःघः	२०६४ माघ १६
६८.	फ्रान्गु थासा छोइलिङ्ग बुद्ध विहार, काभ्रे	नमोबुद्ध	२०६४ भाद्र २९
६९.	पद्मकीर्ति विहार, कमल पोखरी, येँ	कमल पोखरी	२०६४ मंसिर ८
७०.	इन्टरनेशनल बुद्धिष्ट मन्क्स, साउथ कोरिया	नरेश गुरुजुपाखें	२०६४ पुष १४
७१.	गोल्डेन टेम्पल हिरण्यवर्ण महाविहार तारेमाम भजन खलः, यल	यल	२०६५ बैशाख
७२.	जितपुर गन्धकुटी विहार, खोकना, यल	खोकना	२०६५ कार्तिक २६
७३.	ध्यानकुटी विहार, दथु त्वाः, बनेपा	कथिन इलय्	२०६५ कार्तिक १६
७४.	सिद्धार्थ गौतम बुद्ध विहार	कपिलवस्तु	२०६५ कार्तिक १९
७५.	रोयल ग्रायण्ड हल अफ बुद्धिजम, कोबे, जापान	भिक्षु ज्ञानपूर्णिकपाखें	२०६५ कार्तिक ९
७६.	आनन्दकुटी विहार		२०६६ वैशाख २६
७७.	शाक्य मुनि कीर्ति विहार, सतुङ्गल		२०६९ माघ ६

७८.	मेट्टाण्ड विहार, पेनाङ्ग, मलेसिया		२०६७ कार्तिक २७
७९.	नेपाल परम्परागत बौद्ध संघ, यैं शाखा	छुस्याबहाः	२०६८ पुष ९
८०.	नृत्य मण्डल महाविहार, पोर्टल्याण्ड बहाः,	यू.एस.ए.	२०६८ वैशाख १०
८१.	रत्नकीर्ति बौद्ध विहार, हरिसिद्धि र खरिबोट	यल	२०७० असार २९
८२.	सानु मोति ध्यानकुटी विहार, मनमय्जु	फुसिंख्यः - ३	२०७१ जेठ १५
८३.	धर्मकीर्ति विहार	श्रीघः, नःघः, यैं	२०७१ भाद्र
८४.	बुद्ध विहार, तौखेल	गोडावरी, तौख्यः, यल	२०७१ फागुन १६
८५.	शुभमंगल विहार, टोटी टोल, चन्द्रागिरी - ५	थक्वाः, यैं	२०७१ फागुन १६
८६.	जय मंगल विहार परियति केन्द्र, चंकी टोल	यल	२०७१ फागुन १६
८७.	नेपाल वज्रयान महाविहार	लुम्बिनी	
८८.	धर्मकीर्ति व सुन्दधवा विहार	वसुन्धरा त्वाः, यैं	
८९.	गौतमी विहार	लुम्बिनी	
९०.	श्रीघः विहार	श्रीघः, नःघः, यैं	२०७२ आश्विन २६
लत्यां दान यानागु			
९१.	करुणा विहार, मातातिर्थ, चन्द्रागिरी -८	मातातिर्थ	
९२.	नमुना बुद्ध विहार, चिबहाः ख्यः, कामपा १९	कंग	
दकिलां दान यानागु			
९३.	अखिल भिक्षु महासंघ (नेपाल थेरवाद बुद्ध विहार)		
९४.	धर्म सागर विहार, वाडे गाउँ	गोदावरी	

दान देदन्त सद्धाय, शीलंखन्खन्तु सब्बदा, भावना भिरता होन्तु ,गच्छन्तु देवतागता।

भावार्थ : श्रद्धाले दान दिनु, सधैं शीललाई (नियम) पालना गर्नु, ध्यान भावनामा अभ्यास गर्नु, अनि देवताहरु पनि खुशी हुन्छ देवलोकमा जन्म हुन्छ।उक्त गाथाद्धारा प्रष्ट हुन्छ श्रद्धाले दान दियो भने सबैले प्रशंसा गर्छ देवता पनि खुशी हुन्छ राम्रो कामले राम्रो फल दिन्छ यो बुद्ध बचन हो र चारित्र पनि हो।

जिवरत्न उपासकसंग श्रद्धा छ। श्रद्धा भएर नै उहाँले दान दिन सक्नु भयो। यदि श्रद्धा नभएको भए वहाँले दान दिनसक्नु हुन्न। उपासक जिवरत्न आफ्नो बाबु बाज्याहरूले गरिआइरहेको समय समयमा गच्छे अनुसार दान दिई कीर्ती प्रसंशा राखी गएको कामलाई आफुले पनि वहाँहरूकै बाटोमा हिंडी नेपालमा बुद्धशासन (बुद्धधर्म) चिरस्थाई हुने काम गर्दै आइरहेका छन्।

भिक्षु धर्ममूर्ति

आनन्दकुटी विहार।

यैंया वज्राचार्यपिन्त गुलुपाः दानया धलः

२०४६ पौष २९ गते जीवरत्नजुया ६० दँया बुदिंया लसताय् १०८ म्ह गुरूजुपिं बिज्याकाः सत्त्वपुजा यानाःलि स्वनिगलय जयमांपिन्थाय् पुजा बिज्याइपिं वज्राचार्यपिन्त स्वचकं जाकि न्ह्यंगु सिजःयागु पिण्डपात्र १०८ गः

वय्कलं पिण्डपात्र दानया महत्त्वयात लुमंकाः ब्वनेत सफू, च्याकेत देवा छप्वाः, जप यायेत जपमाः छमाः व नयेत्वनेगु वस्तु दान यानादीगु जुल । थुगु हे दिंया न्हिनय् स्वयम्भू जानमाला भजन याकाः गुलुपाःयात ल्वय्क जवंखवं ब्वया तयेत कलापूर्ण जाःगु स्वयेबलय् कलश आकार वःगु सिजःयागु निगः फुलदानी ज्ञानमाला भजनयात दान यानादीगु खः ।

थजाःगु पुण्यकार्य ज्या सदां याये फयेमा धकाः जीवरत्नजुयात सकल गुरूजुपिंसं आशिर्वाद बिया बिज्यात । दानया महत्त्व थुइकाः थजाःगु बांलाःगु गुलुपाः छक्वलं १०८ गः दान यायेगु ज्या जूगु थ्व हे न्हापां खः धकाः धया बिज्यात । अथे हे थाय्मरुङ्ग च्वनादीम्ह जोगवीरसिं नायःजुं (स्थापित) नं न्हापा न्हापा १८ खा छैंय् नं गुलुपाः दान यानादी धुंकूगु दु धकाः गुरु पं. बद्रिरत्नजुं थुगु लसताय् लुमंकाः कना बिज्याःगु खः । न्ह्यब्वयाः– प्रकाशक

ल्याः	गुरूजुपिनिगु नां	विहारया नां	च्वना बिज्याःगु थायबाय्
१.	गुरू श्री बद्रिरत्न वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	महाबौद्ध, यें
२.	श्री तेजरत्न वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	यतखा बाः
३.	श्री अष्टरत्न वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	क्वाःबहाः
४.	श्री शान्तरत्न वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	मू बहाः
५.	श्री ज्ञानरत्न वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	गल्कोपाखा
६.	श्री चक्रमुनि वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	सबल बहाः
७.	श्री वज्रमुनि वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	सबल बहाः
८.	श्री अष्टवज्र वज्राचार्य	धर्मधातु महाविहार (सक्व)	ज्याथा
९.	श्री हेमहर्ष वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	दुगंबही
१०.	श्री सुशीलहर्ष वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	दुगंबही
११.	श्री बच्चुमुनि वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	सबल बहाः
१२.	श्री चिनीकाजी वज्राचार्य	मणिसिंह महाविहार	तःबहाः
१३.	श्री मोतिहर्ष वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	तेकु
१४.	श्री चक्रेश्वर धर्मानन्द वज्राचार्य	मैत्रीपुर महाविहार	स्वयम्भू
१५.	श्री पुष्परत्न वज्राचार्य	श्रीखण्ड तरुमुल महाविहार	मरुबही

१६.	श्री मोतिरत्न वज्राचार्य	श्रीखण्ड तरुमुल महाविहार	क्वाःबहाः
१७.	श्री सत्वतारावज्र वज्राचार्य	रत्नकीर्ति महाविहार	मखंबहाः
१८.	श्री चक्रेश्वर जुद्धरत्न वज्राचार्य	राजकीर्ति महाविहार	तेबहाः
१९.	श्री मुंगेश वज्राचार्य	मैत्रीपुर महाविहार	क्वाःबहाः
२०.	श्री धर्मदेवरत्न वज्राचार्य	मैत्रीपुर महाविहार	क्वाःबहाः
२१.	श्री कुबेरमान वज्राचार्य	मैत्रीपुर महाविहार	स्वयम्भू
२२.	श्री हेराकाजी वज्राचार्य	मणिसिंह महाविहार	मुसुंबहाः
२३.	श्री बाबुकाजी वज्राचार्य	मणिसिंह महाविहार	बरननि
२४.	श्री पद्मानन्द वज्राचार्य	हेनाकर महाविहार	ध्वाकाबहाः
२५.	श्री आनन्दरत्न वज्राचार्य	मैत्रिपुर महाविहार	मुस्याबहाः
२६.	श्री सूर्यमुनि वज्राचार्य	मन्त्रसिद्धि महाविहार	सबल बहाः
२७.	श्री किरणरत्न वज्राचार्य	मैत्रिपुर महाविहार	क्वाःबहाः
२८.	श्री सुजनरत्न वज्राचार्य	हेमवज्र महाविहार	गंबहाः
२९.	श्री बोधिरत्न वज्राचार्य	सुरतश्री महाविहार	तक्षबहाः
३०.	श्री सूर्यमानन्द वज्राचार्य	सुरतश्री महाविहार	तक्षबहाः
३१.	श्री बाबुकाजी	सुरतश्री महाविहार	ताहाचः
३२.	श्री गोपाल	श्रीखण्ड तरुमुल महाविहार	जमः बहाः
३३.	श्री सर्वज्ञरत्न	मन्त्रसिद्धि महाविहार	दल्लु
३४.	श्री सुवरोरत्न	केशचन्द्र पारावर्त महाविहार	काय्गःननि
३५.	श्री अमूल्यरत्न	राजकीर्ति महाविहार	तेबहाः
३६.	श्री पूर्णरत्न	राजकीर्ति महाविहार	तेबहाः
३७.	श्री मोतिकाजी	राजकीर्ति महाविहार	तेबहाः
३८.	श्री पुष्परत्न	राजकीर्ति महाविहार	तेबहाः
३९.	श्री चिनीकाजी (विजयरत्न)	मन्त्रसिद्धि महाविहार	थँबहि
४०.	श्री जितमुनि	मन्त्रसिद्धि महाविहार	न्यत
४१.	श्री अनन्त	हेनाकर महाविहार	ध्वाकाबहाः
४२.	श्री सुवन	मन्त्रसिद्धि महाविहार	पुतलि सडक
४३.	श्री हेमवज्र	हेमवर्ण महाविहार	पकनाज्वः
४४.	श्री अष्टरत्न	श्रीखण्ड तरुमुल महाविहार	मरुबही
४५.	श्री अष्टरत्न	रत्नकीर्ति महाविहार	मखंबहाः
४६.	श्री हिराकाजी	रत्नकीर्ति महाविहार	मखंबहाः
४७.	श्री मणिरत्न	रत्नकीर्ति महाविहार	मखंबहाः
४८.	श्री सप्तरत्न	रत्नकीर्ति महाविहार	(हस्ते मदन)
४९.	श्री स्वयम्भूरत्न	मूलश्री महाविहार	मू बहाः

५०.	श्री कुलरत्न	कनकचैत्य महाविहार	जनबहाः
५१.	श्री विजयविलास	रत्नकीर्ति महाविहार	मखं बहाः
५२.	श्री सिद्धिवज्र	हेनाकर महाविहार	ध्वाकाबहाः
५३.	श्री लक्ष्मण	सुरतश्री महाविहार	तक्षबहाः
५४.	श्री प्रथमकुमार	श्रीखण्ड तरुमुल महाविहार	सिकंमू बहाः
५५.	श्री सुगत	कीर्तिपुण्य वज्रधातु चैत्य महाविहार	चिकंमुगः
५६.	श्री गुह्यहर्ष	ब्रम्हचक्र महाविहार	ॐ बहाः
५७.	श्री मोतिरत्न	ब्रम्हचक्र महाविहार	ॐ बहाः
५८.	श्री चुडामुनि	कीर्तिपुण्य वज्रधातु चैत्य महाविहार	लगंबहाः
५९.	श्री कर्णहर्ष	ब्रम्हचक्र महाविहार	ॐ बहाः
६०.	श्री जीवरत्न	ब्रम्हचक्र महाविहार	भोटेबहाः
६१.	श्री लोकमुनि	कीतिपुण्य वज्रधातु चैत्य महाविहार	जोरगणेश
६२.	श्री लोकेन्द्रवज्र	धर्मधातु महाविहार	सक्व (कुमारी हल)
६३.	श्री चक्रराज	हिरण्यवर्ण महाविहार	चाकुपात, यल
६४.	श्री धर्मरत्न	श्री दत्तनाम महाविहार	दौबहाः, यल
६५.	श्री धमराज	यशोधरा महाविहार	बूबहाः, यल
६६.	श्री देवराज	मयुरवर्ण महाविहार	भिंछेबहाः, यल
६७.	श्री जुजुकाजी	रत्नपुर महाविहार	बन्देगां, यल
६८.	श्री हेरावज्र	हेमवर्ण महाविहार	मध्यपुर, थिमि
६९.	श्री विखुचन्द्र	हेमवर्ण महाविहार	मध्यपुर, थिमि
७०.	श्री हेराचन्द्र	हेमवर्ण महाविहार	ख्वप
७१.	श्री रविन्द्र	हेमवर्ण महाविहार	मध्यपुर, थिमि
७२.	श्री पञ्चमुनि	पूर्वस्थित महाविहार	मध्यपुर, थिमि
७३.	श्री कुलचन्द्र	प्रसन्नशील महाविहार	ख्वप
७४.	श्री कर्णजि	प्रसन्नशील महाविहार	ख्वप
७५.	श्री ज्ञानरत्न	प्रसन्नशील महाविहार	ख्वप
७६.	श्री कीर्तिज्योति	चतुब्रम्ह विहार	ख्वप
७७.	श्री पुष्पवज्र	धर्मधातु विहार	सक्व, यें
७८.	श्री सूर्यरत्न	धर्मधातु विहार	सक्व, यें
७९.	श्री लगनवज्र	धर्मधातु विहार	सक्व, यें
८०.	श्री अमररत्न	रत्नकेतु विहार	इ्वाःबहाः, यें
८१.	श्री रोहिणी	रत्नकेतु विहार	इ्वाःबहाः, यें
८२.	श्री अशोकमुनि	कनकचैत्य महाविहार	जनबहाः
८३.	श्री प्रदीप	धर्मधातु विहार	सक्व

८४.	श्री बालरत्न	श्रीखण्ड तरुमुल महाविहार	मरु
८५.	श्री रत्नवज्र	रत्नकेतु विहार	इ्वाबहाः
८६.	श्री न्हुक्षरत्न	मणिसिंह महाविहार	तेकु
८७.	श्री कान्छामुनि	वज्रशील महाविहार	इकुबहाः
८८.	श्री राजेन्द्रसूर्य	सुरतश्री महाविहार	तक्षबहाः
८९.	श्री राजु वज्राचार्य	मैत्रीपुर महाविहार	दल्लु
९०.	श्री यज्ञमानपति वज्राचार्य	श्रीखण्ड तरुमुल महाविहार	वसन्तपुर
९१.	श्री डा. नरेशमान वज्राचार्य	रत्नकेतु महाविहार	इ्वाःबहाः
९२.	श्री त्रिरत्न	हेनाकर महाविहार	ध्वाकाबहाः
९३.	श्री मिमलाल वज्राचार्य	केशचन्द्रकृत पारावर्त महाविहार	किलागः
९४.	श्री बाबुराजा	मन्त्रसिद्धि महाविहार	सबलबहाः
९५.	श्री फणिन्द्ररत्न वज्राचार्य	रत्नकेतु महाविहार	इ्वाःबहाः
९६.	श्री चतुररत्न	मणिसिंह महाविहार	मुसुंबहाः
९७.	श्री स्वयम्भूरत्न वज्राचार्य	श्रीखण्ड तरुमुल महाविहार	चिकंमुगः
९८.	श्री उत्तमवज्र	रत्नकीर्ति महाविहार	दल्लु
९९.	श्री पुण्यरत्न	मणिसिंह महाविहार	मुसुंबहाः
१००.	श्री माणिकरत्न	सुरतश्री महाविहार	तक्षबहाः
१०१.	श्री ध्यानरत्न	श्रीखण्ड तरुमुल महाविहार	वसन्तपुर
१०२.	श्री राजुरत्न (अष्टरत्न)	शंखरापुर महाविहार	सक्व
१०३.	श्री पन्नाकाजी	मैत्रीपुर महाविहार	क्वाःबहाः
१०४.	श्री हिरारत्न	ब्रम्हचक्र महाविहार	नःबही
१०५.	श्री उत्तम	मणिसंघ महाविहार	न्हूगः बहाः
१०६.	श्री धर्मसंघरत्न	मन्त्रसिद्धि महाविहार	सवल बहाः
१०७.	श्री मेवाकाजी	कीर्तिपुण्य वज्रधातु चैत्य महाविहार	लगं
१०८.	श्री हेमपूर्णानन्द	केशचन्द्रकृत पारावर्त महाविहार	इतुंबहाः

लत्या पूण्यतिथिसं दान जूगु थाय्

१०९.	करुणा विहार	मातातिर्थ, चन्द्रागिरी - ८
११०.	नमुना बुद्ध विहार	कंकेश्वरी चिबहाः खेल, कानपा १९

दकिलाया पूण्यतिथिसं दान यायेगु थाय्

१११.	अखिल नेपाल भिक्षु महासंघ (नेपाल थेरवाद बुद्ध विहार)	
११२.	धर्म सागर विहार	वाडे गाउँ, गोडावरी

भाजु मयजु जीवरत्न स्थापितपाखें बुद्धमूर्ति लःल्हानादीगु धलः

२०५१ माघ संल्हूकुन्हु निसें गुलुपाः लःल्हायेगु ज्या न्ह्याकादीगु खःसा २०६६ जेष्ठ २ महापरित्राण क्वचायेकाः ३ फिट यागु बुद्ध मूर्ति लःल्हानादीगु खः ।

क्र.सं.	लःल्हाःगु थाय् व गां	दान याःगु थायबाय्	तिथि मिति
१.	श्री तासी छ्योई खोलिंङ गुम्बा, प्युटार वड़ा नं. ४, ४२६१९७६	थःगु छेँसं	२०६६ जेष्ठ २ महापरित्राण, बुदिंया लसताय्
२.	लाकुरे भञ्ज्याङ पाँच पोखरी डाँडा लामाटार, ध्यान भावनाकेन्द्र, ४२६१९७६	थःगु छेँसं	२०६६ पौष ८ बुदिंया लसताय्
३.	श्री विश्व शान्ति विहार, कवापुर, कैलाली (नियात्रापाखें), ९८४११७४९११	कैलाली, ५५८१०६५	२०६६ माघ ४ बुदिंया लसताय्
४.	हरिहरपुर चारु चैत्य समिति, हरिहरपुर गा.वि.स. सूर्खेत, ५५८१०९५	सूर्खेत	२०६६ माघ ४ बुदिंया लसताय्
५.	सिद्धि स्मृति प्रतिष्ठान बृद्धाश्रमया लागि भिमसेनस्थान, भक्तपुर-७ ६६१९४५	भक्तपुर वृद्धाश्रम मुनी विहार आश्रम	२०६७ बैशाख १५ अनाला पुन्हि
६.	धपाखेल बुद्धविहार, यल ५५७११४७	थःगु छेँसं	२०६७ ज्येष्ठ १ स्वांया पुन्हिया इलय्
७.	साल्डाँडा स्याङजा धम्महवील फाउन्डेसन, पोखरा ९८४१९५८६८७	थःगु छेँसं	२०६७ ज्येष्ठ १ स्वांया पुन्हिया इलय्
८.	बौद्ध जन विहार कचा संस्था जेष्ठ नागरिक दिवा सेवाय् "जेष्ठ नागरिकलाई मूर्ति सुना गुठी ल.पु. ९८४१८७१६१६	थःगु छेँसं	२०६७ ज्येष्ठ २१ स्वांया पुन्हिया इलय्
९.	देवदह संरक्षण प्रतिष्ठान बुद्ध चोक रुपन्देही ९८५७०२९५२९	थःगु छेँसं	२०६७ पुष २७ सप्तमी बुदिंया लसताय्
१०.	गरुद कुण्डल सुधार समिति तौलाछेँ , ख्वप ४२६१९७६	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६७ पुष २७ सप्तमी बुदिंया लसताय्

११.	चोखो गुम्बा धर्मोदय सभा जिल्ला शाखा दुगम क्षेत्र धादिङ्ग, ९८४१३२९००५	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६८ बैशाख १० स्वांया पुन्हिया लसताय्
१२.	पद्म चेत्य विहार बुटवल, रुपन्देही लुम्बिनी अञ्चल ९८४७१८१५५५	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६८ बैशाख १० स्वांया पुन्हिया लसताय्
१३.	बौद्ध सदन शाक्यमुनी गुम्बा ढुंगे विहार, बन्दीपुर, तनहुँ, ९८५१०१३८२३	थःगु छेँसं, बागबजार	२०५८ बैशाख १० स्वांया पुन्हिया लसताय्
१४.	महामाया धर्मोदय विहार, देवदह - ५ शीतल नगर, रुपन्देही, ९८४१४१६८१	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६८ बैशाख १० स्वांया पुन्हिया लसताय्
१५.	सेनछेडा १८०० मि. अग्लो डाडाँ बुद्ध विहार, भासे, गुल्मी भार्से, ९८०३८२३८३०	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६८ चैत्र १८ बुदिंया लसताय्
१६.	नमः छु बौद्ध गम्बा तुलसीपुर न.पा. ५ दाङ ९८४७८३७००१	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६८ बैशाख १० स्वांया पुन्हिया लसताय्
१७.	धादिङ जिल्ला मूलपानी-७ गुरुङ गाउँस्थित बुद्धलामी गुम्बा ९८४१५२३०३७	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६८ बैशाख १८ जन्मदिनको कार्यक्रममा
१८.	चिमचोक गुम्बा तथा विकास समिति, गुम्दी, धाडिङ्ग गुम्बा, ९८४१५२३०३७	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६८ चैत्र १८ बुदिंया लसताय्
१९.	माफ्र खण्ड बुद्ध विहार, ललितपुर जिल्ला इकुडोल-१, ९८४९८०६७९९	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६८ चैत्र १८ बुदिंया लसताय्
२०.	सतबुद्ध विहार सतबरिया-५, देउखुरी दाङ्ग, ९८०६२२१२५७	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६९ माघ ६ बुदिंया लसताय्
२१.	श्री भट्टार कार्की डाँडा छयोईलीङ्ग गुम्बा, महाकाली गा.वि.स. वडा नं. १२ नुवाकोट, जिल्ला ९८४१४८३०७१	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६९ माघ ६ बुदिंया लसताय्
२२.	शाक्यमुनी कीर्ति विहार सत्यपुर, सतुंगल-६, काठमाडौं ४३१६६३९, ९८४१६७९३७२	थःगु छेँसं, बागबजार	२०६९ माघ ६ बुदिंया लसताय्
२३.	पेमा खास्योर लिङड गुम्बा शिखरवेसी सिम्टाङ्ग गाउँ, शिरवेशी गा.वि.स. -२ नुवाकोट, ९८४१७७३८६४	थःगु छेँसंबागबजार	२०६९ माघ ६ बुदिंया लसताय्

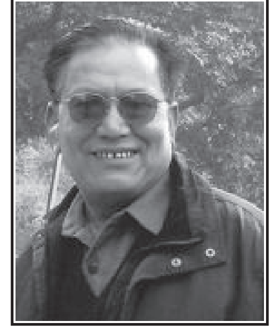
२४.	सङदेछेलिङ्ग हिमालयन बौद्ध तथा विहार गुम्बा, बौद्ध गुम्दी-६, भूवननाथ चन्डीडाँडा, धादिङ्ग, ९८४९२८९९९७	थःगु छेँसं	२०६९ माघ ६ बुदिंया लसताय्
२५.	कोन्छयोम, सुम्ला, छ्याकजलो (नेपाल अहिंसावादी बौद्ध धर्म चक्र) बुद्ध गुम्बारि-९, (किचेत), धादिङ्ग, ९८२१३२९००५	थःगु छेँसं	२०६९ माघ ६ बुदिंया लसताय्
२६.	आनन्दकुटी विद्या, भिक्षु अमृतानन्द पब्लिक एजुकेशन ट्रष्ट, ४२७१४९९	जमः बहाः	२०६९ बैशाख बुदिंया लसताय्
२७.	हैल्मु नोर्चो युद्ध छयोलिङ्ग गुम्बा, ध्याङ्गफेदी नुवाकोट, ९८१८०३५६००	थःगु छेँसं	२०७० जेष्ठ पूर्णिमा
२८.	इच्छा बुद्ध विहार तनहुँ, सिंच्चाङ्ग गा.वि.स. वडा नं. ४ । काफल डाँडा, जुगेडी त्रीशुलि नदी नारयणघाट, ९८४९२७७४५४	थःगु छेँसं	२०७० जेष्ठ २४ पुन्हि
२९.	श्री चेडरेड गुम्बा, महाकाली गा.वि.स. -५ चेडरेड गुम्बा, नुवाकोट	थःगु छेँसं	२०७० पुष २७
३०.	टासी छयोलिङ गुम्बा, भोर्ले गा.वि.स. वडा १, रसुवा	थःगु छेँसं	२०७० पुष २७
३१.	प्रज्ञा बौद्ध विहार (गुम्बा) सीतापुर गा.वि.स. वडा नं. ७ बाँके	थःगु छेँसं	२०७० पुष २७
३२.	शान्ति स्तुप बुद्ध विहार, तानसेन-५ पाल्पा	थःगु छेँसं	२०७० पुष २७
३३.	पेमा याङ्र्स छ्योलिङ गुम्बा,	थःगु छेँसं	२०७० पुष २७
	घ्याङफेदी गा.वि.स., वडा नं. ९ नुवाकोट		
३४.	नेपाल बुद्ध शान्ति विहार समिति नौवस्ता २, पितमारी, बाँके	थःगु छेँसं	२०७० माघ २४
३५.	सिखन गुम्बा (विहार) संरक्षण समिति, मानिखेल-१, ललितपुर	थःगु छेँसं	२०७० फागुण १६
३६.	श्री कर्मा छयोङ गुम्बा समिति समुन्दा देवी खोले गाउँ, नुवाकोट	थःगु छेँसं	२०७१ फागुण १६
३७.	नम बुद्ध विहार गुम्बा, साँगा चोक-६, सिन्धुपाल्चोक	थःगु छेँसं	२०७१ फागुण १६
३८.	नेपाल मगर बौद्ध सेवा समाज जिल्ला समिति	यल	२०७१ चैत्र १६

जीवरत्न विरामी भएको बेला दिएको			
३८.	डाप्च्यो गुम्बा शंखु कोन्ज्योसोम गाविस वडा नं. २, चिहान डाँडा,	थःगु छेँसं	२०७४ बौशाख २
३९.	बुद्ध लामी गुम्बा, मुलपानी-७ धादिङ्ग	थःगु छेँसं	२०७४ भाद्र ५
४०.	श्री ग्याल्बा छ्योइलीङ गुम्बा, कोन्ज्योसोम - ४, नल्लु, ललितपुर	थःगु छेँसं	२०७४ पौष १०
४१.	मगध बुद्ध विहार, कागेश्वरी मनहरा न.पा.-१ गागलफेरी वालुवाढिक, काठमाडौं	थःगु छेँसं	२०७६ असार २
वार्षिक पूण्यतिथि			
४२.	पुष्प कीर्ति बुद्ध विहार, खनावारोङ रुपेडी भेखा	थःगु छेँसं	२०७९ मंसिर ३

वि.सं. २०७६ सालय् कायम्ह्यायपिन्सं बौया ख्वाः स्वयेधुंकाःया लु ।

जीवरत्न स्थापित संक्षिप्त परिचय

१) **नाम** : जीवरत्न स्थापित (गुलुपाःरत्न) ।

२) **जन्म दिन** : ने.सं. १०५९ प्वहेलाथ्वः (वि.सं.१९९५ पौष १३) ।

३) **दिवंगत** : २०७८ मंसीर ९

३) ठेगाना : कूलघर- असन, न्हायकंतला टोल, प्यंगःथां ।
आजभोलि बागबजार, भि.आइ.पि. मार्ग, काठमाडौं ।

४) **सपरिवार** : बाज्ये : रत्नशंखर स्थापित,
बुबा : भाजुरत्न स्थापित, आमा : हेरालानी स्थापित,
पत्नी : नानीदेवी स्थापित, छोराहरू : सुरेन्द्ररत्न, चन्द्ररत्न, गौतमरत्न ।
बुहारीहरू : मिनर्भा, चन्दा, प्रमिला ।
छोरी : नीलम, नातिहरू : सैलेन्द्ररत्न, नीमेश, नीलय
नातिनीहरू : सुदिस्ना, चण्डेश्वरी ।
छोरीनाति नातिनी : रूजेन, श्रेया ।

५) **शिक्षा** : आई.ए. अध्ययन ।

६) **व्यवसाय** : फर्निचरको कार्य, रोड कन्स्ट्रक्सन, बैंकक र हङकङ्ग व्यापार, विदेशबाट आयात गरी विस्कुटको होलसेल/रिटेल पसल, हङकङ्गमा उत्पादित कस्मेटिक सामानको ब्यापार ।

७) **अभिरूचि** : धार्मिक भ्रमण, धार्मिक चलचित्र हेर्ने, फुटबल हेर्ने, समाचार हेर्ने, त्यतिकै नबसी केहि न केहि कार्य गरिराख्ने ।

८) **संस्थापक सदस्य** : करूणामय पूजा सेवा खलः ।

९) **आजीवन सदस्य** :
धर्मकीर्ति विहार, चारूमति विहार, सिद्धिमंगल विहार, आनन्दभूवन विहार, त्रिरत्न कीर्ति विहार, अमरापुर बुद्धविहार, बुंगमति पाटी विहार, धम्माबास विहार, विश्वशान्ति विहार, चम्पा महाविहार यल, जितपुर गन्धकुटी विहार, सुलक्ष्यणकीर्ति विहार चोभार, स्वयम्भू आनन्दकुटी विहार, प्राणीधिपुरी विहार, बलम्बु, शाक्यसिंह विहार, ज्ञानमाला भजन खलः स्वयम्भू, श्रीघः ज्ञानमाला भजन खलः मच्छिन्द्र ज्ञानमाला भजन खलः, धर्मोदय सभा, Buddhist light International Association Nepal chapter, Tenrikyo Nepal Tenrakusho (जापानको शाखा) उदाय समाज ।

१०) **विदेश भ्रमण :**

भारत बौद्ध चारधाम, नेपालको धेरै जिल्लामा भ्रमण, हङकङ्ग, बैंकक, ढाका (बंगलादेश) श्रीलंका, बर्मा, अष्ट्रेलिया, मलेशिया, सिंगापुर, यूरोप, इटाली (पीसा टावर), थाइल्याण्ड, दुबई, चाइना, अष्ट्रिया, जर्मनी, फ्रान्स, भ्याटिकन, कम्बोडिया, रोम, पेरिस, न्यूजिल्याण्ड, हल्याण्ड, स्वीजरल्याण्ड, इङ्गल्याण्ड, बेल्जीयम, मोनाको (भ्याटिकन सिटी), जापान (टोकियो) ।

११) **प्रव्रज्या :**

१. ने.सं.१११७ कछला थ्व (वि.सं. २०५३ मंसीर १५) लुम्बिनी (१०० दँ) सतवार्षिक चैत्य बत्पूजा करुणामय खलःको आयोजनामा महायानी वज्रयानी परम्परा अनुसार पं.बद्रिरत्न वज्राचार्य मार्फत प्रव्रज्या ग्रहण गरेको ।

२. वि.सं २०५९ बैशाख ८ (ई.सं. २००२ अप्रिल २१ स जापानमा सातुकि युवक पास गरेको बेलामा प्रमाण पत्र प्राप्त ।)

३. जापानी परम्परा अनुसार मिति ११ नोभेम्बर २००६ का दिन कालो ड्रेस पहिऱ्याइ भिक्षु बनेको ।

४. वि.सं. २०६१ वैशाख १८-२४ सम्म श्रद्धेय भिक्षु अश्वघोष तथा भिक्षु कुमार काश्यप महास्थविरको योगदानलाई स्मरण गरी आयोजित शतकुल पुत्र दुर्लभ प्रब्रज्या थेरवादी परम्परा अनुसार लिनु भएको ।

१२) **विभिन्न स्थानबाट सम्मान-पत्र :**

१. **दोसल्ला र सम्मान-पत्र :** धर्म विजयपदनम्, गण विहार, २०६५ आश्विन २२ गते ।

२. **सम्मान-पत्र :** ज्ञानमाला भजन स्वयम्भूबाट ने.सं. ११२५ (वि.सं. २०६१ पौष) ।

३. **सम्मान-पत्र :** करुणामय खलःबाट २०६५ आश्विन १५ ।

४. **सम्मान-पत्र :** थेरबाद बौद्धदायक केन्द्रीय परिषद बागबजारबाट २०६५ आश्विन २३ ।

५. **सम्मान-पत्र :** राष्ट्रिय ज्ञानमाला समितिबाट प्रदान वि.सं. २०५९ पौष २८ गते ।

६. **शुभकामना धन्यवाद पत्र :** देश विदेशका विभिन्न विहार र बौद्ध संघ संस्थाबाट ७८ वटा ।

७. **प्रमाण-पत्र :** विभिन्न गाउँमा बुद्धमूर्ति दान गरेकाबाट १४ स्थानबाट ।

८. **सम्मान-पत्र :** मच्छेनारायण शान्तिवन विकास समितिबाट मिति २०६७/१२/५ गते दोसल्ला ओढाई सम्मान ।

९. **प्रशंसा-पत्र :** नियात्रा वचत तथा सहकारी संस्था लि. टेबहालबाट ।

१०. **अभिनन्दन-पत्र :** स्थापित खलःबाट अभिनन्दन गरेको २०६८ भाद्र ३१ गते ।

१३) **उपाधि**

१. **गुलुपाःरत्न :** भन्ते कोडन्यबाट ।

२. **धर्मगुणी :** पोर्टल्याण्ड बहाल, यु.एस.ए.बाट ।

३. **कल्याणमित्र :** थेरवाद बौद्ध दायक केन्द्रीय परिषद्बाट मिति ०६६/०४/११ गते ।

किपाः

पुलां किपाः

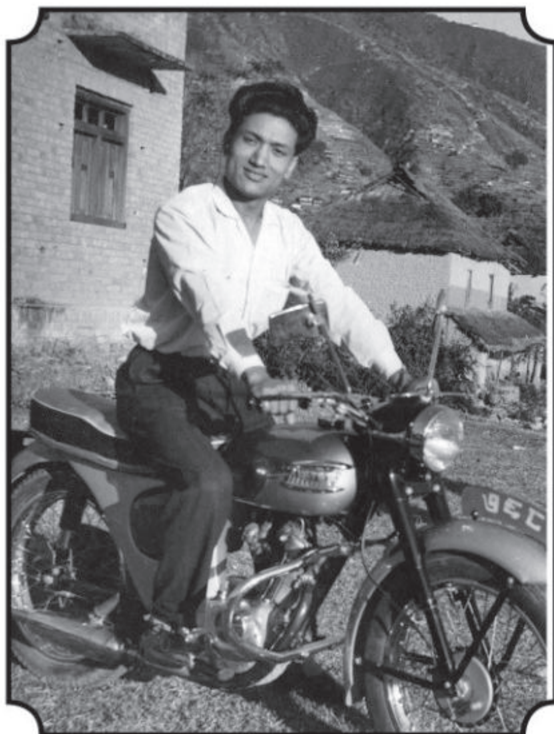

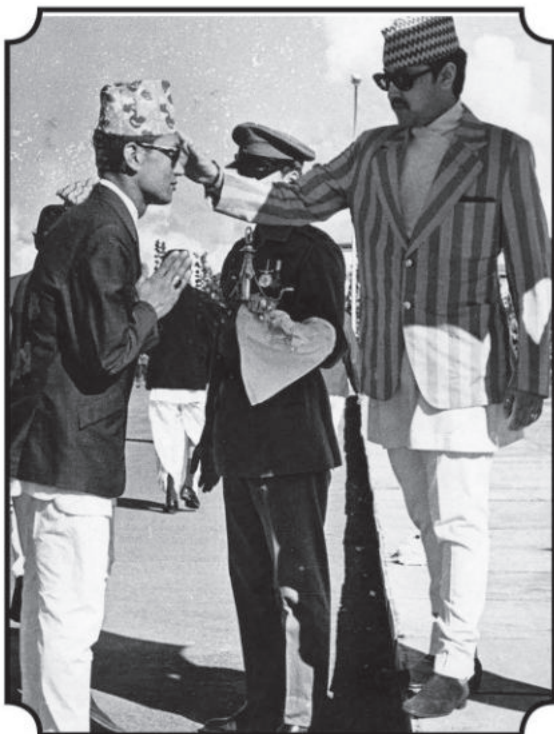

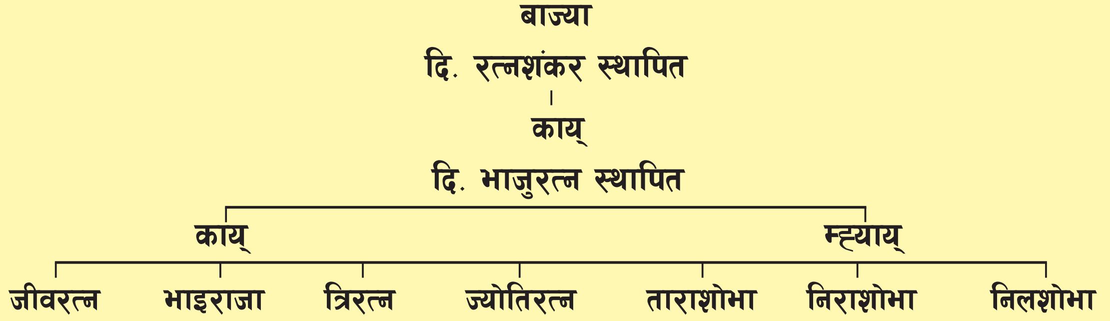

जीवरत्न वंश परम्परा

दि. बाज्या

रत्नशंकर स्थापित

दि. अबु

भाजुरत्न स्थापित

दि. मां

हेरालानी स्थापित

दि. जीवरत्न व नानीदेवी स्थापितया छेँज:पिं

काय्
सुरेन्द्ररत्न स्थापित

भौ
मिनर्भा स्थापित

छय्
शैलेन्द्ररत्न स्थापित

छय् भौ
निशा स्थापित

छय्
सुद्रिस्ना स्थापित

काय्
चन्द्ररत्न स्थापित

भौ
चन्दा स्थापित

छय्
रुचि स्थापित

म्ह्याय्
निलम ताम्राकार

भाजु
रुस्तम ताम्राकार

छय्
सजेन ताम्राकार

छय्
श्रेया ताम्राकार

काय्
गौतमरत्न स्थापित

भौ
प्रमिला स्थापित

छय्
निमेषरत्न स्थापित

छय्
निलय्रत्न स्थापित

जीवरत्न स्थापितपाखें लःल्हानादीगु गुलुपाः व बुद्धिमूर्तिया किपाःत

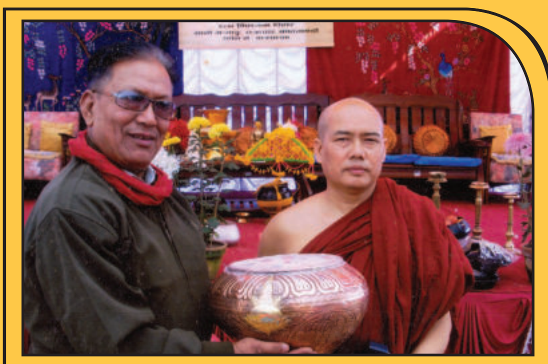

भिक्षुगण

भिक्षुगण

Under Renovation
at International Standard
for New Session 2072
8 am - 6 pm

जानकारीमूलक कार्यक्रम

13 7:42AM

विदेशया थीथी विहारय् यानादीगु गुलुपा: दान

म्यानमार

म्यानमार

म्यानमार

टाइवान

कोरिया

कोरिया

थाइल्याण्ड

चिवरदान

श्रीलंका

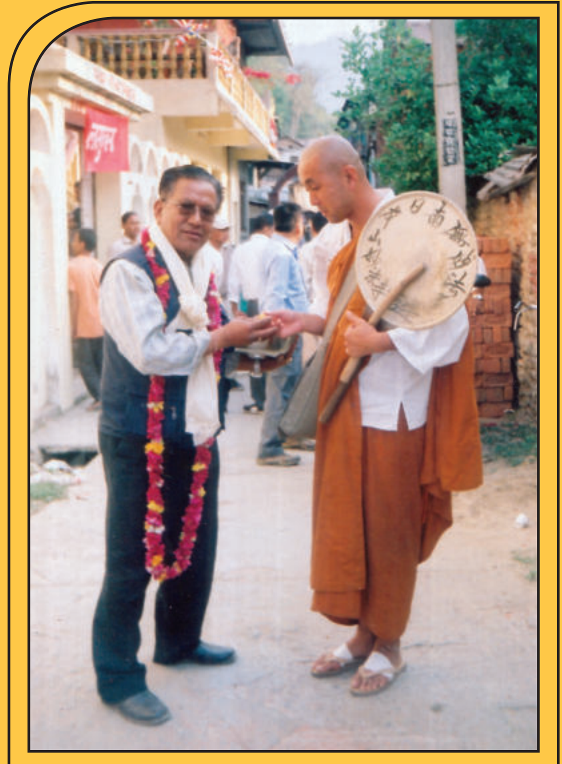
थाइल्याण्ड

भियतनाम

जापान

गतिविधि

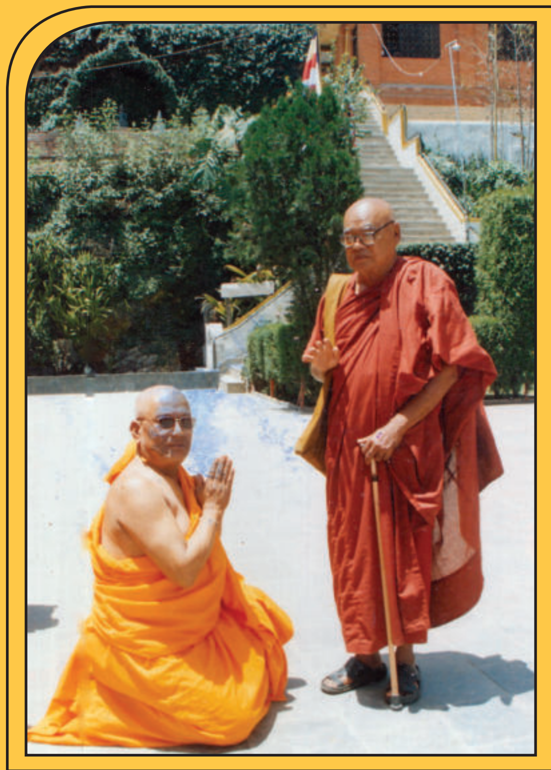

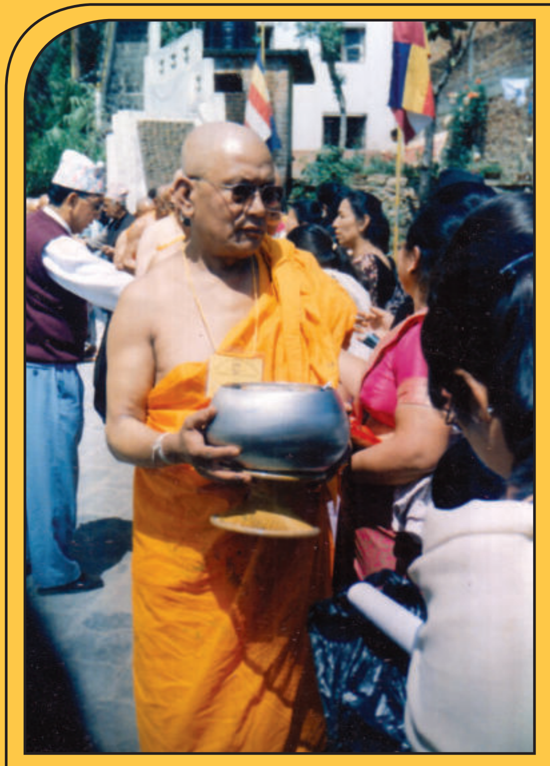

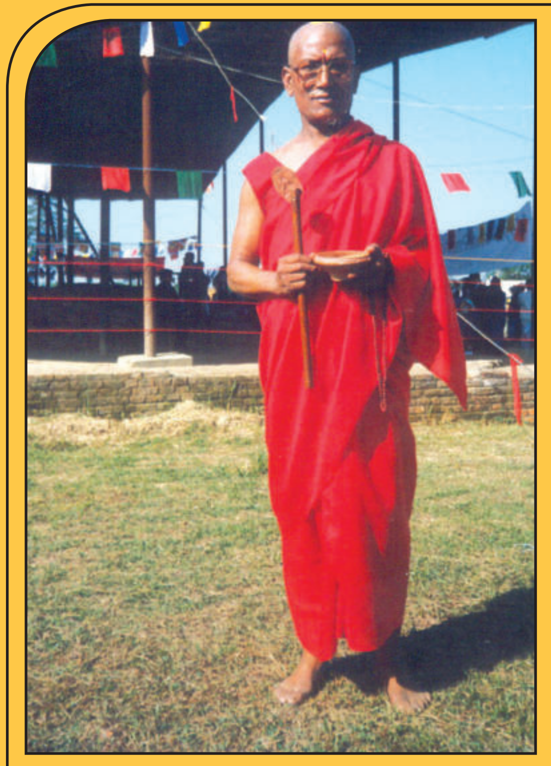

बरिष्ठ शेयर
सदस्यता

जीवरत्नयात गुम्बा, बहा:बही, बौद्धसंस्थापाखें ल:ल्हानात:गु हनापौ, प्रशंसापत्रया किपा:त

स्थापित खलः
STHAPIT SOCIETY

Plaque of appreciation
This Certificate is presented to
Mr. Jeeb Ratna Sthapit
In appreciation for your generous donation of Nepal's artistic Monk's Bowl through Buddhist Priest Rev. Dr. Naresh Man Bajracharya, Chief of JGO Nepal. The bowl you had donated will be exhibited in Exhibition Of International Alms Bowls of Monks and kept in Museum later on. We sincerely thanks once again for your kind cooperation.
Ven. Ji Myong
Chairmain,
Committee of Exhibition of Internationational
Alms Bowls of Buddhist monks

स्थापित खलः
STHAPIT SOCIETY

ज्ञानमाला
सुभाय-पौ

श्रीघः विहार
SHREEGHA VIHAR
कदर-पत्र
वि.सं. २००४ सालमा स्थापित थेरवाद "श्रीघः विहार" लाई श्रद्धालु उपासक
श्री जीवरत्न स्थापित (गुलपा रत्न) बाट तामाको दानपात्र
दान गरिएको हुँदा यस विहारको तर्फबाट हार्दिक साधुवाद सहित
यो कदर-पत्र प्रदान गरिएको छ ।
श्रीघः विहार

थेरवाद बौद्ध दायक केन्द्रिय परिषद
कृतज्ञता-पत्र
श्री ग्याल्वा छ्योइलीङ गुम्बा

Nritya Mandala Mahavihara
Portland Baha
USA
DANCE MANDAL
Certificate of Appreciation
To: DharmaGuni JeebRatna Sthapit
Bhavatu Sarva Mangalam.
Sincerely
Helen Appell
Co-Director
Prajwal R Vajracharya
Director

जंक्व (२०७५ मंसिर)या किपा:

वि.सं. २०७८
साल
जीवरत्नया
मोहनीया
दकलय्
लिपांगु
टिका

छय्या इहिपा: २०७४ साल

छ्यपिं नाप जीवरत्न व नानीदेवी

वि.सं. २०७३ साल वैशाख २ गते मोटर साइकल दुर्घटना जुयाः अस्पतालय् वासः यानाच्वंगु ।

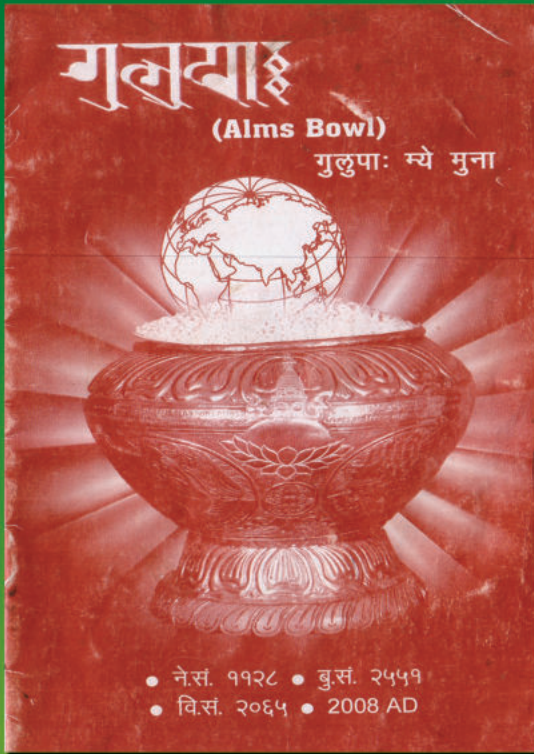
बौद्ध जन बिहार जेष्ठ नागरिक दीवा सेवा केन्द्र
स्था :- २०६५
ललितपुर , सुनाकोठी
2068-01-17

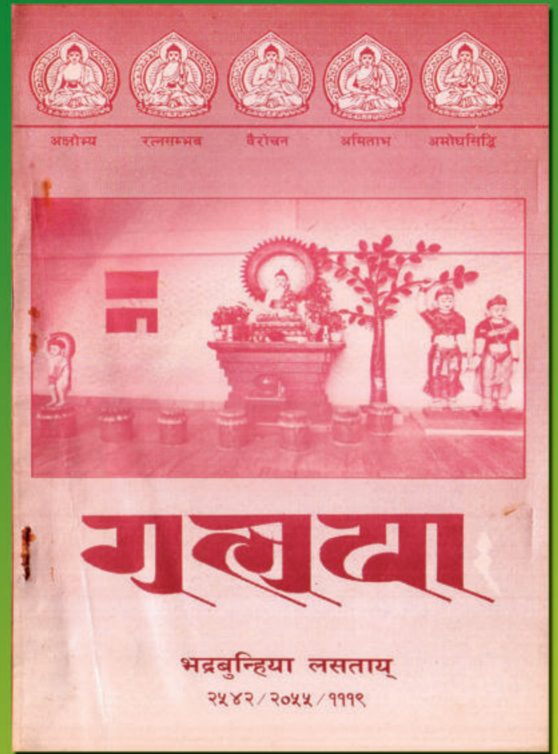

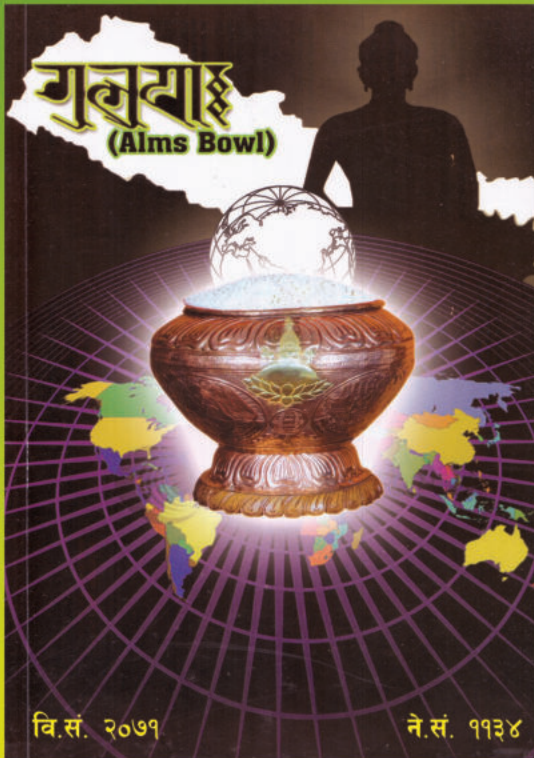

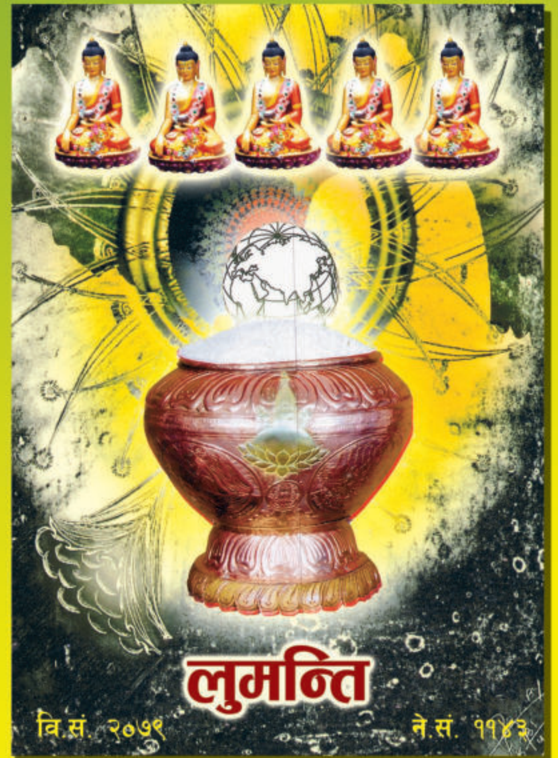
(Alms Bowl)
गुलुपाः म्ये मुना
• ने.सं. ११२८ • बु.सं. २५५१
• वि.सं. २०६५ • 2008 AD

अक्षोभ्य
रत्नसम्भव
वैरोचन
अमिताभ
अमोघसिद्धि
भद्रबुन्हिया लसताय्
२५४२/२०५५/१११९

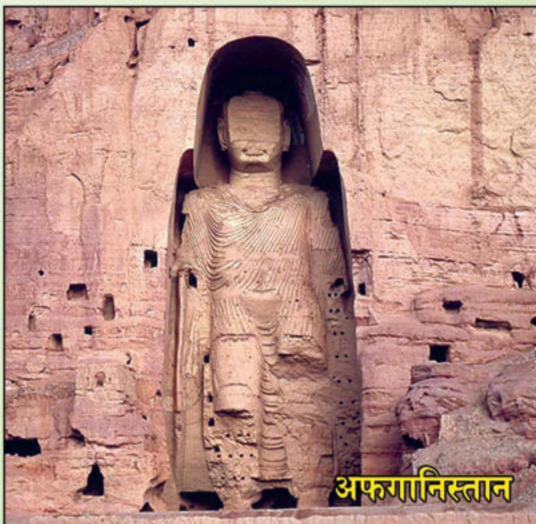
(Alms Bowl)
वि.सं. २०७१
ने.सं. ११३४

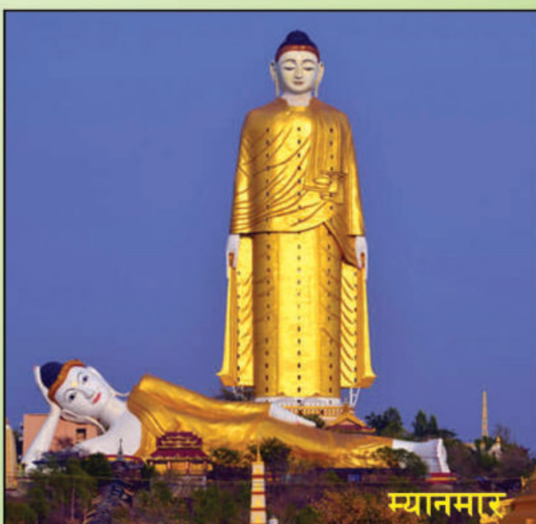
लुमन्ति
वि.सं. २०७९
ने.सं. ११४३

जापान

थाइल्याण्ड

अफगानिस्तान

श्रीलंका

म्यानमार

तिब्बत